

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2015/0428 van 20 juli 2015
in de zaak 1314/0172/A/4/0449

In zake:

1. de heer **Jan CREVE**
2. de heer **Paul VAN BROECK**
3. de heer **Alexander CERPENTIER**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Gwijde VERMEIRE
kantoor houdende te 9000 Gent, Voskenslaan 301
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
departement RWO, afdeling Oost-Vlaanderen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Veerle TOLLENAERE
kantoor houdende te 9000 Gent, Koning Albertlaan 128
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkommende
partijen:*

1. **GEMEENTELIJK HAVENBEDRIJF ANTWERPEN**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Kathleen DE HORNOIS en Marc VAN TIEGHEM
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Lange Lozanastraat 270
waar woonplaats wordt gekozen

2. het **VLAAMSE GEWEST**, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Sven VERNAILLEN en Joris GEENS
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 127
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 5 april 2014, strekt tot de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO, afdeling Oost-Vlaanderen van 6 februari 2014 waarbij aan de afdeling Maritieme Toegang van het departement Mobiliteit en Openbare Werken (hierna: "de aanvrager") een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor het ophogen van een terrein (zone C59) ten behoeve van aanlegbaggerwerken voor de Deurganckdoksluis.

De bestreden beslissing heeft betrekking op percelen gelegen te 9130 Beveren, Hogendijk en met als kadastrale omschrijving afdeling 7, sectie D, nummers 149m6, 149t7, 149v5, 149y7, 153/7, 153/9, 153a/8, 197a, 200, 201, 202d, 203c, 203f, 204, 205, 206a, 207a, 209a, 209b, 243a/6 en 243a/7.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft het originele administratief dossier neergelegd. De verzoekende partijen hebben een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomende partijen hebben een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 10 maart 2015, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Gwijde VERMEIRE die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Olivier COOPMAN die loco advocaat Veerle TOLLENAERE verschijnt voor de verwerende partij, advocaat Katrien KEMPE die loco advocaten Kathleen DE HORNOIS en Marc VAN TIEGHEM verschijnt voor de eerste tussenkomende partij, en advocaat Joris GEENS die verschijnt voor de tweede tussenkomende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en van het Procedurebesluit hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. REGELMATIGHEID VAN DE RECHTSPLEGING

1.

Verzoekende partijen delen met een aangetekende brief van 9 januari 2015 een “nieuw feit” mee, met name dat er inmiddels ringdijken zijn aangelegd met overwegend zandachtige specie, dat hierdoor de aanpalende poldersloot reeds dicht slibde en opnieuw diende open gegraven te worden.

Met een brief van 3 maart 2015 bezorgen ze aan de Raad nog een luchtfoto en inventaris van percelen in gebruik door de tweede verzoekende partij.

De verwerende partij en tussenkomende partijen verzoeken de bijkomende stukken van de verzoekende partijen uit de debatten te weren.

2.

Zoals hierna zal blijken wordt het beroep van de verzoekende partijen ontvankelijk en gegrond bevonden, zonder inachtneming van de bijkomende inlichtingen en stukken die de verzoekende partijen aan de Raad bezorgen. Een verder onderzoek naar de regelmatigheid van de

rechtspleging en het al dan niet weren buiten de debatten van de hiervoor vermelde stukken, is derhalve niet verder aan de orde.

IV. TUSSENKOMST

1.

Het GEMEENTELIJK HAVENBEDRIJF ANTWERPEN verzoekt door neerlegging ter griffie op 7 juli 2014 om in het geding te mogen tussenkomen. De voorzitter van de vierde kamer heeft met een beschikking van 15 juli 2014 de tussenkomende partij toegelaten om in de debatten tussen te komen.

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

2.

2.1

Het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, verder vertegenwoordigd door de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken, met kantoor gevestigd te 1000 Brussel, Koning Albert II laan 20 bus 1, verzoekt met een aangetekende brief van 7 juli 2014 om in het geding te mogen tussenkomen. De voorzitter van de vierde kamer heeft met een beschikking van 15 juli 2014 de tussenkomende partij toegelaten om in de debatten tussen te komen.

2.2

De verzoekende partijen werpen in de wederantwoordnota het volgende op:

"...

Verzoekers stellen wel de tussenkomst van het "Vlaamse Gewest" vertegenwoordigd door zijn regering "bij delegatie, in de persoon van het afdelingshoofd van de Juridische Dienstverlening..." in vraag.

Vooreerst omdat de hoedanigheid vermeld in de toelichtende nota verschilt van de hoedanigheid vermeld in het verzoekschrift tot tussenkomst.

In het verzoekschrift tot tussenkomst dd. 7 juli 2014 trad op: "het Vlaams Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, verder vertegenwoordigd door de Vlaams Minister van Mobiliteit en Openbare Werken, met kantoor gevestigd in het Graaf de Ferrarisgebouw, Koning Albert II laan 20 bus 1 te 1000 Brussel..."

In de toelichtende nota wordt dit "het Vlaams Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, bij delegatie, in de persoon van de heer Kris Jansen, Afdelingshoofd van de Afdeling juridische dienstverlening van het departement Mobiliteit en Openbare Werken, kantoorhoudend Graaf de Ferrarisgebouw, Koning Albert II laan 20 bus 2 te 1000 Brussel,..."

Verschilpunten zijn:

* het adres (eerst de Koning Albert II laan 20 bus 1 te 1000 Brussel; dan idem maar bus 2 te 1000 Brussel);

* alsook de persoon die de vlaamse regering vertegenwoordigt nl. aanvankelijk in de persoon van de Minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken; later werd dit het

afdelingshoofd van de afdeling juridische dienstverlening van het departement.... Dit is dus zeer sterk verschillend.

Wel is het zo dat de stukken 1C en 1D delegaties bevatten aan resp. de hoofden van de Vlaamse Departementen (cfr. delegatiebesluit BVLR 10 10 2003) en het hoofd van de Afdeling Juridische Dienstverlening (subdelegatiebesluit van de secretaris-generaal van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken dd. 27 juli 2006).

In het eerste besluit is onder meer vermeld dat deze afdelingshoofden de noodzakelijke proceshandelingen kunnen verrichten "namens de vlaamse regering, ten verzoeken van de bevoegde Vlaamse Minister" (art. 15 BVLR 10 10 2003)

In het latere besluit van 27 juli 2006 gaat het ook om toekenning van bevoegdheden zoals inzake rechtsgedingen (zie art. 10) overgedragen door de secretaris-generaal van het departement M.O.W. aan het afdelingshoofd van de afdeling Juridische Dienstverlening. De ene ambtenaar delegeert dus verder bevoegdheden aan nog een andere (weliswaar leidinggevende) ambtenaar.

Kritiek zeker op dit laatstgenoemd besluit dat i.c. relevant is omdat de toelichtende nota steunt op dit (sub)delegatiebesluit:

- * er is niet vermeld in stuk 1D wie als secretaris-generaal concreet daartoe heeft beslist;*
- * dit besluit vermeldt en bewijst ook niet welke minister concreet heeft ingestemd met deze subdelegatie; bv. bij veronderstelling de minister voor Mobiliteit;*
- * is dit delegatiebesluit wel tegenwerpelijk aan derden, aangezien niet blijkt of dit besluit in het B.S. werd gepubliceerd; hetzelfde geldt voor het daarin vermelde eerdere subdelegatiebesluit van 31 maart 2006;*

* de bevoegdheden van de vlaamse regering dienen op grondwettelijke minstens wettige wijze worden uitgeoefend gelet op art. 33 Grondwet wat de basis van de wettigheid van het rechtssysteem betreft. Wanneer de ene ambtenaar aan een andere ambtenaar substantiële bevoegdheden delegeert (zoals ivm het instellen van rechtsgedingen) zou daartoe minstens een basis moeten voor zijn via een vlaams decreet of een (federale)wet.

*Zo is het weliswaar zo dat in art. 69 van de BWHI van 08.08.1980 delegaties zijn voorzien doch dit is als volgt: "Onverminderd de door haar toegestane **delegaties**, beraadslaagt elke Executieve collegiaal, volgens de in Ministerraad toegepaste procedure van de consensus, over alle zaken die tot haar bevoegdheid behoren." Met delegaties wordt dan wel bedoeld: delegatie door de vlaamse regering aan een bepaalde minister, en niet een delegatie tussen ambtenaren onderling.*

Zie bv. Hoofdstuk 2 van BVLR 13 07 2009 ivm de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering (B.S. 22.07.2009): "Delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering". Art. 5: "Elk lid van de Vlaamse Regering oefent de in dit hoofdstuk gedelegeerde beslissingsbevoegdheden uit in de aangelegenheden die hem of haar zijn toegewezen in hoofdstuk 1 van dit besluit."

Bijgevolg wordt de exceptie van niet toelaatbaarheid minstens niet ontvankelijkheid van deze vordering tot tussenkomst opgeworpen, wegens schending van de (grond)wettelijke regeling van de bevoegdheden van de (vlaamse) uitvoerende macht, en voor zoveel nodig ook gesteund op de onwettigheid en de niet tegenstelbaarheid van de ingeroepen (sub)delegatiebesluiten, in het bijzonder van de subdelegatiebesluiten van 31.03.2006 en 27.07.2006 (art. 159 Grondwet).

Vglk. in dit verband met A. Mast, J. Dujardin, M. Van Damme en J. Vande Lanotte, Overzicht van het Belgisch Administratief Recht, Antwerpen, Kluwer, 1996, nr. 20 e.v.: "Delegatie is in beginsel ontoelaatbaar").

Aanvullend.

In punt 6 van haar verzoekschrift (blz. 4/7) argumenteert het Vlaams Gewest haar belang nu de aanvrager zijnde de "Afdeling Maritieme Toegang" ressorteert onder de bevoegdheid van het Vlaams Gewest en verwijst zij naar art. 4.8.11 par. 1,1° VCRO waardoor onder meer de aanvrager van een vergunning een belanghebbende partij is.

De aanvrager van de vergunning is evenwel de afdeling Maritieme Toegang, Tavernierkaai 3 te 2000 Antwerpen, niet het Vlaams Gewest, en niet het Departement M.O.W.

*Het is ook deze instantie die bij de gemeente Beveren de bouwaanvraag heeft ingediend (zie **stuk 14** van het bundel van de tussenkomende partij).*

Het Vlaamse Gewest heeft de litigieuze bouwaanvraag als zodanig niet ingediend. Het Vlaamse Gewest is ook niet gelijk te stellen met de "Vlaamse overheid" of met een departement van de vlaamse overheid. Het Vlaams Gewest is een wettige rechtspersoon, en wordt erkend in de wetgeving (art. 25 ter, art. 134 Grondwet, art. 78 van de BWHI 08.08.1980,...).

De Vlaamse "overheid" kan hiermee niet zomaar verwisseld of gelijkgesteld worden.

Bijgevolg is haar wettig en persoonlijk belang bij deze tussenkomst niet aangetoond en dus de vordering in hoedanigheid van tussenkomende partij niet toelaatbaar, minstens niet ontvankelijk.

Enkel de afdeling Maritieme Toegang van de vlaamse overheid was gemachtigd om tussen te komen als aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning.

Het is dan ook slechts in zeer ondergeschikte orde dat op een aantal argumenten van het Vlaams Gewest verder zal worden gerepikeerd.

..."

2.3

Vooreerst dient opgemerkt te worden dat het artikel 69 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest is opgeheven bij het bijzonder decreet van 7 juli 2006 over de Vlaamse Instellingen. Artikel 21 van dit decreet bepaalt:

"Onverminderd de bepalingen van dit bijzonder decreet en van de bijzondere wet, regelt de Vlaamse Regering haar werkwijze.

De Vlaamse Regering bepaalt het statuut van haar leden."

De tweede tussenkomende partij legt als stuk 3b het besluit van de Vlaamse regering tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering van 13 juli 2009 voor.

Artikel 2, § 6 van dit besluit, zoals dit gold op het ogenblik van de tussenkomst, bepaalt:

"Mevr. Hilde Crevits is bevoegd voor het beleidsdomein mobiliteit en openbare werken, vermeld in artikel 14 van het organisatiebesluit.

Zij draagt de titel ‘Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken’.”

Artikel 9 van hetzelfde besluit, zoals dit gold op het ogenblik van de tussenkomst, bepaalt:

“In de rechtsgedingen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest met betrekking tot een aangelegenheid die tot de uitsluitende bevoegdheid behoort van één Vlaamse minister, treedt die minister op namens de Vlaamse Regering.

Als de rechtsgedingen betrekking hebben op een aangelegenheid die tot de bevoegdheid behoort van meer dan één Vlaamse minister, spreken die ministers onderling af wie van hen namens de Vlaamse Regering zal optreden. Als een dergelijke afspraak ontbreekt, treedt de minister op die eerst komt in de orde van voorrang.”

Uit deze bepalingen volgt dat in rechtsgedingen die minister optreedt namens de Vlaamse regering tot wiens uitsluitende bevoegdheid de aangelegenheid behoort waarop het rechtsgeding betrekking heeft.

Het wordt niet betwist dat het voorliggend beroep betrekking heeft op een aangelegenheid die tot de uitsluitende bevoegdheid behoort van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken.

Zoals de verzoekende partijen zelf vaststellen wordt het Vlaamse Gewest in het verzoek tot tussenkomst vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, verder vertegenwoordigd door de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken, met kantoor gevestigd te 1000 Brussel, Koning Albert II laan 20 bus 1.

Het verzoek tot tussenkomst steunt derhalve niet op een delegatie “tussen ambtenaren onderling” waarop de verzoekende partijen kritiek uitoefenen.

De verzoekende partijen voeren geen kritiek tegen de delegatie van de Vlaamse regering aan de leden van de Vlaamse regering, zoals hierboven aangehaald. Het verzoekschrift tot tussenkomst is overeenkomstig dit delegatiebesluit.

Met de verzoekende partijen moet wel vastgesteld worden dat het Vlaamse Gewest in de toelichtende nota wordt vertegenwoordigd door de Vlaamse regering “bij delegatie, in de persoon van de heer Kris Jansen, Afdelingshoofd van de Afdeling juridische dienstverlening van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken”. Nog daargelaten de vraag of de verzoekende partijen terecht kritiek voeren op deze delegatie, kan deze kritiek niet leiden tot de onontvankelijkheid van het verzoekschrift tot tussenkomst, dat, zoals reeds vastgesteld, naar vertegenwoordiging van het Vlaamse Gewest niet steunt op deze delegatie.

2.4

Uit het aanvraagformulier blijkt dat de aanvraag die heeft geleid tot de bestreden beslissing is ingediend door ir. Freddy Aerts, Afdelingshoofd van de Afdeling Maritieme Toegang.

De verzoekende partijen lijken te betwisten dat het indienen van de aanvraag terug te brengen is tot het Vlaamse Gewest en deze laatste niet als aanvrager kan beschouwd worden.

Artikel 39 van de Grondwet bepaalt:

“De wet draagt aan de gewestelijke organen welke zij opricht en welke samengesteld zijn

uit verkozen mandatarissen de bevoegdheid op om de aangelegenheden te regelen welke zij aanduidt met uitsluiting van die bedoeld in de artikelen 30 en 127 tot 129 en dit binnen het gebied en op de wijze die zij bepaalt. Deze wet moet worden aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid.”

Artikel 6 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, bepaalt, ter uitvoering van de aangehaalde bepaling:

“§ 1. De aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet zijn :

(...)

X. (Wat de openbare werken en het vervoer betreft :

1° de wegen en hun aanhorigheden;

2° de waterwegen en hun aanhorigheden;

2°bis het juridisch stelsel van de land- en waterwegenis, welke ook de beheerder ervan zij, met uitzondering van de spoorwegen beheerd door de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

3° de havens en hun aanhorigheden;

4° de zeewering;

5° de dijken;

6° de veerdiensten;

7° de uitrusting en de uitbating van de luchthavens en de openbare vliegvelden, met uitzondering van de luchthaven Brussel-Nationaal;

8° het gemeenschappelijk stads- en streekvervoer, met inbegrip van de bijzondere vormen van geregeld vervoer, het taxivervoer en het verhuren van auto's met chauffeur;

9° de loodsdiensten en de bebakeningsdiensten van en naar de havens, evenals de reddings- en sleepdiensten op zee.

10° de regels van politie over het verkeer op waterwegen, met uitsluiting van de regelgeving inzake het vervoer van dierlijke stoffen die een gevaar vormen voor de bevolking, het vervoer van radioactieve stoffen en het vervoer van ontplofbare stoffen;

11° de regels met betrekking tot de bemanningsvoorschriften inzake de binnenvaart en de regels inzake de veiligheid van binnenschepen en binnenschepen die ook voor niet-internationale reizen op zee worden gebruikt;

12° de minimale technische veiligheidsnormen inzake het bouwen en onderhouden van wegen en hun aanhorigheden, en van waterwegen en hun aanhorigheden;

13° de reglementering inzake het vervoer van gevaarlijke goederen en uitzonderlijk vervoer over de weg, met uitsluiting van de regelgeving inzake nucleair vervoer, het vervoer van explosieven en het vervoer van dierlijke stoffen die een gevaar vormen voor de bevolking;

14° onder de voorwaarde van het afsluiten van een samenwerkingsakkoord overeenkomstig artikel 92bis, § 4nonies, en voor een periode die beperkt is tot de duur ervan, de bijkomende financiering voor investeringen in de aanleg, aanpassing of modernisering van de spoorlijnen, alsook van de bijkomende uitrusting op de onbewaakte stopplaatsen, om hun zichtbaarheid en intermodaliteit met openbaar vervoer, actieve vervoerswijzen, taxi's en autodelen te verbeteren voor zover deze verder gaan dan de investeringen die voorzien zijn in een meerjareninvesteringsplan dat effectief in voldoende financiering door de federale overheid voorziet teneinde een aantrekkelijk en performant aanbod voor het spoorvervoer dat goed aansluit op de andere vervoermiddelen te verzekeren op het gehele grondgebied, en in een door het bovengenoemde samenwerkingsakkoord vastgelegde evenredigheid ten opzichte van de federale financiering.

De bevoegdheden bedoeld in 2°, 3°, 4° en 9°, houden het recht in om in de territoriale wateren en op het continentaal plat de werken en activiteiten uit te voeren, met inbegrip van het baggeren, die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van deze bevoegdheden.”

Het besluit van de Vlaamse regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie regelt de organisatie van de Vlaamse administratie onder meer als volgt.

Artikel 1, 7° bepaalt dat voor de toepassing van dit besluit onder departement wordt verstaan: het onderdeel van een Vlaams ministerie dat, onder het rechtstreekse gezag en de rechtstreekse verantwoordelijkheid van de bevoegde minister, belast is met de taken die nader omschreven worden in artikel 30.

Artikel 2 bepaalt dat de beleidsdomeinen, op basis waarvan de Vlaamse administratie wordt gestructureerd, de volgende zijn:

- 1° diensten voor het algemeen regeringsbeleid;
- 2° bestuurszaken;
- 3° financiën en begroting;
- 4° [internationaal Vlaanderen; (verv. B.V.R. 10 maart 2006, art. 9, I: 1 april 2006)]
- 5° economie, wetenschap en innovatie;
- 6° onderwijs en vorming;
- 7° welzijn, volksgezondheid en gezin;
- 8° cultuur, jeugd, sport en media;
- 9° werk en sociale economie;
- 10° landbouw en visserij;
- 11° leefmilieu, natuur en energie;
- 12° mobiliteit en openbare werken;
- 13° ruimtelijke ordening, woonbeleid en onroerend erfgoed.

Artikel 14, § 1 bepaalt dat het beleidsdomein mobiliteit en openbare werken betrekking heeft op de volgende aangelegenheden, vermeld in artikel 6, § 1, X, van de bijzondere wet:

- a) de wegen en hun aanhorigheden;
- b) de waterwegen en hun aanhorigheden;
- c) het juridische stelsel van de land- en waterwegenis;
- d) de havens en hun aanhorigheden;
- e) de zeewering;
- f) de dijken;
- g) de veerdiensten;
- h) de uitrusting en de uitbating van de luchthavens en de openbare vliegvelden;
- i) het gemeenschappelijke stads- en streekvervoer, met inbegrip van de bijzondere vormen van geregeld vervoer, het taxivervoer en het verhuren van auto's met chauffeur;
- j) de loodsdiensten en de bebakeningsdiensten van en naar de havens, alsook de reddings- en sleepdiensten op zee.

Bij besluit van het hoofd van het departement van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken van 27 juli 2006 wordt de subdelegatie geregeld van functionele bevoegdheden aan het afdelingshoofd van de afdeling Maritieme Toegang.

Uit de voorgaande bepalingen is af te leiden dat het departement Mobiliteit en Openbare Werken ressorteert onder het Vlaamse Gewest, dat de afdeling Maritieme Toegang een onderdeel

uitmaakt van dit departement en dat handelingen van het afdelingshoofd van de afdeling Maritieme Toegang terug te brengen zijn tot het Vlaamse Gewest.

Het Vlaamse Gewest kan derhalve, in tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voorhouden, beschouwd worden als de 'aanvrager' van de stedenbouwkundige vergunning die heeft geleid tot de bestreden beslissing.

2.5

De excepties van de verzoekende partijen kunnen niet aangenomen worden.

V. FEITEN

1.

Ter verwezenlijking van het Deurganckdok in de haven van Antwerpen heeft de Vlaamse regering in het verleden diverse besluiten genomen, onder meer vaststellingen van gewestplanwijzigingen en het verlenen van stedenbouwkundige vergunningen.

De Raad van State heeft een eerste wijziging van het gewestplan Sint-Niklaas - Lokeren, definitief vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1999, geschorst met een arrest nr. 87.739 van 31 mei 2000 en vernietigd met een arrest nr. 120.810 van 24 juni 2003. De Raad van State heeft ook een tweede wijziging van het gewestplan, definitief vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering van 8 september 2000, (gedeeltelijk) geschorst (arrest nr. 109.563 van 30 juli 2002) en vernietigd (arrest nr. 220.004 van 27 juni 2012). De stedenbouwkundige vergunningen voor de aanleg van het Deurganckdok, verleend bij ministeriële besluiten van 24 augustus 1999 en 13 juni 2000, werden door de Raad van State geschorst met arresten nr. 87.740 van 31 mei 2000 en nr. 93.767 van 7 maart 2001.

Met een voorstel van decreet voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden, werd, volgens de toelichting ervan, beoogd een aantal limitatief opgesomde werken ter verwezenlijking van het Deurganckdok in de haven van Antwerpen en een aantal daarmee samenhangende ecologische compensaties (ter naleving van Europese regelgeving) van dwingend groot algemeen en strategisch belang voor Vlaanderen te verklaren. (*Parl. St. VI. Parl., 2001-2002, stuk 872/1, nr. 1, p. 4*)

Met het voorstel werd voornamelijk beoogd het juridisch kader te creëren om de werken, die eerder waren stilgelegd, aan het Deurganckdok te kunnen voltooien. (*Parl. St. VI. Parl., 2001-2002, stuk 872/1, nr. 1, p. 6*)

In de toelichting bij het voorstel van decreet voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden, wordt nog toegelicht (*Parl. St. VI. Parl., 2001-2002, stuk 872/1, nr. 1, p. 15-16*):

“Tezamen met de voorgaande elementen onderkennen de initiatiefnemers de bijzondere aandacht die bij de uitbreiding van de haven en de uitbouw van het LSO-gebied moet gaan naar de ecologische impact hiervan op de omgeving, zowel mens als milieu met fauna en flora. In het kader hiervan kan niet voorbij gegaan worden aan de internationale verplichtingen die rusten op het Vlaamse Gewest ingevolge de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, de MER-richtlijn en het verdrag van Espoo. De Vogel- en Habitatrichtlijn beschermen de natuurwaarden in Europa en leggen de compensatieplicht voor verlies ervan vast. Delen van de Linkerscheldeoever zijn in het kader van de vogelrichtlijn

aangewezen als speciale beschermingszone. De Scheldeschorren op de LSO zijn voorgesteld in het kader van de habitatrichtlijn. Dit vereist dan ook een specifieke behandeling. Nationaal natuurbeleid middels het decreet natuurbehoud en het bosdecreet vullen deze internationale regelgeving aan. In het kader van de vergunningaanvraag werd het door de Europese en Vlaamse reglementering verplichte MER-rapport opgemaakt. In het MER wordt o.m. getoetst aan de milieuhygiënische regelgeving, zoals die in VLAREM II is uitgewerkt en aan mogelijke verhoogde veiligheidsrisico's voor de omgeving van een dergelijk dok. Ten slotte wordt in het MER aan de hand van het verdrag van Espoo onderzocht of er sprake is van grensoverschrijdende gevolgen en conform dat verdrag dient er met de andere staat, in dit geval Nederland, overlegd te worden over deze effecten en de eventueel benodigde compensatie of mildering. Voor een uitvoerige behandeling van deze aspecten op het vlak van milieubeheer en milieuhygiëne wordt verwezen naar het MER, dat in functie van dit dok werd opgemaakt. De beoogde werken hebben een impact op slik en schor, riet en water, plas en oevers, weidevogelgebied, spuitveld en ecologische kwaliteit van de polder. Aan al die aspecten werden diverse studies gewijd. Informatief kan verwezen worden naar o.m. de documenten die, niet uitputtend, vermeld zijn in bijlage 1 bij deze algemene toelichting.

Om er geen twijfel over mogelijk te laten dat het geenszins de bedoeling is van de initiatiefnemers, noch van de Vlaamse regering, om niet te doen wat op basis van de Europese regelgeving en de internationale engagementen verwacht wordt, is voor de in dit decreet bedoelde vergunningen de implementatie van de Vogel- en Habitatrichtlijn ingeschreven in artikel 7. Tezelfdertijd worden ook die compensaties erkend als zijnde van dwingend groot algemeen en strategisch belang (zie bijlage 5). Hierdoor wordt de koppeling tussen deze compensaties en de uit te voeren werken en op te starten inrichtingen duidelijk gelegd. Ook de stedenbouwkundige vergunning daarvoor wordt op dezelfde wijze bekrachtigd als de vergunning voor de aanlegwerken van het dok. Er is aldus de waarborg dat de uitvoering van de compensaties in de tijd gekoppeld is aan de uitvoering van de aanleg.”

Het vermeld voorstel van decreet heeft geleid tot het decreet van 14 december 2001 voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden (het zogenaamde nooddecreet).

Het decreet machtigt de Vlaamse regering (en andere vergunningverlenende overheden) om bij het verlenen van stedenbouwkundige en andere (milieu)vergunningen uitzonderingen te maken op de bestemmingen van de plannen van aanleg. De aan de Vlaamse regering (en andere vergunningverlenende overheden) verleende machtiging is naar voorwerp en geldingsduur beperkt.

Artikel 2 van het nooddecreet bepaalt dat een aantal met name vermelde werken, handelingen en inrichtingen nodig om het Deurganckdok, aan de linkeroever van de Schelde, aan te leggen en operationeel te maken, van dwingend groot algemeen en strategisch belang worden verklaard. Tot de bedoelde werken, handelingen en inrichtingen worden ook een aantal compenserende maatregelen gerekend, te nemen met toepassing van artikel 6, leden 2, 3 en 4, van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (hierna: habitatrichtlijn 92/43/EEG van 21 mei 1992).

Artikel 3 bepaalt onder meer dat de Vlaamse regering bij het verlenen van de stedenbouwkundige vergunningen voor de bedoelde werken een uitzondering kan maken op de bestemmingen van de plannen van aanleg.

Artikel 5 bepaalt dat de stedenbouwkundige vergunningen die met toepassing van het decreet worden verleend door de decreetgever bekrachtigd dienen te worden.

Artikel 7 legt aan de aanvragers van de stedenbouwkundige vergunningen de verplichting op om alle nodige maatregelen te nemen ter verwezenlijking van de genoemde compenserende maatregelen.

Artikel 8 van het nooddecreet luidt als volgt:

"De Vlaamse regering besluit tot de opmaak van de nodige ruimtelijke uitvoeringsplannen bedoeld in artikel 37 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, derwijze dat gevolg wordt gegeven aan artikel 2 van dit decreet en aan de artikelen 3 en 4 van richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand en artikel 6, leden 2 tot en met 4, van de richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, en derwijze dat de aanvragers van de stedenbouwkundige vergunningen bedoeld in artikel 3 van dit decreet de in artikel 7 van dit decreet opgelegde verplichtingen kunnen vervullen."

Artikel 8 voorziet derhalve in een opdracht aan de Vlaamse regering om ruimtelijke uitvoeringsplannen op te maken waarin de ruimtelijke bestemmingen in overeenstemming worden gebracht met hetgeen bepaald is in artikel 2, met name met het feit dat de daarin opgesomde werken en compensaties van dwingend groot algemeen en strategisch belang zijn verklaard.

Artikel 11 van het nooddecreet bepaalt dat de bijzondere bepalingen die voorzien in de mogelijkheid tot afwijking van de bestemmingen van de bestaande plannen van aanleg en in de bekrachtiging van de stedenbouwkundige vergunningen door het Vlaams Parlement ophouden uitwerking te hebben zodra de vergunningverlenende overheid de mogelijkheid heeft om op grond van artikel 103 van het decreet van 18 mei 1999 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening voor werken, handelingen en wijzigingen van algemeen belang af te wijken van de strijdige bestemmingen, met andere woorden van zodra zij kennis heeft van de resultaten van het openbaar onderzoek met betrekking tot een ontwerp van nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan waarmee de bedoelde werken, handelingen en wijzigingen verenigbaar zijn.

Het voorstel van decreet voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden, bevat enkele bijlagen, waaronder "Bijlage 4. Omschrijving van de werken, handelingen en inrichtingen nodig om het Deurganckdok aan te leggen en operationeel te maken (toelichting bij art. 2, 2° tot 4°)" (*Parl. St. VI. Parl., 2001-2002, stuk 872/1, nr. 1, p. 40*).

In deze bijlage wordt onder meer gesteld:

"De hiernavolgende werken, handelingen en inrichtingen nodig om het Deurganckdok aan te leggen en operationeel te maken, worden, limitatief, door dit decreet beoogd:

- 1. de aanleg in 3 fasen van maximum 5.300 m diepgefundeerde kaaimuren en aanhorigheden, inbegrepen alle bijhorende droge grondwerken, met inbegrip van eventuele zandwinning;*
- 2. het baggeren van het dok en de toegang ervan tot de Beneden-Zeeschelde, inbegrepen de verruiming van de Drempel van Frederik en Zandvliet, en het aanwenden van de vrijgekomen baggerspecie voor het ophogen van de terreinen omheen het dok en ten westen van en aansluitend aan het Doeldok, alsook voor*

- het gedeeltelijk dempen van het Doeldok, met inbegrip van eventuele zandwinning;*
- 3. de aanleg van de leefbaarheidsbuffer tussen Doel en de terreinen rond het Deurganckdok;*
  - 4. de aanleg van de ontsluitingsinfrastructuur voor weg- en spoorverkeer, inclusief de noodzakelijke aanpassingen van de bestaande transportinfrastructuur en haar aanhorigheden;*
  - 5. de compenserende maatregelen in toepassing van artikel 6, leden 3 en 4, van de richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992, inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna waarvoor een vergunning nodig is.*

ALGEMENE OMSCHRIJVING

(...)

Baggerwerken - terreinophogingen

Na afwerking van een gedeelte van de kaaimuren, wordt een tijdelijke waterkerende dijk gebouwd waardoor het mogelijk wordt een gedeelte van het dok reeds uit te baggeren en in gebruik te nemen. De specie die vrijkomt bij deze baggerwerken wordt gebruikt om de terreinen rond het dok op te hogen. Dit ophogen van de terreinen is noodzakelijk om het achterland te beschermen tegen overstroming bij extreem hoge waterstanden.

Bij het vrijbaggeren van het dok komt echter zoveel specie vrij, dat er na het ophogen van de terreinen onmiddellijk rond het dok nog specie over is. Deze resterende specie zal gebruikt worden om een afsluitdam in het Doeldok te bouwen, waardoor het mogelijk wordt een gedeelte van het Doeldok te dempen met baggerspecie. De specie die dan nog overblijft, zal geborgen worden op terreinen rondom het Doeldok, waarvan maximaal 45 ha gelegen is in Doelpolder en 20 Ha in de Nieuw Arenbergpolder. Hierbij zal de inname van een gedeelte van de Arenbergpolder zo lang mogelijk uitgesteld worden en indien mogelijk zal de Arenbergpolder volledig gevrijwaard worden van opspuitingen.

MEER SPECIFIEKE OMSCHRIJVING

(...)

5. Ophogen van de terreinen omheen het getijdendok en ten westen van het Doeldok

De specie afkomstig van de baggerwerken in het Deurganckdok zal geborgen worden in de bergingszones met de rangnummers: S8, S9, S10, S11, S12, S13, S14, S15, S16, C34, C59, C60, C61, C62, C63 en C64. De bergingszones zullen na ophoging tot het voorziene peil worden afgewerkt als een aaneensluitend haven- en industriegebied. In het basisontwerp voor de uitbouw van de haven van Antwerpen op de Linkerscheldeoever, opgesteld in 1970, werd uitgegaan van de aanleg van havendokken in het oorspronkelijke poldergebied omzoomd door haven- en industrieterreinen. Deze terreinen dienden ingericht te worden na verhoging van het oorspronkelijke maaiveldpeil van de polder (+2,00 à +2,50 m. TAW) met de specie afkomstig van het uitgraven van de dokken. Het huidige maaiveldpeil, dat gerealiseerd werd na ophoging van de haven- en industrieterreinen langsheen de reeds gerealiseerde havendokken, werd vastgesteld op +5,92 m. TAW. De bergingszones C63 en C34 bevinden zich binnen deze omschrijving en zullen ook tot dit peil worden opgehoogd. Het nieuwe maaiveldpeil van de terreinen die grenzen aan het Deurganckdok moet evenwel worden afgestemd, enerzijds op het peil van het kaaiplateau (+9,00 m. TAW) en anderzijds op het peil van de Sigmahoogte (+11,00 m. TAW) die rondom het Deurganckdok, dat een getijdendok is, moet worden gerealiseerd. Door het feit dat uitgravingswerken en ophogingswerken met behulp van baggertuigen gebeuren, wordt de uit te graven grond vermengd met water alvorens de specie wordt verplaatst naar één van de bergingszones. Het vermengen met water heeft

tot gevolg dat de bergingszones vooraf dienen te worden omzoomd met gronddijken, zogenaamde persdijken, die er voor zorgen dat de natte specie binnen het op te hogen terrein blijft. In de persdijken worden er ontwateringsvoorzieningen aangebracht voor de evacuatie van het proceswater. Dit water wordt nadien via een nieuw gegraven grachtenstelsel onder vrij verval of d.m.v. pompen terug naar de baggerzone geleid. Alle voorzieningen voor de aanvoer van de specie naar de bergingszones en voor de afvoer van het transportwater zijn in deze werkzaamheden begrepen. Bij de hydraulische ophogingswerken zullen de bergingszones initieel worden opgehoogd op een horizontaal bovendak op een peil dat rekening houdt met het uiteindelijk te verwezenlijken peil en met de inklinking en zetting van het terrein in de loop van de maanden na de ophogingswerken. De definitieve terreinpeilen zullen in de droge worden gerealiseerd. Tijdens de uitvoering van de baggerwerken zal eerst de bovengrondspecie, voornamelijk bestaande uit een mengsel van poldergrond, klei, veen en zand, dienen verwijderd te worden. Pas nadien zullen de dieper gelegen zandlagen weggebaggerd worden. De bovengrond zal geborgen worden als onderlaag van de bergingszones. De laagdikte ervan varieert afhankelijk van het beginpeil en de te realiseren terreinverhoging. In de bergingszones C59, C60, C61 en C62 is het huidig maaiveldpeil gelegen op $\pm 3,00$ m. TAW De laagdikte van de ter plaatse gebrachte bovengrond zal ongeveer 4,00 m. bedragen. Vooraleer in de bergingszones C59 en C60 specie kan geborgen worden zijn eerst een aantal leegstaande (reeds onteigende) woningen te slopen. Tevens moeten de alleenstaande bomen in de tuinen geveld worden. In de bergingszones S13, S14, S15, S16 en C45, met een huidig terreinpeil van + 6,00 m. TAW, wordt de laagdikte bovengrond beperkt tot 2,50 m. Deze laagdikte zal ook gerealiseerd worden in de reeds gedeeltelijk opgehoogde bergingszones S10, S11 en S12. De bergingszones S11, S12, S13, S14, S15 en S16 zullen bij voorrang gebruikt worden voor de berging van de niet-zandachtige specie afkomstig van de verbindingsgeul tussen het dok en de vaargeul in de Schelde. De bergingszone C63 omvat de huidige pompput en bezinkingsbekken ten westen van het Doeldok. Hierin zal bovengrond aangebracht worden tot het peil van + 1,00 m. TAW Voor de demping van het noordelijk deel van het Doeldok, zal bovengrond en zandspecie worden aangewend ten einde de zettingen na ophoging te beperken. De zandspecie zal hoofdzakelijk gebruikt worden voor de ophoging van de bovenste meters (2,5 m à 4 m) van de hierboven genoemde bergingszones, alsook voor de bouw van de dam in het Doeldok. De bergingszones S8, S9 en C34, die reeds grotendeels zijn opgehoogd, zullen nog enkel worden aangevuld met zandspecie. De bergingszone C62 is bestemd als basis en aanzet van de te bouwen leefbaarheidbuffer. Hierop zal een zandstock worden aangelegd voor de realisatie van deze buffer. Indien de bergingszone C62 om technische redenen onvoldoende zandspecie kan bevatten om de volledige leefbaarheidbuffer op te zetten, zal er een tijdelijke zandstock worden aangelegd op bergingszone C60. C62 zal zo hoog als technisch mogelijk op hydraulische wijze worden opgehoogd, zodat het later uit te voeren droge grondwerk voor de realisatie van de gehele leefbaarheidbuffer zo beperkt mogelijk kan gehouden worden. Sommige terreinen die begroeid zijn met struikgewas, jonge wilgjes en berkjes vallen onder de toepassing van het bosdecreet. Er is een bouwvergunning met compensatieplicht vereist voor het rooien van deze begroeiing. De vergunningsaanvraag maakt deel uit van de bouwaanvraag. De compensatie zal gebeuren door het betalen van een bosbehoudsbijdrage. In het MER van het Deurganckdok wordt als milderende maatregel een grondbalans voorgesteld, waarbij zo weinig mogelijk poldergrond wordt opgenomen. Voorgesteld wordt om de inname van poldergrond te beperken tot de opspuiting van maximaal 49,5 ha in de huidige polders, noodzakelijk voor de aanleg van de westelijke ontsluiting. Concreet betekent dit dat, naast de opspuiting van C60, de bergingszone C59 (ca. 20 ha) voorzien wordt als reserve voor de berging van baggerspecie, om de leemten in de kennis m.b.t. de grondbalans op te vangen. De te bergen volumes evenals de

*bergingscapaciteit van bepaalde zones kunnen immers slechts bij benadering worden ingeschat. Wat de te bergen volumes betreft, gaat het over goedgepakte lagen die eens opgebaggerd een groter volume kunnen innemen. Anderzijds is er ook een belangrijke veenlaag aanwezig in het gebied. Hiervan is het zeer moeilijk te zeggen hoeveel van deze laag nu op de terreinen opgespoten wordt (een deel kan immers wegspoelen naar de Schelde). Wat de bergingscapaciteit van de zones betreft, moet ook opgemerkt worden dat dezelfde veenlaag aanwezig is aldaar en dat door het aanbrengen van een overlast van ongeveer 7 meter (ongeveer 10 ton/m²) deze veenlaag een inklinking ondergaat. Dit kan op zich de bergingscapaciteit van het gebied vergroten.
(...)"*

De terreinophoging van de "20 ha Arendbergpolder" waarvan sprake in deze toelichting betreft de later in de toelichting genoemde bergingszone C59, zoals aangeduid op het kaartnummer 2 "opspuitingsplan" bij het nooddecreet. Uit de toelichting blijkt dat als milderende maatregel in het MER van het Deurganckdok wordt voorgesteld om zo weinig mogelijk poldergrond op te nemen. De bergingszone C59 wordt opgevat als reserve en "indien mogelijk zal de Arendbergpolder volledig gevrijwaard worden van opspuitingen".

Bijlage 5 bij het voorstel van het vermeld decreet betreft "De ecologische compensaties (toelichting bij art. 2, 5°)". Daarin wordt onder meer gesteld:

*"(...)
De voorgestelde compensaties zijn de navolgende.
(...)"*

Beheer spuitvelden 'Vlakte Zwijndrecht' 'ex-Doeldok' en 'Z2-zones'

Locatie

Vlakte Zwijndrecht is het braakliggend industriegebied gelegen ten oosten van het "Groot Rietveld" en de provinciegrens

Ex-Doeldok: het te dempen gedeelte van het Doeldok.

Z2 zones: ten westen van Doeldok.

Streefbeeld

Strand- en plasvlakte voor strand- en koloniebroeders

De doelstelling is hier het beheer van de desbetreffende terreinen in eigendom van de overheid zodanig uit te voeren dat de uitgangssituatie optimaal is voor strand- en koloniebroeders. Daartoe is een onbegroeide tot schaars begroeide (mossen, pioniersplanten, ...) zandvlakte vereist met plassen en schelpenpartijen, ...

Het zogenaamde reservespuitvak binnen de Nieuw-Arendbergpolder zal slechts een streefbeeld "spuitveld" krijgen als de opspuiting, na uitputting van andere mogelijkheden, daadwerkelijk zou gebeuren. In het andere geval komt de zone in aanmerking voor 'ecologische kwaliteitsverbetering polder'.

Verwerving

Voor de Z2-zones en ex-Doeldok stelt deze problematiek zich niet aangezien zij in handen zijn van de overheid. Aangaande de Vlakte van Zwijndrecht is – gelet op het tijdelijke karakter van deze compensatiemaatregel - verwerving van deze terreinen in beheer van de overheid geen absolute vereiste alhoewel verwerving de optie permanente compensatie wel realistisch maakt. Bij definitieve verwerving door een private partij is het afsluiten van een beheersovereenkomst met deze eigenaar aangewezen. Het handhaven van de tijdelijke compensatiemaatregel kan komen te vervallen mits voorzien wordt in een gelijkwaardige compensatie.

Inrichting

Het spuitveld Zwijndrecht bestaat reeds. Het werd enkele jaren geleden opgespoten. Bij de opvulling van Doeldok en de opspuiting van de Z2-zone ontstaan, tengevolge van de

bouw van het dok waarvoor de berging van overtollige specie vereist is, vanzelf spuitvelden. Enige voorwaarde daarbij is dat de bovenlaag afgewerkt wordt met schelpenzand. Microreliëf zal leiden tot een ecologische meerwaarde :

Plaatselijk zullen depressies en plassen achterblijven, zeker indien afgewerkt met kleiig materiaal;

Enkele zandhopen zullen in functie van Oeverwaluw en zandbijen worden achtergelaten daar waar verwaaiing niet hinderlijk is gelet op de plaatselijke situatie.

Het bestaande spuitveld en de toekomstige spuitvelden zullen vanaf het ogenblik dat ongewenst gebruik fysisch mogelijk wordt (wildcrossen, mountainbiking, modelvliegtuigjes, eierverzamelaars, ...) fysisch afgesloten worden op een wijze die het oneigenlijk gebruik uitsluit en ecologisch geen barrière vormt. Indien de gekozen afsluiting door zijn aard of omvang bouwvergunningsplichtig is dan wordt t.z.t. een bouwvergunning aangevraagd.

Beheer

Volgende beheersmaatregelen zullen worden genomen :

- a. Verbod op recreatief medegebruik m.i.v. jacht en handhaving van dit verbod o.a. via degelijke afsluiting tegen elk ongewenst gebruik;*
- b. Waterophoudende maatregelen zodat in het droogste seizoen altijd plassen blijven bestaan in de belangrijkste depressies;*
- c. Cyclisch beheer om de pionierstoestand in stand te houden en successie tegen te gaan; concreet zal om de 2 jaar één derde van de oppervlakte licht worden geploegd of gefreesd;*

Het beheer wordt uitgevoerd door of voor rekening van de overheid. Er wordt een degelijke jaarlijkse monitoring van avifauna uitgevoerd.

Tijdspad realisatie

Vlakte Zwijndrecht beperkte inrichtingswerken 2002

Z2-zone gelijklopend met opspuiting

Doeldok nadat het peil van opvulling boven waterniveau zal komen

Stedenbouwkundige vergunningen.

Stedenbouwkundige vergunningen aan te vragen voor het plaatsen van afrasteringen en mogelijkere wijze voor het uitvoeren van reliëfwijzigingen.

(...)"

In deze toelichting wordt de zone C59 bevestigd als reserveterrein voor opspuitingen. Het zogenaamde reservespuitvak binnen de Nieuw-Arenbergpolder zal een streefbeeld "Strand- en plasvlakte voor strand-en koloniebroeders" krijgen indien de opspuiting, na uitputting van andere mogelijkheden, daadwerkelijk zou gebeuren. In het andere geval komt de zone in aanmerking voor 'ecologische kwaliteitsverbetering polder'. Het betreft hier opnieuw de reserve bergingszone C59 die, indien aangesneden, beschouwd wordt als een terrein voor compensatiemaatregelen.

2.

De Vlaamse regering heeft bij besluit van 12 november 2004, genomen met toepassing van het aangehaalde artikel 8, het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Waaslandhaven fase 1 en omgeving" (hierna : RUP Waaslandhaven) vastgesteld. Bij besluit van de Vlaamse regering van 16 december 2005 werd het definitief vastgesteld.

De aanleiding voor het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt als volgt uiteengezet in de toelichtingsnota (Bijlage III bij RUP Waaslandhaven, p. 5):

“ ...

Momenteel zijn de werkzaamheden voor het uitwerken van een Strategisch plan voor de Waaslandhaven lopende. Een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) voor de afbakening van het havengebied zal een van de uitvoeringsinstrumenten van het Strategisch plan voor de Waaslandhaven zijn. Uit de werkzaamheden van het strategisch plan is gebleken dat er nood is aan een RUP fase 1. Het voorstel van inhoud van dit RUP werd besproken binnen een werkgroep van het strategisch plan. De Vlaamse Regering heeft in haar beslissing van 7 november 2003 de inhoud van dit RUP vastgelegd. Twee belangrijke feiten hebben deze noodzaak voor een RUP fase 1 beïnvloed:

- 1. Het decreet van 14 december 2001 voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden.*
- 2. De schorsing van de tweede gewestplanwijziging (8 september 2000) door de Raad van State in een arrest in juli 2002. Het arrest van de Raad van State van 30 juli 2012 schorste de tweede gewestplanwijziging van het gewestplan nr 13 Sint-Niklaas-Lokeren op het grondgebied van Beveren. Het gevolg van deze schorsing betekent dat niet alleen bestemmingswijzigingen binnen het zeehavengebied geschorst zijn maar ook dat de andere bestemmingswijzigingen die opgenomen waren in de tweede gewestplanwijziging geschorst zijn.*

De inhoud van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan gaat bijgevolg niet alleen over het zeehavengebied Waaslandhaven. Het bevat ook bestemmingen die te maken hebben met de leefbaarheid van de dorpskernen en met natuurcompensaties die ingevolge de bepalingen van het decreet van 14 december 2001 voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden en de bepalingen over speciale beschermingszones in het decreet natuurbeschoud moeten gerealiseerd worden om dit ruimtelijk uitvoeringsplan voor de haven te kunnen vaststellen. De inhoud is eveneens beperkt tot die bestemmingen waarover een ruime consensus bestaat of die opgenomen zijn in een milieueffectrapport of een passende beoordeling.
...

Met betrekking tot de bestemming van de zone C59 wordt in de toelichting (p. 18) gesteld:

“3.4.9 Reservezone voor specieberging C59

De reservezone voor specieberging C59 wordt overeenkomstig het nooddecreet als een reservezone voor specieberging met de bijhorende natuurcompensatie opgenomen. De voorschriften bepalen dat het gebied alleen in laatste instantie voor specieberging ingevolge de actuele bouw van het Deurganckdok kan worden benut en in de mate van het mogelijke van wordt gevrijwaard.”

Op kaartblad 1b bij het RUP Waaslandhaven wordt de zone C59 aangeduid met artikel 17. Artikel 17 “Reservegebied voor specieberging” van de stedenbouwkundige voorschriften bepaalt:

“Het gebied wordt gereserveerd voor specieberging. Specieberging kan plaatsvinden in dit gebied op voorwaarde dat alle andere bergingsmogelijkheden voor specie uit het Deurganckdok in de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven uitgeput zijn. De basisbestemming is de in de grondkleur aangeduide bestemming.”

Het wordt in de toelichting verder als volgt verduidelijkt:

“De zone “spuitveld C59” (27 ha): deze zone kan slechts opgespoten worden nadat alle andere bergingsmogelijkheden voor de specie uit het Deurganckdok (met name gedempt stuk van Doeldok), zone van 300 m rondom het Doeldok, zone tussen Deurganckdok en Doeldok, zone tussen leefbaarheidsbuffer en Deurganckdok en zone rondom het Deurganckdok) uitgeput zijn. In afwachting daarvan dient het gebied behouden te blijven als poldergebied.

De locatie voor het reservegebied voor specieberging is bepaald in het decreet van 14 december 2001 voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden (nooddecreet).”

Op het kaartblad 1b wordt tevens een “reservatiezone voor aan te leggen waterwegverbinding” aangeduid. Artikel 8.1 van het RUP Waaslandhaven bepaalt:

“Het gebied wordt gereserveerd voor de aanleg, het beheer en de exploitatie van een waterwegverbinding tussen het Deurganckdok en het Waaslandkanaal.

Volgende werken, handelingen, voorzieningen en inrichtingen zijn toegelaten:

- Deze voor de realisatie van de waterwegverbinding of werken ter voorbereiding van de aanleg als waterwegverbinding;*
- Deze voor tijdelijke weg-, spoor-, waterwegen- en pijpleidinginfrastructuur;*
- Werken ter voorbereiding van verplaatsbare infrastructuurelementen.”*

3.

De hiervoor vermelde waterwegverbinding tussen het Deurganckdok en het Waaslandkanaal, maakt het voorwerp uit van een eindrapport “Project-MER mbt een Tweede Maritieme Toegang tot de Waaslandhaven” van 6 april 2009.

Het rapport vermeldt in de inleiding dat het voorgestelde project de realisatie omvat van een tweede maritieme toegang tot de Waaslandhaven met als doel een antwoord te bieden aan het gebrek aan bedrijfszekerheid van het functioneren van de getijonafhankelijke Waaslandhaven met momenteel slechts één toegang, de sterke vertragingen die momenteel optreden en de groeiende omvang van de schepen. Het doel van dit milieueffectenrapport is, in functie van de latere besluitvorming in het bouw- en milieuvergunningsdossier, een synthese te geven van effecten en de noodzakelijke milderende maatregelen en alternatieven. Deze maatregelen kunnen door de externe deskundigen per discipline worden voorgesteld en dienen door de interne deskundigen onderzocht te worden op technische/economische uitvoerbaarheid. De afweging tussen de verschillende disciplines onderling gebeurt door de coördinator.

Volgens het eindrapport omvat de realisatie van een sluis op de kop van het Deurganckdok volgende werken:

1. Voorbereidende werken

- Afbakening van de werfzone, rekening houdend met aanwezige concessies en naburige werkzaamheden
- Verwijderen werfketen Deurganckdok
- Plaatsen werfketencomplex 2de zeesluis
- Omleggen leidingen
- Omleggen en aanpassing wegenis & spoorlijn in de nabije omgeving van de sluis
- Inrichting werfinstallaties (betoncentrale, bentonietcentrale, laad- en losplaatsen materiaal en materieel)
- Plaatsing werfbrug over bestaande Sint-Antoniusweg

2. Bouw van een sluis en aanhorigheden

- Plaatsen waterremmend scherm en grondwaterverlaging binnen het waterremmend scherm
  - Grondwerken : uitgraven bouwput
  - Heien damplanken
  - Betonwerk: kolkwanden en deurkamers met inbegrip van de schuivenputten en de omloopriolen; afvoerriool met bijhorende slibvang; brugkelders; sluisbodem en leidingentunnel onder de sluisbodem
  - Aanvullen van de bouwput achter de kolkwanden/kaaimuren + ophogen sluisplateau
  - Plaatsing sluisdeuren, basculebruggen en bijhorende constructies
  - Installatie elektromechanische uitrusting (aandrijving sluisdeuren en bruggen, scheepvaartsignalisatie, ...)
3. Oprichten van de bijhorende gebouwen
- Oprichten van de bijhorende gebouwen: sluisgebouw, machinegebouwen, schuilhokjes sluisbedienaars, wachtgebouw / refter voor de sleepdiensten
4. Aanleg van de toegangsgeulen langs beide kanten van de sluis
- Bouw kaaimuren voor de toegangsgeul kant Waaslandkanaal
  - Bouw dwarse keermuren tussen de brugkelders kant Deurganckdok, aansluiten keermuren aan de kaaimuren van het deurganckdok
  - Vrijbaggeren toegangsgeul kant Waaslandkanaal
  - Vrijbaggeren waterkerende dijk kant Deurganckdok
5. Aanleg bijhorende ontsluitingswegen, spoorwegen
- Wegeniswerken
  - Bijhorende elektromechanische uitrusting : verkeerssignalisatie

Onder de titel “2.3.3.6.3 Locaties voor grondberging” wordt gesteld dat op basis van recente opmetingen van het peil in Doeldok (dat wordt opgevuld met specie afkomstig van de realisatie van het Deurganckdok) blijkt dat op deze locatie voldoende ruimte is om alle gronden afkomstig van de realisatie van de sluis (zelfs indien gebruik gemaakt wordt van zanden afkomstig van de Westerschelde, en dus een grotere hoeveelheid moet afgevoerd worden) te kunnen bergen en dat “bijkomende bergingslocatie (bijvoorbeeld zone C59) is dan ook niet noodzakelijk”, waardoor het projectgebied dus beperkt blijft tot de werfzone ter hoogte van de aan te leggen sluis en de noordelijke zone van het Doeldok die wordt opgevuld.

Omtrent het RUP Waaslandhaven wordt in het eindrapport gesteld:

“Voor de Waaslandhaven werd op 16/12/2005 het GRUP ‘afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving’ definitief vastgesteld (BS 06/01/2006). Dit GRUP:

- *maakt de twee verbindingsopties mogelijk, i.c. een tweede zeesluis op kop DGD of een deels getijafhankelijke Waaslandhaven (doorverbinding van DGD met Doeldoek of Waaslandkanaal);*
- *maakt gebruik van een reservatiestrook omdat de precieze locatie en omvang van de 2de maritieme toegang nog niet gekend is en afhankelijk is van scenario voor verdere havenontwikkeling dat zal gekozen worden; m.b.t. scenario’s wordt verwezen naar voortgangsrapport voor het Strategisch Plan Linkeroever;*
- *geeft expliciet aan dat ‘indien de Vlaamse regering beslist om de aanleg van de waterwegverbinding tussen het DGD en het Waaslandkanaal of het Doeldok niet te realiseren, de reservatiezone verval’t.’*

Ook hier komen dus weer naar voor:

- *een tweede maritieme toegang behoort niet tot het beslist beleid. Het GRUP doet immers niet meer dan de mogelijkheid creëren en bepaalt zelfs uitdrukkelijk het verval van de reservatiestrook in geval beslist wordt tot niet-realisatie.*

- de twee zelfde opties, i.c. tweede zeesluis (op de kop DGD) versus de deels getijafhankelijke Waaslandhaven (via doorverbinding DGD met Doeldok of Waaslandkanaal)."

Het eindrapport vermeldt onder de titel "1.8.1.2 Interactie met het plan-MER haven Antwerpen" het volgende:

"Voor het volledig Antwerpse havengebied wordt gewerkt aan een strategisch plan dat de ontwikkelingsmogelijkheden van de Antwerpse zeehaven moet garanderen en (ruimtelijk) plannen. Overleg en integratie van verscheidene toekomstbeelden hebben vorm gekregen in het voorontwerp van strategisch plan voor de haven van Antwerpen ('Basisdocument dienstig voor de opmaak van het plan-MER strategisch plan haven van Antwerpen en van het afbakenings-RUP van het zeehavengebied Antwerpen en haar omgeving'; juni 2005), op basis waarvan het plan-MER voor de Antwerpse haven werd opgesteld.

De procedure voor een plan-MER is nagenoeg analoog aan de procedure voor een project-MER.

Omwille van de 'hoogdringendheid' van het project van een tweede maritieme toegang tot het Antwerps havengebied op de Linker Scheldeoever (zie hoofdstuk 2.1 voor een verantwoording van het project), werd ervoor gekozen de procedure van het project-MER op te starten vooraleer de procedure van het Plan-MER werd afgerond. Voor de afronding van dit project-MER voor een tweede zeesluis werd de goedkeuring van het plan-MER dd 4/03/2009 wel afgewacht.

Binnen het onderzoek ter ondersteuning van de Beslissing van de Vlaamse Regering omtrent de gewenste ontwikkeling van het Antwerps havengebied (plan-MER haven Antwerpen), zijn verscheidene ontwikkelingsscenario's (planvarianten) vooropgesteld. Niet al deze ontwikkelingsscenario's omvatten de realisatie van een tweede maritieme toegang tot de Waaslandhaven onder de vorm van een zeesluis op de kop van het Deurganckdok.

Omdat de procedures voor plan-MER en project-MER deels gelijktijdig werden doorlopen en het project-MER niet de bedoeling had een voorafname te zijn op de strategische keuzes mbt de ontwikkeling van het Antwerps havengebied, werden de verscheidene mogelijkheden open gehouden (tijdens de opmaak van het project-MER werd immers geen beslissing genomen omtrent de gewenste ontwikkeling van het Antwerps havengebied). Hiertoe werden in de effectbespreking van voorliggend project-MER de verscheidene planvarianten (zoals opgenomen in het plan-MER) als ontwikkelingsscenario's opgenomen. De wijze waarop met de planvarianten als ontwikkelingsscenario's binnen het project-MER werd omgegaan, is toegelicht in hoofdstuk 2.4.3.2. Een beschrijving van de manier waarop tot deze werkwijze werd gekomen is in de voorgaande alinea's binnen hoofdstuk 2.4.2 verduidelijkt.

Op basis van de resultaten van het plan-MER neemt de Vlaamse Regering een beslissing omtrent de gewenste ontwikkeling van het Antwerps havengebied (keuze van één van de ontwikkelingsscenario's zoals onderzocht in het plan-MER). Na deze beslissing wordt het afbakenings-RUP van het zeehavengebied Antwerpen en haar omgeving opgesteld. Via dit RUP worden de ontwikkelingen zoals voorgesteld in het gekozen ontwikkelingsscenario ruimtelijk mogelijk gemaakt.

Voorwaarde is wel de keuze voor een ontwikkelingsscenario dat compatibel is met de realisatie van een tweede zeesluis. Op basis van een nota aan de Vlaamse Regering

(maart 2009) werd door de Vlaamse Regering, voorafgaand aan de beslissing mbt het wenselijke ontwikkelingsscenario voor het volledige Antwerpse havengebied, de beslissing genomen tot indienen van dit project-MER.

Omdat de realisatie van een tweede maritieme verbinding is voorzien in het GRUP 'afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving' (zie hoofdstuk 3 voor een verdere toelichting), al dan niet onder de vorm van een zeesluis, moet de vaststelling van het "afbakenings-RUP van het zeehavengebied Antwerpen en haar omgeving" dat wordt opgesteld naar aanleiding van de beslissing van de Vlaamse Regering op basis van het plan-MER niet afgewacht worden."

Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening zeehavengebied Antwerpen", dat in de hiervoor aangehaalde passus wordt bedoeld, wordt bij besluit van de Vlaamse regering van 30 april 2013 definitief vastgesteld. Met een arrest van de Raad van State nr. 225.676 van 3 december 2013 wordt de schorsing bevolen van de tenuitvoerlegging van dit besluit in zoverre dit het grondgebied van de gemeenten Beveren en Sint-Gillis-Waas betreft, met uitsluiting van de aldaar gelegen groengebieden (artikelen L14, L15 en L18).

4.

Op 23 mei 2013 ontvangt de verwerende partij een aanvraag ingediend door de afdeling Maritieme Toegang van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, voor een stedenbouwkundige vergunning tot terreinophoging van zone C59 ten behoeve van aanlegbaggerwerken voor de Deurganckdoksuis.

In de beschrijvende nota bij de aanvraag wordt gesteld dat het voorwerp de terreinophoging van zone C59 betreft, met infrastructuurspecie die vrijkomt bij de aanlegbaggerwerken van de Deurganckdoksuis. Bij de "zoneringsgegevens van het goed" wordt vermeld dat de zone gelegen is in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening zeehavengebied Antwerpen", hoofdzakelijk in een "Gebied voor zeehaven- en watergebonden bedrijven", dat voorheen de bestemming van de zone als "Reservatiegebied voor specieberging" werd bepaald door het RUP Waaslandhaven en dat de zone gelegen is in het vogelrichtlijngebied 3.6 'Schorren en polders van de Beneden-Zeeschelde'. Onder de titel "Te verwachten milieu-effecten" wordt gesteld:

"In het kader van de geplande werken is er een MER-screening uitgevoerd. De effecten door de werken werden ingeschat (mede op basis van het uitgevoerde en goedgekeurde MER 'tweede zeesluis' en zijn niet als aanzienlijk te beschouwen."

In de bestreden beslissing wordt de omgeving en aanvraag als volgt omschreven:

"...

Het projectgebied ligt op het grondgebied van Beveren, ten westen van het gedempt gedeelte van het Doeldok.

De afdeling Maritieme Toegang is momenteel bezig met de aanleg van een tweede maritieme toegang tot de Waaslandhaven ter hoogte van het Deurganckdok (de Deurganckdoksuis). Hierbij komen grote hoeveelheden gronden (zowel zand als bovengrond) vrij. Als permanente stockageruimte voor de berging van deze gronden werd het op te vullen Doeldok aangeduid.

Naarmate het project vordert blijkt dat de voorziene capaciteit ontoereikend is. Er is bijgevolg nood aan bijkomende ruimte waar infrastructuurspecie, afkomstig van het

openmaken van de toegangsgeulen tot de Deurganckdoksluis, kan opgespoten worden. Extra capaciteit wordt gevonden in de zone C59.

Het project betreft het opspuiten van de zone C59 met ca. 1.123.525m³ infrastructuurspecie. Hierbij zal de volgende werkwijze worden gevolgd:

- Vooraleer er wordt opgespoten op het perceel, wordt de bovenste 90 cm van de bestaande grond afgegraven*
- Met deze grond worden de persdijken rond het gebied opgebouwd*
- De infrastructuurspecie wordt, met behulp van pijpleidingen en transportwater, vanuit de cutterzuiger in het Deurganckdok of in het Waaslandkanaal op het terrein gespoten en dit in een (water/specie)verhouding van ca. 4/1. Deze opspuiting zal continu gebeuren. De specie bezinkt en het transportwater vloeit af via de stortkist naar de lokale pompput.*
- De persdijken worden verhoogd tot 11,5m TAW.*
- Het terrein wordt verder opgespoten tot 11m TAW.*

Het betreft bijgevolg een totale ophoging van het perceel van ca 7,6m.

De werken zullen in 2 fasen uitgevoerd worden: in de 1ste fase van de baggerwerken aan de toegangsgeul naar de 2^e sluis zal ca. 650.000 m³ bovengrond geborgen worden; deze werken moeten in 2014 worden uitgevoerd.

De resterende capaciteit van C59 zal in 2015 worden opgespoten met specie die vrijkomt in de 2de fase van de baggerwerken aan de toegangsgeul naar de 2de sluis en de baggerwerken aan de waterkerende dam in Deurganckdok.

...

In de bestreden beslissing wordt de ligging van de zone C59 gesitueerd in het gewestplan 'St. Niklaas-Lokeren' (deels gelegen in havenuitbreidingsgebied en deels in industriegebied), in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, 'Afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving' (reservegebied voor specieberging) en in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, 'Afbakening zeehavengebied Antwerpen' (gebied voor zeehaven en watergebonden bedrijven).

De zone C59 is eveneens deels gelegen in het vogelrichtlijngebied "Schorren en polders van de Beneden-Schelde".

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 5 augustus 2013 tot en met 3 september 2013, dienen de verzoekende partijen een bezwaarschrift in.

De eerste tussenkomenende partij (het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen) brengt op 29 juli 2013 een voorwaardelijk gunstig advies uit, met daarbij gevoegd een plan "Waaslandhaven - overzicht leidingzones".

Het Agentschap voor Natuur en Bos verleent op 30 juli 2013 het volgend (voorwaardelijk) gunstig advies:

"...

BESCHERMINGSSTATUS

Vogelrichtlijngebied SBZ-V 3.6 (Schorren en polders van de Benedenschelde)

RECHTSGROND

Dit advies wordt verstrekt door het Agentschap Natuur en Bos op basis van de volgende wetgeving:

- *Artikel 1, 9° Besluit van Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen*
- *Artikel 36ter Natuurdecreet van 21 oktober 1997 (in het kader van passende beoordeling)*

BESPREKING PASSENDE BEOORDELING

Op basis van de gegevens in het dossier concludeert het Agentschap voor Natuur en Bos dat de vergunningsplichtige activiteit geen betekenisvolle aantasting veroorzaakt aan de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone. Er dient dus geen passende beoordeling te worden opgemaakt.

BESPREKING STEDENBOUWKUNDIGE VERGUNNING

De aanvraag betreft het opspuiten van vak C59 met specie die vrijkomt bij de werken aan de Deurganckdoksluis.

Het terrein is momenteel in gebruik als akker. Er gaan geen belangrijke natuurwaarden verloren.

Starten van de werken tijdens het broedseizoen (1 april tot half augustus) kan enkel en alleen wanneer vooraf bepaald is dat er geen broedgevallen voorkomen op of in de directe nabijheid van de werf.

CONCLUSIE

*Op basis van het dossier dat ter advies is voorgelegd, stelt het Agentschap voor Natuur en Bos vast dat, de bestaande natuurwaarden niet worden geschaad. De aanvraag wordt **gunstig** geadviseerd. Het vergunnen van het dossier resulteert niet in een significant negatief effect op de speciale beschermingszone.*

Alle van nature in het wild levende vogelsoorten en vleermuizen zijn beschermd in het Vlaamse Gewest op basis van het Soortenbesluit van 15 mei 2009. De bescherming heeft onder meer betrekking op de nesten van de vogels en de rustplaatsen van de vleermuizen (artikel 14 van het Soortenbesluit). Bij het uitvoeren van werken in de periode 1 maart - 1 juli moet men er zich van vergewissen dat geen nesten van beschermde vogelsoorten beschadigd, weggenomen of vernield worden. Bij het werken aan (oude) constructies dient men na te gaan of vleermuizen aanwezig zijn. Als nesten of rustplaatsen in het gedrang komen dient u contact op te nemen met het Agentschap voor Natuur en Bos (Wouter Mewis 09/265 46 28).

Op basis van de beschikbare informatie concludeert het ANB dat het project geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben op aanwezige natuurwaarden. Het ANB adviseert dat de vergunningverlenende overheid eventuele MER-plicht verder onderzoekt.

...

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Beveren verleent op 6 januari 2014 een voorwaardelijk gunstig advies, met onder meer volgende overwegingen:

“ ...

De aanvraag strekt tot het inrichten van de zone C59 als permanente stockageruimte voor gronden die vrijkomen bij de aanleg van de Deurganckdoksluis, gezien de capaciteit van het aangeduide op te vullen Doeldok ontoereikend is.

De aanvraag voorziet in het opspuiten van percelen gelegen langsheen de Hogendijk, 9130 Doel (Beveren) genaamd zone C59, dat na opspuiting later hoofdzakelijk gebruikt zal worden als industrieterrein. Op datum indienen dossier was het gelegen binnen het GRUP Afbakening Zeehavengebied Antwerpen - art. L1 'Gebied voor zeehaven- en watergebonden bedrijven' en art. L6 'Gebied voor verkeers- en vervoersinfrastructuur' (BVR 30 april 2013). De zone van de aanvraag ligt eveneens in het vogelrichtlijngebied 3.6 'Schorren en polders'.

Een historiek van zone C59, de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening en de project-MER-screening alsook de gedetailleerde beoordeling van de bezwaren door de GSA zijn in bijlage aan deze nota gevoegd.

Kort samengevat een beoordeling van:

1. Historiek C59 (bijlage 1):

- Het college gaf op 19 feb 2002 volgend negatief milieuadvies voor het Deurganckdok:
"Bij de berging van de uitgegraven specie dient de inname van landbouwgronden tot een strikt minimum te worden beperkt. In het bijzonder de gronden ter hoogte van de bergingszones C59 en C60 dienen te worden gevrijwaard."
- In het advies van de PMVC op 19 april 2002 werd dit niet weerhouden:
"... Aan de eventuele grondoverschotten dient een nuttige bestemming gegeven te worden. Bij de berging van de uitgegraven specie dient de inname van landbouwgronden tot een strikt minimum beperkt te worden.... De commissie adviseert gunstig voor 20 jaar onder de volgende gecoördineerde milieuvergunningvoorwaarden: ..,"
- De stedenbouwkundige vergunningaanvraag om de zone C59 aan te wenden als permanente stockageruimte voor gronden afkomstig uit het Deurganckdok werd ingetrokken (62001-62). Een nieuwe aanvraag diende gestoeld te zijn op een nieuwe MER.

2. Project-MER-screeningnota (bijlage 2):

- In de project-MER-screeningnota is gesteld dat de milieueffecten niet aanzienlijk zijn, mede gebaseerd is op de uitgevoerde en goedgekeurde MER 2de zeesluis. Het 'Eindrapport project-MER' bij de stedenbouwkundige vergunning voor de 2de zeesluis vermeldt zone C59 niet omdat er in het Doeldok voldoende capaciteit zou zijn om alle specie te kunnen bergen. Dit blijkt echter niet zo te zijn, waardoor er extra capaciteit gezocht wordt in de zone C59. De specie afkomstig van de Deurganckdoksluis werd bemonsterd en geanalyseerd volgens de bepalingen van het grondverzet. Er werd vastgesteld dat deze bodem aan de waarden van vrij gebruik voldoet.
- Ook indien de zone C59 opgenomen was in het plan-MER, zou men vaststellen dat er geen aanzienlijke milieueffecten zouden zijn, los van juridische bedenkingen.
- Momenteel is de zone in gebruik als akkerland. Gelegen in vogelrichtlijngebied, werd het gebied ingeschat als biologisch minder waardevol. Bijgevolg wordt in de MER screening terecht gesteld dat er geen belangrijke biotoop zal verloren gaan. Het pas opgespoten terrein zal zelfs pioniersvegetatie aantrekken die belangrijk is voor tal van vogelsoorten.

3. Beoordeling goede ruimtelijke ordening (bijlage 3):

- Het GRUP Afbakening zeehavengebied Antwerpen werd op 3 december 2013 geschorst door de Raad van State. Bijgevolg is het GRUP Waaslandhaven fase 1 en omgeving opnieuw van kracht.
- De zone C59 valt bijgevolg terug onder art. 17 Art. 17 Reservegebied voor speciebergiging: "Het gebied wordt gereserveerd voor speciebergiging. Speciebergiging kan plaatsvinden in dit gebied op voorwaarde dat alle andere bergingsmogelijkheden voor specie uit het Deurganckdok in de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven uitgeput zijn. De basisbestemming is de in de grondkleur aangeduide bestemming."
- Los van de juridische bedenking dat het hier specie uit de Deurganckdoksluis betreft, kan gesteld dat deze zone geschikt is voor speciebergiging. Alleen reikt het dossier geen elementen aan waaruit mag blijken dat alle andere bergingsmogelijkheden (binnen de Waaslandhaven) uitgeput zijn.

SLUITING OPENBAAR ONDERZOEK

(...)

Het dossier toont niet aan waarom dit perceel en geen enkel ander voor ophoging met graafspecie in aanmerking komt. De MER voor het Deurganckdok heeft voor zone C59 aangetoond dat de milieu-effecten niet aanzienlijk zijn. De project-MER-screening bevestigt dit.

Van de 14 elementen van bezwaar worden 10 **ongeground** verklaard, 3 **deels gegrond** en 1 **gegrond** geëvalueerd.

Het element archeologie wordt op basis van het advies van ADW gehecht als deel van het advies.

Besluit: de ingediende bezwaren zijn in hoofdzaak ongegrond.

ADVIES:

Gunstig advies onder voorwaarde dat er geen andere bergingsmogelijkheden meer zijn (bv Doeldok of andere zones) en dat de project-MER-screeningsnota juridisch voldoende is afgedekt.

..."

Bij het hierboven aangehaald advies worden verschillende bijlagen gevoegd, onder meer:

- een uittreksel uit de notulen van het college van burgemeester en schepenen van de zitting van 6 januari 2014;
- een mailbericht van 6 november 2013 van de projectleider van de Afdeling Maritieme Toegang (bijlage 6).

Uit het uittreksel uit de notulen blijkt, zoals aangegeven in het aangehaald advies, dat het college 14 bezwaren heeft onderzocht en 10 ongegrond bevonden, 3 deels gegrond en 1 gegrond. De beoordeling luidt als volgt:

"...

- 1) Er zijn onvoldoende voorzieningen getroffen om kwel n.a.v. het opspuiten te voorkomen:

Het milieubeschermingsadvies van het college heeft dit element evenwel grondig onderzocht en stelt dat er geen problemen te verwachten zijn. (zie bijlage 5)

Ongeground.

- 2) De grondwaarde en gebruikswaarde daalt:

Dit is geen element van stedenbouwkundige aard.

Ongegrond.

3) Er ontbreekt een plan-MER:

Op basis van bijgevoegde beoordeling, bevat het dossier - aangevuld met elementen uit direct aanverwante dossiers - voldoende gegevens om te kunnen oordelen over het al dan niet noodzakelijk zijn van een plan-MER. Mocht er dan al een plan-MER zijn toegevoegd, deze zou geen nieuwe elementen aan het licht brengen.

Ongegrond.

4) Motivering ontbreekt waarom een "niet voorzien perceel" wordt gebruikt:

Het dossier toont niet aan waarom dit niet voorzien perceel en geen enkel ander voor ophoging met graafspecie in aanmerking komt.

Binnen de MER voor het Deurganckdok was C59 mee opgenomen. Deze ophoging kadert inhoudelijk wel binnen art.17 zoals vastgelegd in het GRUP Waaslandhaven fase 1 en omgeving (BVR 16 december 2005).

Deels gegrond.

5) Er is geen onderzoek gevoerd naar mogelijke alternatieven:

Zie 4) hierboven. Ook binnen de project-MER-screeningnota wordt op geen enkel moment gewag gemaakt van alternatieven.

Het onderzoek van de gemeentelijke dienst Linkeroever toont duidelijk aan dat er inderdaad geen terreinen binnen de Waaslandhaven meer aanwezig zijn die geschikt zijn voor bergspecie. (Bijlage 6)

Deels gegrond.

6) Aantasting van de laatste intacte polder:

Zowel landbouwkundig als historisch-landschappelijk is deze vaststelling correct. Zie 7).

Gegrond.

7) Ontbreken van een afweging landschaps- en erfgoedwaarden:

De beschrijvende nota maakt geen afweging van dit beoordelingselement van de goede ruimtelijke ordening. Gezien deze ophoging kadert in een ontwikkeling van zone art.17 GRUP Waaslandhaven fase 1 en omgeving - BVR 16-12-2005), kan evenwel gesteld dat dit element hier van ondergeschikt belang is.

Ongegrond.

8) Perceel heeft een groot potentieel voor de aanwezigheid van prehistorische vindplaatsen:

Samenvattend kan op basis van het advies ADW worden gesteld dat - om het potentieel aan prehistorische en jongere vindplaatsen te kunnen inschatten, verder onderzoek noodzakelijk is. In het advies kan dus gevraagd worden dit onderzoek op te leggen in het kader van een eventuele vergunning.

Deels gegrond.

9) Invraagstelling van conclusie 'geen verlies van belangrijk biotoop' uit omschrijving dat het perceel biologisch minder waardevol is:

De project-MER-screening haalt een betrouwbare bron aan ter staving. Zie beoordeling screeningnota.

Ongegrond.

- 10) Wat zijn de gevolgen voor de rugstreeppad voor de aangrenzende gebieden?:
 De project-MER-screeningnota is hierover duidelijk: er zijn geen padden in de aangrenzende gebieden.
Ongegrond.
- 11) Screening gaat niet verder in op mogelijke gevolgen van opspuiting met verontreinigd materiaal:
 De plan-MER's van Deurganckdok- en -sluis stellen duidelijk dat de specie veilig is. Zie ook bijlage 5 milieubeschermingsadvies CBS 23 september 2013.
Ongegrond.
- 12) De verwachte geluidsemissies in vogelrichtlijngebied worden enkel in algemene termen behandeld. Dit is niet met cijfermateriaal aangetoond volgens beperkte tijd en duur van 1 jaar:
 Er worden voldoende vergelijkende niet steeds correcte beoordelingselementen aangereikt om de geluidsemissies te duiden in het kader van deze aanvraag. Zie beoordeling screeningnota.
Ongegrond.
- 13) Over de gevolgen voor het nabijgelegen natuurgebied De Putten wordt niet gesproken:
 De zone C59 heeft niet de huidige tijdelijke natuurwaarden van het deels gedempte Doeldok. Hiervan worden de implicaties op De Putten in rekening gebracht. Gezien de verwaarloosbare invloed op de aspecten 'natuur' voor deze zone, mag aangenomen worden dat de gevolgen naar De Putten verwaarloosbaar is.
Ongegrond.
- 14) Screening geeft onvoldoende aan wat de te verwachten gevolgen zijn. Er moet een plan-MER opgemaakt worden:
 De project-MER-screeningnota verwijst voor bepaalde beoordelingselementen naar de planMER's van Deurganckdok- en -sluis. Ook al staan ze niet expliciet vermeld, beide plan-MER's geven voldoende aan wat de te verwachten gevolgen zijn.
Ongegrond.
- ...”

Het hiervoor vermeld mailbericht van 6 november 2013 luidt als volgt:

“...

Freddy Aerts had me gevraagd U een motivering te bezorgen waarom we C59 moeten innemen:

In het kader van de werken voor de Deurganckdoksluis moeten de toegangsgeul aan de kant van de Waaslandhaven en de waterkerende dijk in het Deurganckdok gebaggerd worden. Hierbij komt ca. 2.150.000 m³ specie vrij, die niet herbruikt kan worden in de aanvullingen achter de kaaimuren van de sluis. Bij de uitgravingen in den droge van de bouwput werd er reeds 2.700.000 m³ niet-herbruikbare specie in het te dempen gedeelte van Doeldok gedumpt. Ook voor de werken aan de waterlopen van de Noord-Zuidverbinding in Verrebroek, die momenteel uitgevoerd worden door de VMM, dient er bijkomend 330.000 m³ op het Doeldok geborgen te worden.

De capaciteit van Doeldok wordt hiermee reeds maximaal gebruikt: volgens de berekeningen zal het Doeldok aangevuld worden tot ca. +13.50 m TAW, waardoor er

geen bijkomende specie meer in het Doeldok geborgen kan worden. Binnen de Waaslandhaven zelf zijn er geen terreinen meer beschikbaar, waar deze specie geborgen kan / mag worden. De baggerwerken moeten uitgevoerd worden in de periode juni 2014 - januari 2016, opdat de sluis tijdig in maart 2016 in gebruik genomen kan worden. Het aansnijden van terreinen in het gebied ten noorden van de Waaslandhaven is bijgevolg ook geen optie. Hierdoor zijn we genoodzaakt C59 gebruiken om ca. 650.000 m³ te bergen.

De werken zijn in overeenstemming met de bestemming, die het GRUP 'Afbakening zeehavengebied Antwerpen' en het vorige GRUP 'Afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving' voor deze zone voorziet. Het goed ligt volgens het GRUP 'Afbakening zeehavengebied Antwerpen' hoofdzakelijk in 'Gebied voor zeehaven- en watergebonden bedrijven'. Een strook ten noorden van de zone wordt aangeduid als 'Gebied voor verkeers- en vervoersinfrastructuur'.

In het kader van de geplande werken is er een MER-screening uitgevoerd. De effecten door de werken werden ingeschat (mede op basis van het uitgevoerde en goedgekeurde MER 'tweede zeesluis') en zijn als niet aanzienlijk te beschouwen.

...

De verwerende partij beslist op 6 februari 2014 een stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden. De verwerende partij motiveert haar beslissing onder meer als volgt:

“ ...

Bepaling van het plan dat van toepassing is op de aanvraag

Het gewestplan en het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving" zijn van toepassing.

Overeenstemming met dit plan

De aanvraag is principieel in overeenstemming met de geldende voorschriften (zie verder bij de bespreking van de bezwaren).

(...)

ANDERE ZONERINGSGEGEVENEN

Het goed is, gelegen in het vogelrichtlijngebied 'Schorren en polders van de Beneden-Schelde'.

(...)

HET OPENBAAR ONDERZOEK

In toepassing van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000, en latere wijzigingen, betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingaanvragen, is de aanvraag onderworpen aan een openbaar onderzoek.

De aanvraag is verzonden naar de gemeente BEVEREN voor de organisatie van het openbaar onderzoek. Het vond plaats van 05/08/2013 tot 03/09/2013. Er werden drie bezwaren ingediend. De bezwaren handelen over:

1. Er zijn onvoldoende voorzieningen getroffen worden om kwel n.a.v. het opspuiten te voorkomen.
2. De grondwaarde en gebruikswaarde daalt.
3. Er ontbreekt een plan-MER.
4. De motivatie ontbreekt waarom een "niet voorzien perceel" wordt gebruikt.
5. Er is geen onderzoek gevoerd naar mogelijke alternatieven.
6. Aantasting van de laatste intacte polder.

7. Ontbreken van een afweging landschaps- en erfgoedwaarden.
8. Het perceel heeft een groot potentieel voor de aanwezigheid van prehistorische vindplaatsen.
9. Invraagstelling van conclusie "geen verlies van belangrijk biotoop" uit omschrijving dat het perceel biologisch minder waardevol is.
10. Wat zijn de gevolgen voor de rugstreeppad voor de aangrenzende gebieden?
11. De screening gaat niet verder in op mogelijke gevolgen van opspuiting met verontreinigd materiaal.
12. De verwachte geluidsemissies in vogelrichtlijngebied worden enkel in algemene termen behandeld.
13. Over de gevolgen voor het nabijgelegen natuurgebied De Putten wordt niet gesproken.

Na onderzoek van de bezwaren en opmerkingen worden volgende standpunten hieromtrent ingenomen:

De gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar kan de bespreking en beoordeling van de bezwaren door het college bijtreden, behalve voor de bezwaren 4, 5, 6 en 8.

Voor wat betreft de bezwaren 4 en 5 werd door de gemeentelijke dienst Linkeroever bevestigd dat er binnen de Waaslandhaven geen alternatieven beschikbaar zijn.

Door de aanvrager werd gespecificeerd: "In het kader van de werken voor de Deurganckdoksluis moeten de toegangsecul aan de kant van de Waaslandhaven en de waterkerende dijk in het Deurganckdok gebaggerd worden. Hierbij komt ca. 2.150.000 m³ specie vrij, die niet herbruikt kan worden in de aanvullingen achter de kaaimuren van de sluis. Bij de uitgravingen in den droge van de bouwput werd er reeds 2.700.000 m³ niet-herbruikbare specie in het te dempen gedeelte van Doeldok gedumpt. Ook voor de werken aan de waterlopen van de Noord-Zuidverbinding in Verrebroek, die momenteel uitgevoerd worden door de VMM, dient er bijkomend 330.000 m³ in het Doeldok geborgen te worden.

De capaciteit van Doeldok wordt hiermee reeds maximaal gebruikt: volgens de berekeningen zal het Doeldok aangevuld worden tot ca. +13.50 m TAW, waardoor er geen bijkomende specie meer in het Doeldok geborgen kan worden. Binnen de Waaslandhaven zelf zijn er geen terreinen meer beschikbaar, waar deze specie geborgen kan / mag worden. De baggerwerken moeten uitgevoerd worden in de periode juni 2014 - januari 2016, opdat de sluis tijdig in maart 2016 in gebruik genomen kan worden. Hierdoor kan er niet gewacht worden op het aansnijden van bergingszones die gesitueerd zijn binnen het GRUP 'Afbakening zeehavengebied Antwerpen', dat momenteel geschorst is. Het aansnijden van terreinen in het gebied ten noorden van de Waaslandhaven (die dan ook nog wel onteigend zouden moeten worden) is bijgevolg ook geen optie. Hierdoor zijn we genoodzaakt zone C59 als enige resterende beschikbare zone te gebruiken om ca. 650.000 m³ te bergen."

De bezwaren 4 en 5 zijn derhalve ongegrond, vermits er wel degelijk alternatieven onderzocht werden en er geen beschikbare terreinen zijn binnen de Waaslandhaven.

Voor wat betreft bezwaar 6: de aanvraag is conform met de bepalingen van het GRUP "Afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving", Dit bezwaar diende eventueel te worden aangebracht tijdens het openbaar onderzoek van het RUP zelf en doet naar aanleiding van de voorliggende bouwvergunning niets meer ter zake, gelet op de

overdruk 'reservegebied voor specieberging' die van kracht is.
Het bezwaar is derhalve ongegrond.

Voor wat betreft bezwaar 8 dient gesteld te worden dat Onroerend Erfgoed, archeologie als ter zake bevoegde instantie een gunstig advies heeft uitgebracht (onverminderd de vondstmelding).
Het bezwaar is ongegrond.

...

WATERTOETS

Overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te worden aan de watertoets. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 (BS 31/10/2006) en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan het watersysteem, aan de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheersplan.

Het CIW bracht volgend advies uit:

"In het kader van het grondverzet dient voldaan te worden aan de relevante regelgeving van het Vlarebo en Vlarema. Volgens de project-mer-screening is de infrastructuurspecie reeds bemonsterd en voldoet zij aan de kwaliteit voor vrij hergebruik als bodem. Hieruit kan verwacht worden dat het transportwater niet zal verontreinigd zijn. Desalniettemin wordt de kwaliteit van het transportwater opgevolgd. Gelet op het feit dat het transportwater zal geloosd worden aan een zoutconcentratie die lager is dan de algemene lozingsvoorwaarden, kan aangenomen worden dat het effect op de kwaliteit en mogelijke verzilting van het dokwater beperkt en verwaarloosbaar van aard is.

Er is geen watergebonden natuur in de op te hogen zone aanwezig. Er wordt niet geraakt aan de structuurkwaliteit van de dokken.
De ingreep voldoet aan het standstillbeginsel.

Er wordt gunstig geadviseerd".

MER-PARAGRAAF

Het ontwerp komt voor op de lijst gevoegd als bijlage III van het Project-m.e.r.-besluit. De aanvraag heeft immers betrekking op rubriek 10, a): industrieterreinontwikkeling.

Bijgevolg dient de vergunningverlenende overheid de aanvraag te screenen.

Een screening houdt in dat nagegaan wordt of het project, in het licht van zijn concrete kenmerken, de concrete plaatselijke omstandigheden en de concrete kenmerken van zijn potentiële milieueffecten, aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Zo er aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn, dan moet een milieueffectrapport worden opgemaakt.

In de project-m.e.r.-screeningsnota die bij het dossier werd gevoegd, wordt aangetoond dat de milieueffecten van het voorgenomen project niet van die aard zijn dat zij als aanzienlijk moeten beschouwd worden. De gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar verklaart zich akkoord met deze conclusie. De opmaak van een project-m.e.r. kan dus redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens bevatten over aanzienlijke milieueffecten. Derhalve is de opmaak van een project-m.e.r. niet nodig.

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

De aanvraag is in overeenstemming met de bepalingen volgens het van kracht zijnde gewestelijk RUP "Afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving".

De werken zijn eveneens in overeenstemming met de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP "Afbakening Zeehavengebied Antwerpen", voorlopig vastgesteld op 27/04/2012 (de definitieve vaststelling werd door de Raad van State geschorst op 03/12/2013).

Met de ophoging van de zone C59 komt deze zone op een zelfde niveau te liggen als de andere, reeds opgehoogde naburige terreinen.

Uit de MER-screeningsnota blijkt dat de effecten op de omgeving niet als aanzienlijk te beschouwen zijn. Het ophogen van het terrein is noodzakelijk om de baggerspecie die vrijkomt bij de aanlegbaggerwerken van de Deurganckdoksluis te bergen. Uit de aanvraag blijkt dat er momenteel geen andere terreinen in de Waaslandhaven in aanmerking komen.

Gelet op de (voorwaardelijk) gunstige adviezen die werden uitgebracht; dat de betrokken voorwaarden, behalve van het college van burgemeester en schepenen van Beveren, worden opgenomen als voorwaarden bij deze beslissing. Aan de voorwaarden van het college werd reeds voldaan, zodat deze niet dienen weerhouden te worden.

De bezwaren die werden ingediend naar aanleiding van het openbaar onderzoek, worden ontvankelijk, doch ongegrond verklaard,

De aanvraag is in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening.

ALGEMENE CONCLUSIE

Tegen de aanvraag zijn er, mits naleving van de gestelde voorwaarden, geen stedenbouwkundige bezwaren.

(...)

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar geeft de vergunning af aan de aanvrager, die ertoe verplicht is

(...)

2° de volgende voorwaarden na te leven:

de voorwaarden, zoals geformuleerd in de adviezen van de hierna vermelde instanties, dienen te worden nageleefd:

- het Agentschap voor Natuur en Bos*
- Onroerend Erfgoed - archeologie*
- Het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen.*

..."

Dit is de bestreden beslissing.

VI. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit de stukken van het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld. Er worden geen excepties aangevoerd.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen

Standpunt van de partijen

De verzoekende partijen zetten uiteen:

“
...

A. Ten aanzien van de drie verzoekers.

Samengevat zouden de drie verzoekers ernstig nadeel en hinder lijden bij tenuitvoerlegging van de vergunning, namelijk:

- * aantasting van een nog intact polderlandschap, dit van de Nieuw Arenberpolder ten westen en noorden van de Hogen Dijk. Het gaat samen met de Kieldrecht polder om de enige nog overgebleven Scheldepolder; verzoekers voelen zich verbonden met dit landschap waarin zij sinds tientallen jaren wonen, leven en werken;*
- * visuele hinder doordat een belangrijk deel van deze polder verdwijnt wanneer er een 8m. hoger opgespoten landschap in de plaats komt;*
- * voor de twee landbouwers onder verzoekers is er ook de wijziging van de waterhuishouding ingevolge de ophoging;*
- * mogelijke verzilting van grond- en oppervlaktewater door uitloging van bagger en verzilting via ondergrondse kweldruk;*
- * nadelen doordat een veel te korte periode van het openbaar onderzoek; aangezien zeer ingrijpend op het leefmilieu, dienden zij over een redelijke termijn van minstens 60 ipv 30 dagen de tijd gekregen te hebben om een bezwaar in te dienen;*
- * nadeel doordat geen ernstig alternatievenonderzoek m.i.v. het nulalternatief en locatiealternatieven heeft plaatsgevonden bv. in het kader van een eigenlijk M.E.R. zoals voorzien in onder meer art. 4.3.7. par. 1, 1° van het D.A.B.M. van 05 april 1995;*
- * op een opgespoten gebied van 20 ha kunnen geen gewassen meer geteeld worden; dus de levensvatbaarheid van de bedrijven van tweede en derde verzoeker door de kwestige gronden, gelegen in de zgn. "suikerhoek" te kunnen betelen of/en bewerken (als landbouwer/loonarbeider) gaat gedeeltelijk verloren;*
- * de betreffende percelen zullen worden afgegraven met 90 cm à 1,50 m wat dus aanzienlijke graafwerken, lawaai van machines en vrachtwagens met zich zal meebrengen en de werk-en leefomgeving van verzoekers verstoren;*
- * tweede verzoeker bewerkt gronden in de directe nabijheid van de zone "C 59" die een minderwaarde zullen ondergaan qua rendement en intrinsieke en commerciële waarde door neveneffecten; naast zijn percelen komt immers landbouwkundig gezien waardeloze woestijngrond te liggen;*
- * aantasting van de natuurwaarde die de polders en dijken nu nog hebben; het gaat om een gebied van meer dan 20 ha dat zou verdwijnen onder ong. 7,6 m. ophoging met geraamd 1.446.980 m3 bagger-en graafspecie.*

- * *hinder doordat de vergunning in feite de voorbereiding is van een industrieterrein of ander gebruik voor havenuitbreiding waardoor verzoekers in hun welzijn en werk steeds meer ingekapseld geraken tussen havenachtige infrastructuur met onder meer toenemend verkeer, gevaar voor milieuschadelijke ongelukken, meer wegenissen, e.d. terwijl het nu nog een relatief rustig gebied is, alsnog gebufferd door De Putten en (het gedempte deel van) het Doeldok;*
- * *op dit opgespoten terrein zullen tijdelijk zeldzame vogels zich komen nestelen zoals plevieren en kluten, bergeenden, enz. die dan weer plaats moeten maken voor industrie waarna dan terug een nieuw gebied dient opgespoten als compensatie voor verloren broedgebied, temeer gelet de instandhoudings doelstellingen die in dit vogelrichtlijngebied zijn opgelegd (zie onder meer de stukken III/2B en III/6); wat dan opnieuw ten koste zal gaan van polders;*
- * *vogelpopulaties per definitie beschermd in dit "vogelrichtlijngebied" zullen terug op nog minder oppervlakte hun broed-of jachtgebied moeten zien te vinden waardoor resterende gronden ook meer en meer bezocht worden door onder meer ganzen, met schadelijke gevolgen vanden voor de landbouwgewassen en vruchten van de arbeid van verzoekers; tweede verzoeker bewerkt trouwens percelen vlak naast de zone C 59 (zie stuk II/B2);*
- * *geen redelijke termijn om kennis te nemen van de bouw aanvraag en hierop te reageren; een termijn van 30 dagen voor zo een ingrijpend project met veel ruimtebeslag in een authentiek landbouwgebied is veel te kort.*
- * *Als element van de persoonlijke hinder mag ook rekening gehouden worden met het feit dat de bouwheer nu reeds aangeeft na de opspuitingen het terrein te willen ontwikkelen voor industrie, wat evenwel niet kan omdat er geen enkele rechtsgeldige bestemming dit gebied daartoe voorziet; zo is het GRUP Waaslandhaven geschorst bij arrest van de Raad van State van 03.12.2013, maar de bouwheer verwijst er wel nog naar.*
- * *er werd geen M.E.R. en geen passende beoordeling opgesteld wat aan verzoekers een veel grondiger informatie zou verleend hebben over de mogelijke negatieve effecten en mogelijke alternatieven;*

B. Meer toelichting ten aanzien van de hinder en nadelen voor de heer Jan Creve.

Verzoeker woont tamelijk dicht t.o.v. deze zone C59, zijn de een deel van de Nieuw Arenbergpolder.

Hij woont met zijn gezin (vier kinderen en partner) in een hoeve aan de Oud Arenberg te Kieldrecht, nabij de zogenaamde "De Putten- Weiden" die deel uitmaken van de "Oud Arenbergpolder".

Verzoeker is sinds vele jaren verknocht met deze omgeving, het polderland waarvan hij houdt en er zich voor inzet, ook buiten het eigen huis en tuin. Hij woont hier sinds 1987 (stuk IIA/3).

Hij bewijst dit onder meer door een niet aflatende inzet en interesse voor de polders van Beveren, en voor het polderdorp Doel in het bijzonder. Hij is deel van de kern van de werkgroep Doel 2020, strevend naar behoud van dit polderdorp.

De opspuitingen van een ong. 20 ha groot gebied zullen een gans ander landschap doen ontstaan.

Nu gaat het om nog authentiek polder-en akkerlandschap, oorspronkelijk weilanden, waarop nu vnl. akkerbouwteelten geteeld worden. Het landbouwgebied zou dus dienen plaats te maken voor een kunstmatig aangelegd stortterrein van slib en bagger. De landbouwfunctie en de huidige landschappelijke waarde zal verdwijnen. En hiermee ook de voordelen ervan zoals de bewerkingen op het veld, de genoegdoeningen van de gewassen die er geteeld worden. Een prachtig stuk uit het nu nog zeer samenhangend en gaaf polderland dreigt dan ook te verdwijnen onder meer dan 7 meter zand en slib.

Wordt dus een zandwoestijn.

Bovendien zal het nu veel lager gelegen gebied vanaf de voet van de Hogen Dijk en de Dreefstraat als een enorm platform verrijzen in het omringende polderlandschap van Saftingen, Rapenburg, Prosper-en de Oud Arenbergpolder.

Visueel en functioneel zal het gebied onherkenbaar en voor verzoeker veel minder aangenaam en genietbaar zijn in vergelijking met wat het nu nog is door het zicht en de uitkijk die verzoeker erop heeft, vanaf onder meer de Hogen Dijk (een openbare buurtweg) die verzoeker gebruikt om van zijn woning naar Doel te rijden of verder naar Prosperpolder of Saftingen (via de Doelse Polderdijk) waar hij tal van vrienden en kennissen heeft.

Momenteel is de omgeving van verzoekers woning nog relatief rustig en aantrekkelijk, met aan de oost-en zuidwestkant het Doeldok, deels gedempt, aan de noord-westzijde de Putten -Weiden, een feitelijk en uniek complex van weilanden, sloten, slikken en rietland met verspreide bomen.

Dit gebied dankt zijn uitzonderlijke waarde mede aan de rustige bufferende gebieden die de polders m.i.v. de zone C 59 nog zijn.

Hij woont op een 700 tal meter geraamd van de zone C59. Dit is voldoende dicht gelet op de diverse impact van de geplande werken op de omgeving (verkeer, geluid, pompen, grondverzetwerken..).

Waar het nog zo voorgesteld wordt alsof dit terrein zal ingenomen worden door pioniersvegetatie waar zich zeldzame vogels zullen komen nestelen, is dit onzeker, en zelfs als het zo zou zijn, zal de pioniersvegetatie op het opgespoten terrein na enkele jaren verdwijnen door verdroging en vervolgens degraderen tot een zanderig en verruigend gebied. De ornithologische waarde is beperkt (zie ook stukken VIII/ 1 en 2).

De zeldzame vogels (vooral plevierachtigen) zullen samen met de verdroging verdwijnen.

Het landbouwkundig en landschappelijk erfgoed nu nog aanwezig zal verdwijnen.

De visuele en landschappelijke wijziging is een visueel nadeel die verzoeker zal of zou ondervinden ingeval van tenuitvoerlegging van de bestreden vergunning.

Het gebied bevindt zich tussen de Putten en de deelgemeente Doel waar verzoeker dikwijls aanwezig is in het kader van zijn coördinerende rol in het behoud van dit unieke dorp aan de Schelde.

Het projectgebied is niet geïsoleerd; integendeel perfect binnen (oog)bereik vanaf de openbare wegen zoals de Hoge Dijk, de Dreefstraat en de Doelse Polderdijk.

De uitvoering van de vergunning zal ook gepaard gaan met veel grondverzet, zoals het afgraven van de teeltlaag van 90 cm. (of volgens bepaalde adviezen tot 1,50 m.) met minstens 1 jaar lang oppompen van transportwater, om de specie (bijna 1 1/2 miljoen m3)

te vervoeren; water dat naderhand na bezinking dan deels teruggeloozd wordt in het Doeldok. De aanleg van de persdijken, de stortkist, de transportbuizen, zal uiteraard met heel wat werk gepaard gaan van bulldosers, kranen, vrachtwagens, personeel.

Dergelijke verstoring van wat nu nog een zeer rustig landbouwgebied is, is uiteraard een vorm van persoonlijke en rechtstreekse hinder.

Het gebied "C 59" is ook een feitelijk buffergebied van De Putten. Doordat het juist zoals De Putten om een laaggelegen gebied gaat, én in landbouwgebruik, is er dan ook zeer weinig recreatieve of bedrijfsmatige verstoring vanaf het gebied zoals het nu beheerd wordt.

Een hoger gelegen terrein zoals een opgespoten terrein daarentegen wordt gemakkelijk voorwerp van ontwikkeling als industrieterrein (zie de bouwaanvraag), of wordt gebruikt door motorcrossers (dat reeds een probleem vormt op de linkerscheldeoever) met alle nadelige gevolgen vanden qua geluidsklimaat en buffering van De Putten, én van de woonomgeving voor verzoeker.

Historische waarde gaat verloren. Verzoeker is historicus. Het gaat om een **historisch merkwaardig landschap** van de Nieuw Arenbergpolder, destijds gewonnen op de zee en overstromingsgebied, omgewerkt tot vruchtbaar land, beschermd door dijken.

Verzoeker is lid van de Hertogelijke Kring van het Land van Beveren en lid van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van Beveren.

De facto gaat het om een cultuurhistorisch landschap. Nu is men voornemens het te herleiden tot een opspuitterrein van slib en zand, daarmee het eeuwenoud landschap vernietigt. Dergelijke wijziging is voor verzoeker een ernstig grievend moreel nadeel.

Natuurwaarde. In dit nu bedreigde deel polderland vinden nog heel wat vogelsoorten hun gading. Het gaat over onder meer de torenvalk, de boerenwaluw, de bruine en de blauwe kiekendief (fouragerend), het smelleken, zilvereigers, enz. die er komen jagen op kleine knaagdieren, visjes en insecten, alsook weidevogels waaronder kieviten, goudplevieren, en allerlei zangvogels (veldleeuwen, kneu,...) waarbij ook de dijken favoriet fourageergebied zijn. Zie hierover stukken V/1-2-3.

De goudplevier is één van de diersoorten waarvoor dit poldergebied als beschermingszone werd aangewezen (zie stuk III/3).

Dit geschiktheid komt door de lage en rustige ligging, door het hoog grondwaterpeil in een voedselrijk gebied. N.B. Goudplevieren zoeken gebieden op waar voldoende regenwormen te vinden zijn.

Dit gebied van 20 ha heeft dus wel degelijk een natuurwaarde, die meer is dan wat bv. de biologische waarderingskaart kan weergeven.

Er zijn de velden en weilanden op zich, de sloten, de grazige dijken meer dan 1 km. lang, begroeid met kleine landschapselementen zoals bomen, struweel (van o.a. sleedoorn en braamroos).

Ook voor andere zeldzaam geworden natuurwaarden is dit polderland geschikt.

Verzoeker is lid van de VZW Natuurpunt Wase Linkerscheldeoever en hecht een substantieel belang aan natuurbehoud.

Verzoeker die tegelijk natuurliefhebber is, ervaart deze bedreigde natuurwaarden eveneens als een nadeel.

De reliëfwijzigingen zullen dit gebied ook zo gezien drastisch wijzigen, en definitief ongeschikt maken voor de typische poldernatuur.

C. Meer toelichting bij de hinder en nadelen, rechtstreekse en onrechtstreekse die tweede verzoeker dreigt te ondervinden.

1. De heer Paul Van Broeck gebruikt de navolgende percelen: Doel sectie E nummers 213 (1 ha 89 a 20 ca), 214 (1 ha 74 are 20 ca) en 215 (1 ha 69 are 90 ca). Verder is hij sinds 1982 eigenaar van perceel 215 wegens aankoopacte (zie stuk IIB/3). Van de twee andere percelen is hij sinds oktober 1985 de gebruiker als landbouwer en is inmiddels onverdeeld mede-eigenaar sinds het overlijden van zijn vader. Deze gronden liggen vlak naast de zone C 59.

2. De kwestige gronden gebruikt verzoeker voor teelt van akkergewassen, zoals bieten, aardappelen, en dit jaar tarwe.

Omdat de gronden zo goed zijn (voor bijzonderlijk bietenteelt) wordt deze omgeving ook de "suikerhoek" genoemd.

3. Verzoeker Paul Van Broeck woont in de Prosperpolder, op vrij ruime afstand van de zone C 59. Deze zone ligt evenwel vlak naast een deel van zijn velden.

Hij vreest in het bijzonder voor verslechtering van de opbrengstwaarde van de door hem bewerkte aanpalende gronden. De vergunde werken zullen immers gepaard gaan met eerst afgraving van de bovenste laag (klei) tot ong. 1,5 meter (of 2,50 m TAW) en daarna ophoging met natte bagger en grondspecies tot > 8 m. (+ 11,50 m TAW) boven het maaiveld en in een verhouding van 4 water op 1 specie. Door deze ophoging met natte specie zal er een water-en kweldruk optreden op omliggende gronden, die dus zullen vernatten. Aangezien de specie vermengd wordt met brak (Zee)scheldewater zal er dan ook wijziging optreden van de waterkwaliteit, meer bepaald verzilting.

Dit zal niet opgelost kunnen worden door een ringgracht aan te leggen rond de zone C 59, omdat kweldruk uit diepere lagen komt en een ondergrondse stroming is. Minstens is dit niet ernstig onderzocht geweest, bv. in het kader van een werkelijk MER noch in een grondige watertoets, wat niet kan gezegd worden van het advies van de CIW.

4. Doordat de miljoenen kubieke meters uitgeloopte watermassa zullen teruggeloopt worden in het Doeldok, zal ook deze waterpartij verzilt tegenover huidige situatie en ook van daaruit het grondwater aantasten richting de gronden bewerkt door de verzoeker. Immers zout bezinkt want zout water is zwaarder dan zoet water en zal zo ondergronds ook via grondwaterstroming de structuur van de waterhuishouding van verzoekers gronden in zekere zin aantasten, wat nadelig is voor teelten zoals bv. aardappelen en tarwe.

5. Gebrek aan studie en inspraak. Ook het gegeven dat dit niet ernstig werd onderzocht in de bouwaanvraag, noch in de beslissing of adviezen, is een ernstig nadeel, en schept onzekerheid bij verzoeker die moet leven van zijn werk als landbouwer.

6. Het feit dat de handelswaarde van zijn eigendom -- perceel 215 volle eigendom -- en de twee overige percelen in mede-eigendom vermindert, is eveneens een materieel en

economisch nadeel en derft toekomstperspectieven: verzoeker is een nog relatief jonge landbouwer (° 1958).

*Bijkomend gegeven is dat de kwestige polders momenteel nog zeer goed bereikbaar zijn en een voldoende perceelsgrootte hebben, zodat er dan ook geen reden is tot bv. ruilverkaveling (studie die jaren terug werd uitgevoerd).
Het gaat om gronden met een topkwaliteit en hoge vruchtbaarheid.*

Door de beschaduwing van het opgehoogd platform zullen de gronden van verzoeker ook minder snel opdrogen, want minder bezonning en speling van de wind.

7. Op zijn gronden, samen meerdere ha, zal de graasdruk van vogels toenemen, in het bijzonder van grauwe ganzen en smienten die op steeds kleiner wordend areaal zich komen tegoeddoen aan de gewassen zoals tarwe. Reden trouwens waarom verzoeker deze schade ook nu al tracht te beperken met vogelverschrikkers.

Verzoeker is daarom nog geen natuurvijandig iemand, integendeel, maar landbouw is zijn broodwinning en het evenwicht tussen natuur en landbouw wordt door de vergunde werken steeds meer verstoord ten koste van landbouw.

8. De erkenning van het belang dat verzoeker hecht aan behoud van de landbouw-en leefomgeving volgt ook uit eerdere rechtspraak van de Raad van State, zoals arrest nr. 120.810 van 24 juni 2003 (vernietiging van het gewestplanwijzigingsbesluit van 01 juni 1999).

9. De uitvoering van de vergunning zal dan ook tot meerdere rechtstreekse en onrechtstreekse hinder en nadelen aanleiding geven.

D. Meer toelichting bij de hinder en nadelen, rechtstreekse en onrechtstreekse die derde verzoeker Alexander Cerpentier dreigt te ondervinden.

1. De gronden van verzoeker Cerpentier liggen eveneens in de Nieuw Arenbergpolder, namelijk in de Smisstraat, Nieuw-Arenberg en Doel. In de Nieuw Arenbergstraat nr. 8 baat hij een Bed and Breakfast uit alsook een landbouwbedrijf en loonwerk, samen met zijn vrouw. Beroepsmatig is verzoeker eigenlijk landbouwer, en zaakvoerder van het loonwerkbedrijf.

2. Het verdwijnen van deze landbouwgronden betekent dat hij die gronden in de toekomst niet zal kunnen bewerken als landbouwloonwerker. Een potentiële bron van inkomsten gaat dus verloren.

3. Door de ophoging van > 20 ha polders neemt de grondschaarste toe. De kwaliteit (vnl. visueel, agrarisch en landschappelijk) van de opgehoogde gronden is niet meer te vergelijken met wat deze gronden nu nog voor verzoeker betekenen in dit opzicht. Ook de mensen die nog naar de B&B zaak zullen komen, is er weer een troef minder.

4. Samen met zijn vrouw baat hij een Bed & Breakfast uit: het succes hiervan wordt mede bepaald door de omgevingskwaliteit en rurale rust. De vergunde werken zullen deze omgevingskwaliteit zeker aantasten door behalve de drastische wijziging van het landschap, ook door geluidshinder van pompen, kranen en bulldosers, vrachtwagens, en andere middelen voor grondverzet.

De vergunde werken aanziet verzoeker als een aanslag op de streek, zijn broodwinning en het verdere bestaan van zijn bedrijvigheid. De realistische vrees bestaat dat minder mensen de Bed & Breakfast zullen bezoeken door oprukkende inname van polders en verslechterende milieukwaliteit. Nu reeds is er hinder door onder meer geluid en lichthinder (bv. van pinkende lichtpalen en sterke verstralers). Waarop hij dan als antwoord krijgt: "je moet het gordijn maar dicht doen".

5. Verzoeker behoort tot de vierde generatie in deze streek. Dit reeds sinds de polders ingedijkt werden en klaar om te bewerken en te cultiveren.

Deze nadelen zijn gelijkaardig op vlak van landbouwbedrijvigheid en rendement. Door de opspuitingen zullen de gebruiksmogelijkheden van deze gronden definitief verloren gaan.

6. Wat eerste verzoeker heeft omschreven als nadelen op vlak van derving van natuur(herstel) en ruimtelijke kwaliteit kan derde verzoeker enkel beamen.

7. Er zijn dan ook voor Alexander Cerpentier voldoende rechtstreekse en onrechtstreekse nadelen bij de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

...

De verwerende partij repliceert:

...

T. a. v. de drie verzoekende partijen

10. De verzoekende partijen stellen vooreerst dat ze zich allen verbonden voelen met het polderlandschap, er visuele hinder zou ontstaan door het 'opgespoten landschap', er voor de 'twee landbouwers onder de verzoekers' een wijziging van de waterhuishouding zou volgen met mogelijke verzilting van grond- en oppervlaktewater, er geen gewassen meer geteeld zouden kunnen worden op het desbetreffende perceel waardoor de levensvatbaarheid van de bedrijven van de tweede en derde verzoekende partij gedeeltelijk verloren zou gaan, er een minwaarde zou ontstaan voor de gronden van de tweede verzoekende partij in de onmiddellijke omgeving van de desbetreffende percelen omdat deze 'landbouwkundig gezien naast een waardeloze woestijngrond' zouden komen te liggen en dat de resterende gronden meer en meer bezocht zouden worden door vogels met vermeende schadelijke gevolgen voor de landbouwgewassen en vruchten.

De verzoekende partijen kunnen niet worden gevolgd waar ze stellen dat ze door voormelde zaken een rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadeel kunnen ondervinden door de bestreden beslissing.

Het louter stellen dat men 'verbonden' zou zijn met een landschap, levert op zich geen hinder of nadeel op dat de verzoekende partijen een afdoende belang zou opleveren om een beroep bij uw Raad aanhangig te maken. De verzoekende partijen tonen niet concreet aan waarop deze 'verbondenheid' steunt. Bovendien geven de verzoekende partijen in hun verzoekschrift meermaals aan dat het desbetreffende landschap de afgelopen jaren aan verandering onderhevig is geweest (en zal zijn, gelet op de opgemaakte RUP's) waardoor er in feite geen sprake meer is van een 'intact polderlandschap'. Op p. 3 van hun verzoekschrift geven de verzoekende

partijen zelf aan dat ze steeds meer ingekapseld geraken tussen (de uitbreiding van) havenachtige infrastructuur.

De verzoekende partijen gaan bovendien volledig voorbij aan het feit dat de desbetreffende percelen deels gelegen zijn in een 'havenuitbreidingsgebied' en 'industriegebied' volgens het gewestplan, en een 'reservegebied voor speciebergings' volgens het GRUP 'Afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving' (volledigheidshalve kan nog worden opgemerkt dat het de percelen gelegen zijn in een 'gebied voor zeehaven en watergebonden bedrijven' volgens het voorlopig vastgesteld GRUP 'Afbakening zeehavengebied Antwerpen').

De verzoekende partijen zijn dan ook weinig ernstig waar ze stellen dat ze zich 'verbonden' zouden voelen met dit 'intact polderlandschap'.

11. Ook wat de vermeende visuele hinder betreft, laten de verzoekende partijen na aan te tonen of en welk zicht ze hebben (vanuit hun woning of vanop hun eigendom) op het desbetreffende perceel. Er kan bezwaarlijke op basis van loutere beweringen worden aangenomen dat de verzoekende partijen een visuele hinder zouden kunnen ondervinden door de bestreden beslissing. Daarenboven komt nog dat de verzoekende partij op dit punt geen persoonlijk belang aantonen. Ze beperken zich tot de loutere stelling dat er visuele hinder zou ontstaan maar laten na dit concreet op hun persoonlijk situatie te betrekken.

Meer nog, de eerste verzoekende partij stelt op p. 5 van het verzoekschrift zelf dat hij op meer dan 700 m (!) woont van het desbetreffende perceel. De eerste verzoekende partij woont van alle verzoekende partijen het dichtst bij de desbetreffende zone C 59. De tweede en de derde verzoekende partij wonen op nog groter afstand (enkele kilometers).

Uit de bij deze antwoordnota gevoegde foto's en kaarten blijkt dat de eerste verzoekende partij geen visuele hinder kan ondervinden. Zijn woning ligt reeds achter een dijk en bovendien is de afstand naar de zone C 59 dermate groot (en bovendien gelegen achter een bomenrij) dat bezwaarlijk kan worden gesproken van een visuele hinder.

Voor zoveel als nodig kan nog worden gewezen op het feit dat in de onmiddellijke omgeving haveninfrastructuur bestaat die reeds nadrukkelijk in het landschap aanwezig is en een grotere hoogte kent dan de aan te leggen dijk (zie bijgevoegde foto's).

Allerminst maken de verzoekende partijen het mogelijk bestaan van de vermeende visuele hinder voldoende waarschijnlijk.

12. Wat de vermeende verzilting van de bodem betreft, zet enkel de tweede verzoekende partij uiteen dat hij de naastliggende gronden rond zone C 59 en vermeende hinder en nadeel op dit punt zou ondervinden. De eerste en de derde verzoekende partij tonen op dit punt geen persoonlijk belang aan. Het verzoekschrift is wat dit aspect betreft onontvankelijk in hoofde van de eerste en derde verzoekende partij.

Er kan worden gewezen op het feit dat in het advies van CIW (Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid) van 19 juli 2013 werd aangegeven dat het effect op de

kwaliteit en mogelijk verzilting van het dokwater (op het desbetreffende perceel) beperkt en verwaarloosbaar van aard is. Er wordt geenszins afdoende aannemelijk gemaakt dat de percelen van de verzoekende partijen (zeker wat de eerste verzoekende partij betreft, gelet op het feit dat hij niet over gronden beschikt naast of in de nabijheid van het desbetreffende perceel) enige hinder of nadeel zouden kunnen ondervinden door verzilting.

Waar de verzoekende partijen stellen dat er geen gewassen meer zouden kunnen geteeld worden op het desbetreffende perceel tonen ze geen persoonlijk belang aan, toch minstens wat de eerste verzoekende partij betreft. Ook laten de verzoekende partijen na concreet aan te tonen hoe de bestreden beslissing de levensvatbaarheid van de tweede en derde verzoekende partij (gedeeltelijk) zouden aantasten of doen verloren gaan. De verzoekende partijen zijn geen eigenaar of gebruiker van de percelen die betrekking hebben op de bestreden beslissing. Aan de naastgelegen gronden wordt niet geraakt. Er gaan geen gronden voor (bepaalde van) de verzoekende partijen verloren door de bestreden beslissing.

Bovendien beperken de verzoekende partijen zich tot een loutere bewering dat 'de gronden in de directe nabijheid een minderwaarde zouden opleveren qua rendement en intrinsieke en commerciële waarde door neveneffecten en de percelen landbouwkundig gezien naast waardeloze woestijnground zou komen te liggen'. Er is geenszins sprake van 'waardeloze woestijnground' en evenmin wordt voldoende waarschijnlijk gemaakt dat er een minderwaarde zou ontstaan door 'neveneffecten'. Het louter stellen dat er sprake zou zijn van neveneffecten zonder concreet aan te tonen welke (nog los van het feit of deze neveneffecten zich ook daadwerkelijk zouden kunnen voordoen) neveneffecten er bestaat, verschaft de verzoekende partijen (zeker wat de eerste verzoekende partij betreft aangezien hij niet over gronden beschikt die in de buurt gelegen zijn van het desbetreffende terrein) allerminst een belang bij deze procedure.

De verzoekende partijen (vnl. de tweede verzoekende partij) tonen ook het vereiste belang niet aan waar ze stellen dat de gronden van de tweede verzoekende partij meer en meer zouden bezocht worden door onder meer ganzen en dit vermeende schade voor de gewassen en vruchten tot gevolg zou hebben. Integendeel, de tweede verzoekende partij geeft in het verzoekschrift zelf aan dat dit reeds een bestaand probleem is die hij nu al tracht te beperken met vogelverschrikkers.

De vermeende hinder of nadelen vloeien op dit punt niet voort uit de bestreden beslissing en kunnen de tweede verzoekende partij niet het vereiste belang bij huidige procedure verschaffen.

Daarnaast kan nog worden gewezen op het feit dat niet elk stuk landbouwgrond een potentieel broed-of jachtgebied uitmaakt. Dergelijke factoren zijn onder meer afhankelijk van het soort gewassen of vruchten die op het terrein aanwezig zijn, de stand van de vogelpopulatie,... ook op dit punt beschikken de verzoekende partijen (zeker wat de eerste en derde verzoekende partijen betreft) niet over het vereiste (persoonlijk) belang.

13. Waar de verzoekende partijen stellen dat ze nadelen zouden ondervinden door een vermeende te korte periode van het openbaar onderzoek, geen redelijke termijn zouden hebben gekregen om kennis te nemen van de bouw aanvraag er geen MER of passende beoordeling zou zijn opgesteld, de bouwheer zou verwijzen naar het

GRUP Waaslandhaven dat door de Raad van State zou geschorst zijn, er een compensatie zou dienen te gebeuren voor het vermeende verloren gaan van broedgebied van vogels en er geen alternatievenonderzoek zou zijn gebeurd, leveren ze kritiek op de wettigheid van de bestreden beslissing.

De eventuele onwettigheid van de bestreden beslissing op zich maakt geen hinder of nadeel uit dat de verzoekende partijen overeenkomstig artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO een belang verschaft om bij uw Raad beroep in te stellen (zie onder meer Rvvb 15 oktober 2013, nr. A/2013/0577 in de zaak 1213/0068/A/1/0116).

14. De verzoekende partijen stellen dat het afgraven van de desbetreffende percelen lawaaihinder met zich zou meebrengen dat de werk- en leefomgeving van de verzoekende partijen zou verstoren.

Vooreerst dient te worden aangegeven dat de verzoekende partijen weinig ernstig zijn waar ze stellen dat ze lawaaihinder zouden kunnen ondervinden in hun leefomgeving door het uitvoeren van de graafwerken. De verzoekende partijen geven zelf aan dat ze niet in de onmiddellijke omgeving wonen van de desbetreffende percelen (de eerste verzoekende partij geeft aan op meer dan 700 meter te wonen). Er kan bezwaarlijk worden aangenomen dat de verzoekende partijen lawaaihinder door deze (tijdelijke) graafwerken zouden kunnen ondervinden in hun leefomgeving.

Evenmin kan worden aangenomen dat de verzoekende partijen in hun werkomgeving lawaaihinder zouden ondervinden. Waarschijnlijk (dit wordt niet op voldoende wijze uiteengezet in het verzoekschrift) doelen de verzoekende partijen op het feit dat enkelen van hen de percelen in de buurt van het projectgebied (beroepsmatig) bewerken. Zoals de verzoekende partijen zelf aangeven zijn de omliggende percelen bestemd voor landbouwdoeleinden en worden deze als landbouwer of als loonarbeider bewerkt. Het bewerken van deze gronden gebeurt met zware en luidruchtige machines/voertuigen waarbij allerminst kan worden aangenomen dat de verzoekende partijen enige lawaaihinder zouden kunnen ondervinden van de graafwerken (in de hypothese dat de verzoekende partijen op dat moment hun gronden aan het bewerken zijn).

Daarnaast - en zeker niet in het minst - moet worden aangegeven dat de graafwerken slechts tijdelijke werfactiviteiten zijn en hooguit een welbepaalde (korte) periode zullen duren, nl. uitsluitend voor het afgraven van de grond en het ophogen van, de dijken. Dit betreft geenszins een permanente graafactiviteit die met de bestreden beslissing zou zijn vergund.

Ook op dit punt is het beroep onontvankelijk wegens gebrek aan belang.

15. De loutere bewering van de verzoekende partijen dat de bestreden beslissing 'in feite de voorbereiding zou zijn van een industrieterrein of ander gebruik voor havenuitbreiding' kan de verzoekende partijen geenszins het vereiste belang bij deze procedure verschaffen.

Niet alleen beperken de verzoekende partijen zich tot loutere toekomstige hypothesen, maar gaan ze ook voorbij aan de bestemmingsvoorschriften van het desbetreffende gebied waarin de desbetreffende aangehaalde zaken op termijn mogelijk zijn.

Bovendien vloeien de vermeende hinder en nadelen die de verzoekende partijen op dit punt aanhalen niet voort uit de bestreden beslissing zelf, maar zullen deze eventueel (in de hypothese dat dit zich zou voordoen) het voorwerp uitmaken van een toekomstige aanvraag of ontwerp.

16. De verzoekende partijen verwijzen vervolgens nog naar de aantasting van de natuurwaarde, het intact polderlandschap en het vermeende verloren gaan van broedgebied voor vogels.

De verzoekende partijen tonen op dit punt geen persoonlijk belang aan.

De verzoekende partijen kunnen er zich niet toe beperken kritiek te leveren op de bestreden beslissing zonder aan te geven welk van het algemeen belang (natuurwaarde - broedgebied voor vogels) te onderscheiden persoonlijk belang zij bij de voorliggende vordering hebben en dus welk persoonlijk voordeel zij bij een gebeurlijke vernietiging van de bestreden beslissing menen te hebben (zie Rvvb 4 augustus 2012, nr. A/2012/0345 in de zaak 1112/0140/A/2/0249).

Een actio popularis of het beroep in het belang van iemand anders is uitgesloten (G. DEBERSAQUES, "Het procesbelang voor administratieve rechtscollege", in Het belang in het publiekrechtelijk procesrecht, Brugge, die Keure, 2011, 209).

Bovendien kan een beroep dat een zuivere symbolische vernietiging beoogt of dat enkel strekt tot het vernietigen in het belang van de wet, zonder dat de verzoekende partijen enig voordeel - hoe miniem ook - kunnen halen uit de nietigverklaring, de verzoekende partijen geen verbeterde of gunstigere wijziging van zijn rechtstoestand bezorgen (zie RvS 10 januari 2013, nr. 221.963, RW2012-13, nr.40, 1586).

De eerste verzoekende partij

17. De eerste verzoekende partij stelt 'tamelijk dicht' te wonen t.o.v. de zone C 59 en verknocht te zijn aan de omgeving, nl. het polderland. Volgens de eerste verzoekende partij zou een 'gans ander landschap' ontstaan door de bestreden beslissing.
18. De eerste verzoekende partij is weinig ernstig waar hij stelt 'tamelijk dicht' te wonen t.o.v. zone C 59.

Uw Raad is in haar vaste rechtspraak van oordeel dat het loutere nabuurschap (wat in casu geenszins het geval is gelet op een afstand van 700 m t.o.v. zone C 59), dan wel de beschikking over zakelijke of persoonlijke rechten met betrekking tot aanpalende en bebouwde percelen, op zich niet zonder meer kan volstaan om de verzoekende partij het rechtens vereiste belang bij het voorliggende beroep te verschaffen (zie onder meer Rvvb 4 april 2012, nr. S/2012/0064 in de zaak 1112/0094/SA/3/0073; Rvvb 7 mei 2012, nr. S/2012/0099 in de zaak 1011/1002/SA/1/0935; Rvvb 6 juni 2012, nr. S/2012/0117 in de zaak 1011/0355/SA/3/030; Rvvb 9 oktober 2012, nr. A/2012/0399 in de zaak 1112/0433/A/2/0394; Rvvb 15 oktober 2013, nr. A12013/0584 in de zaak 1213/0008/A/2/0006).

De eerste verzoekende partij woont op 700 meter (!) van het desbetreffende gebied! Een dergelijke afstand kan bezwaarlijk als 'tamelijk dicht' worden beschouwd. Uw Raad oordeelde reeds dat een afstand van 500 meter tot het bouwperceel niet als

'aanpalend' kon worden beschouwd om een belang aan te tonen om de stedenbouwkundige vergunning bij uw Raad te bestrijden (zie onder meer Rvvb 18 juni 2013, nr. A/2013/0332 in de zaak 1112/0750/A/4/0701).

Het is ook weinig ernstig te stellen dat (voor zover deze zaken zich al zou kunnen voordoen) de eerste verzoekende partij hinder zou ondervinden door de (tijdelijke) werken (verkeer, geluid, pompen, grondverzetwerken) wanneer hij op meer dan 700 meter woont én het feit dat er zich op een gelijkaardige afstand (in de onmiddellijke omgeving van de zone C 59) reeds haveninfrastructuur en bedrijvigheid aanwezig is die eveneens voor dergelijke hinder zouden kunnen zorgen. De verwerende partij verwijst naar wat hieromtrent hoger werd uiteengezet.

Enkel omwille van deze reden is het verzoekschrift onontvankelijk bij gebrek aan belang.

- 19. Het gebouw bewoond door de eerste verzoekende partij, is eigendom van de Vlaamse Landmaatschappij en vóór 1990 reeds minnelijk gekocht van de vorige eigenaar door de Belgische Staat met het oog op de ontwikkeling van de Waaslandhaven. De heer Creve heeft geen huurcontract, maar er werd een "bezetting ter bede" toegestaan ("toelating tot gebruik" - 1986), waaraan onmiddellijk een einde kon worden gemaakt. De hoeve werd in 2002, bij de oprichting van de grondenbank LSO, aan de VLM overgedragen. De overeenkomst werd per brief van 15 maart 2010 door de VLM, vanwege de (gevaarlijk) dichte nabijheid van een Seveso-inrichting (ICT-Rubis Terminal) (zie achtergrondnota Problematiek ITC Rubis Terminal en omliggende woningen). De heer Creve is weliswaar blijven wonen en heeft de opzeg betwist.*

Anders dan de Vrederechter was de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde, zetelend in graad van beroep, van oordeel dat de voorliggende overeenkomst als een huurovereenkomst dient te worden beschouwd. De rechtbank oordeelde dat er eertijds bij het aangaan van de overeenkomst wel degelijk sprake was van een bezetting ter bede, maar dat de overeenkomst "gedenatureerd" is tot een huurovereenkomst. De rechtbank oordeelt dat er vanaf 1 oktober 1990 een einde aan de bezetting ter bede is gekomen en er een huurovereenkomst geldt.

Er zou dus sprake zijn van een 9-jarige huurovereenkomst, die aan het einde van de 9-jarige periode telkenmale stilzwijgend werd verlengd. De huidige 9-jarige periode ging dan ook in op 1 oktober 2008 en loopt in principe tot 30 september 2017.

Overeenkomstig artikel 3 §4 van de woninghuurwet kan de huurovereenkomst evenwel door de verhuurder ongemotiveerd worden beëindigd aan het einde van de eerste of de tweede driejarige periode, mits in achtneming van een opzegtermijn van zes maanden en betaling van een vergoeding.

In concreto komt dit er op neer dat de huurovereenkomst zijn aanvang kende op 1 oktober 2008. De tweede driejarige periode werd reeds op 1 oktober 2011 aangevat en loopt in die zin tot 30 september 2014.

Hij beschikt reeds lange tijd slechts over een precair recht om in de woning te kunnen blijven. Hij wist reeds lange tijd dat hij de woning zou moeten verlaten wegens de ligging in zeehavengebied en de (gevaarlijk) dichte nabijheid van een Seveso-inrichting (ICT-Rubis Terminal).

Ondertussen werd de huur opgezegd bij aangetekende brief van de VLM van 29 augustus 2013 en dit tegen 30 september 2014.

Deze eerste verzoekende partij zal op korte termijn de woning moeten verlaten. Hij heeft geen belang bij het aanvechten van de bestreden beslissing. In hoofde van de eerste verzoekende partij is de vordering onontvankelijk.

20. *Vervolgens stelt de eerste verzoekende partij geheel ten onrechte dat er sprake zou zijn van een authentiek en historisch polder-en akkerlandschap.*

Zoals hierboven werd uiteengezet, komt in de onmiddellijke omgeving grootschalige haveninfrastructuur voor.

De loutere bewering van de eerste verzoekende partij dat het een rustig en aantrekkelijk gebied zou betreffen dient met enige nuance te worden bekeken.

Hierboven werd reeds uiteengezet dat er geen visuele hinder kan ontstaan, minstens dat dit niet concreet wordt aangetoond met betrekking tot de eerste verzoekende partij zelf. De eerste verzoekende partij geeft in het verzoekschrift (p.5) zelf aan dat hij vanuit zijn woning of eigendom geen visuele hinder kan ondervinden. In de 5^e alinea op p. 5 van het verzoekschrift stelt hij dat het projectgebied enkel binnen oogbereik is vanaf de openbare wegen (waarbij de weg die paalt aan zijn woning niet eens wordt vermeld).

Het feit dat hij verknocht zou zijn met de omgeving en een interesse zou hebben in de polders van Beveren volstaat allerminst om als derde belanghebbende te kunnen worden beschouwd die een verzoekschrift bij uw Raad zou kunnen aanhangig maken tegen de bestreden beslissing. Laat staan dat de eerste verzoekende partij op dit punt concreet zou aannemelijk maken/aantonen welke hinder of nadelen hij hierdoor zou ondervinden (zie onder meer Rvvb 27 augustus 2012, nr. A12012/0323 in de zaak 2010/0163/SA/1/0144).

Dat de eerste verzoekende partij lid zou zijn van bepaalde verenigingen en een vermeende historisch landschap zou verdwijnen waardoor de eerste verzoekende partij moreel nadeel zou leiden kan, voor zover dit al afdoende en concreet zou worden aangetoond (quod non), geenszins volstaat om de eerste verzoekende partij een belang bij huidige procedure te verschaffen.

21. *Waar de eerste verzoekende partij stelt dat de landbouwfunctie en de landschappelijke waarde zou verdwijnen, vogels zouden verdwijnen, reliëfwijzigingen zouden plaatsvinden, de natuurwaarde zou worden aangetast of dat hij de Hogen Dijk (weg gelegen naast de zone C 59) gebruikt om naar Doel te rijden, toont hij geen persoonlijk belang aan.*

De eerste verzoekende partij toont niet aan dat hij landbouwer zou zijn of nadeel zou ondervinden door de vermeende aantasting van de landbouwfunctie en de landschappelijke waarde (zijn beroep wordt in het verzoekschrift aangeduid als "leraar").

De eerste verzoekende partij kan er zich niet toe beperken kritiek te leveren op de bestreden beslissing zonder aan te geven welk van het algemeen belang

(landbouwwaarde natuurwaarde — polderlandschap — gebruik van de weg langs de zone C 59) te onderscheiden persoonlijk belang zij bij de voorliggende vordering hebben en dus welk persoonlijk voordeel zij bij een gebeurlijke vernietiging van de bestreden beslissing menen te hebben (zie Rvvb 4 augustus 2012, nr. A/2012/0345 in de zaak 1112/0140/A/2/0249).

Een actio popularis of het beroep in het belang van iemand anders is uitgesloten (zie onder meer Rvvb 25 maart 2014, nr. A/2014/0222 in de zaak 1213/0284/A/4/0263; G. DEBERSAQUES, "Het procesbelang voor administratieve rechtscollege", in Het belang in het publiekrechtelijk procesrecht, Brugge, die Keure, 2011, 209).

Het gegeven dat de eerste verzoekende partij lid zou zijn van de VZW Natuurpunt Wase Linkerscheldeoever doet aan het bovenstaande geen afbreuk. Te meer nu de verwerende partij vaststelt dat deze voormelde vzw geen verzoekschrift tot nietigverklaring bij uw Raad heeft aanhangig gemaakt. De eerste verzoekende partij treedt in huidige procedure, die hij voert in eigen naam en voor eigen rekening, niet op voor de vzw.

Het belang waarop de verzoekende partij haar vordering op dit punt lijkt te steunen, valt derhalve samen met het algemeen belang, minstens met een collectief belang, waarvoor de verzoekende partij echter niet zelf kan opkomen.

Bij gebreke van een voldoende geïndividualiseerd en persoonlijk belang, en derhalve van een voldoende concreet omschreven persoonlijk nadeel, is het verzoekschrift op dit punt onontvankelijk (zie ook Rvvb 11 juni 2013, nr. A/2013/0300 in de zaak 2010/0551/SA/1/0686).

22. *Waar gesteld wordt dat een 'opgespoten terrein' gemakkelijk voorwerp zou worden van ontwikkeling als industrieterrein of voor motorcross beperkt de eerste verzoekende partij zich tot loutere hypothesen die trouwens niet rechtstreeks voortvloeien uit de bestreden beslissing zelf.*

Een dergelijke loutere (toekomstige) hypothesen kan de verzoekende partij geenszins het vereiste belang verschaffen bij deze procedure (zie hoger).

23. *De eerste verzoekende partij toont geenszins aan dat de bestreden beslissing haar een hinder of nadeel zou opleveren. De eerste verzoekende partij maakt ook geenszins aannemelijk dat hij zicht zou hebben op de zone C 59.*

24. *Het beroep is onontvankelijk in hoofde van de eerste verzoekende partij.*

De tweede verzoekende partij

25. *De tweede verzoekende partij stelt enkele aanpalende gronden naast de zone C 59 te gebruiken. De tweede verzoekende partij vreest een verslechtering van de opbrengstwaarde van de door hem bewerkte aanpalende gronden omwille van het 'vernatten' en de verzilting van de gronden.*

Uw Raad is in haar vaste rechtspraak van oordeel dat het loutere nabuurschap, dan wel de beschikking over zakelijke of persoonlijke rechten met betrekking tot aanpalende en bebouwde percelen, op zich niet zonder meer kan volstaan om de verzoekende partij het rechtens vereiste belang bij het voorliggende beroep te verschaffen (zie onder meer Rvvb 4 april 2012, nr. S/2012/0064 in de zaak

1112/0094/SA/3/0073; Rvvb 7 mei 2012, nr. S/2012/0099 in de zaak 1011/1002/SA/1/0935; Rvvb 6 juni 2012, nr. S/2012/0117 in de zaak 1011/0355/SA/3/030; Rvvb 9 oktober 2012, nr. A/2012/0399 in de zaak 1112/0433/A/2/0394; Rvvb 15 oktober 2013, nr. A/2013/0584 in de zaak 1213/0008/A/2/0006).

Het feit dat de tweede verzoekende partij enkele aanpalende gronden naast de zone C 59 gebruikt, volstaat niet om het rehtens vereiste belang te hebben bij huidige procedure.

26. Wat de vermeende verzilting van de bodem betreft, kan worden gewezen op het feit dat in het advies van CIW van 19 juli 2013 werd aangegeven dat het effect op de kwaliteit en mogelijk verzilting van het dokwater (op het desbetreffende perceel) beperkt en verwaarloosbaar van aard is. Er wordt geenszins afdoende aannemelijk gemaakt dat de percelen van de verzoekende partijen (zeker wat de eerste verzoekende partij betreft, gelet op het feit dat hij niet over gronden beschikt naast of in de nabijheid van het desbetreffende perceel) enige hinder of nadeel zouden kunnen ondervinden door verzilting.

Er wordt eveneens een watergreppel voorzien rondom het project. Er kan geen sprake zijn van 'vernatting' van de omliggende gronden.

27. Waar de tweede verzoekende partij stelt dat ze nadelen zouden ondervinden door een gebrek aan studie en inspraak en dat dit niet ernstig zou zijn onderzocht in de bestreden beslissing (quod non) levert hij kritiek op de wettigheid van de bestreden beslissing.

De eventuele onwettigheid van de bestreden beslissing op zich maakt geen hinder of nadeel uit dat de verzoekende partijen overeenkomstig artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO een belang verschaft om bij uw Raad beroep in te stellen (zie onder meer Rvvb 15 oktober 2013, nr. A/2013/0577 in de zaak 1213/0068/A/1/0116).

28. De tweede verzoekende partij stelt dat de handelswaarde van zijn eigendom zou dalen en dat door 'beschaduwning' van het opgehoogde platform de gronden minder snel zouden opdrogen'.

De tweede verzoekende partij is weinig ernstig dat zijn handelswaarde zou dalen. Er wordt immers niet geraakt aan zijn percelen. Hij kan deze ten volle blijven benutten.

Ook wat de 'beschaduwning' betreft, gaat de tweede verzoekende partij heel kort door de bocht. De redenering van de tweede verzoekende partij komt erop neer dat met de bestreden beslissing een zodanige ophoging van de dijken zou gebeuren dat de gronden van de tweede verzoekende partij in de schaduw zouden komen te liggen. Dit is geenszins een juiste voorstelling van de feiten. Het gegeven dat enkele dijken worden opgetrokken, betekent niet dat omliggende gronden in de schaduw komen te liggen. Uit het inplantingsplan blijkt duidelijk dat een voldoende afstand tot de perceelsgrenzen wordt bewaard en dat de dijken niet tot op de perceelsgrens worden opgetrokken. Er is geen sprake van 'beschaduwning'.

29. Wat de vermeende graasdruk van vogels betreft wordt geenszins voldoende waarschijnlijk gemaakt dat er problemen zouden kunnen ontstaan door de bestreden beslissing.

Integendeel, de tweede verzoekende partij geeft in het verzoekschrift zelf aan dat dit reeds een bestaand probleem is die hij nu al tracht te beperken met vogelverschrikkers.

30. *De tweede verzoekende partij beschikt niet over het vereiste belang wanneer deze voortvloeit uit reeds bestaande hinder of overlast (zie onder meer Rvvb 5 november 2013, nr. A/2013/0631 in de zaak 1213/0061/A/2/0051).*

De vermeende hinder of nadelen vloeien op dit punt niet voort uit de bestreden beslissing en kunnen de tweede verzoekende partij niet het vereiste belang bij huidige procedure verschaffen.

De tweede verzoekende partij kan niet met goed gevolg verwijzen naar het arrest van de Raad van State van 24 juni 2003 om zijn belang in huidige procedure aan te tonen.

Vooreerst is toegang uw Raad door de decreetgever op een verschillende wijze geregeld dan de toegang tot de Raad van State. De verzoekende partijen dienen voor uw Raad hinder en/of een nadeel aan te tonen (zie onder meer Rvvb 18 maart 2014, nr. A/2014/0182 in de zaak 2010/0331/A/2/0311 en Rvvb 16 januari 2013, nr. A/2013/019 in de zaak 1112/0709/A/4/0628).

Daarnaast heeft huidige procedure een ander voorwerp dan deze in de procedure voor de Raad van State zodat niet zonder meer een vergelijking kan worden gemaakt.

De tweede verzoekende partij kan vervolgen niet verwijzen naar 'de erkenning van het belang zoals deze volgt uit de eerdere rechtspraak van de Raad van State'.

31. *Het beroep is onontvankelijk in hoofde van de tweede verzoekende partij.*

De derde verzoekende partij

32. *De derde verzoekende partij stelt dat hij als landbouwloonwerker in de toekomst de gronden niet meer zal kunnen bewerken en een bron van potentiële inkomsten zou verloren gaan.*

De derde verzoekende partij toont niet aan dat hij op dit moment (als landbouwloonwerker) gronden in de zone C 59 zou bewerken of in de toekomst zou kunnen bewerken.

Het feit dat hij in de toekomst deze gronden niet meer zou kunnen bewerken maken deel uit van een loutere onzekere en toekomstige hypothese.

Uit dergelijk hypothetische veronderstellingen kan de derde verzoekende partij geen belang puren.

Het belang moet immers actueel, zeker en vaststaand zijn, zodat een louter (vermeend) toekomstig belang niet kan volstaan (zie onder meer Rvvb 3 december 2013, nr. A/2013/0709 in de zaak 2010/0604/SA/3/0562).

33. Daarnaast stelt de derde verzoekende partij dat hij een B&B zou uitbaten en dat door de opgehoogde gronden de kwaliteit van het landschap niet meer te vergelijken zou zijn met wat nu reeds bestaat. Volgens de derde verzoekende partij zou het landschap mee het succes van zijn B&B bepalen en zou dit door de vergunde werken worden aangetast.

Net zoals bij de eerste verzoekende partij werd gesteld, moet worden aangegeven dat er geenszins sprake is van een onaangetast landschap. In de onmiddellijke omgeving komt grootschalige haveninfrastructuur voor.

Bovendien dient de stelling van de derde verzoekende partij dat het succes van de B&B zou worden aangetast door de vergunde werken ernstig te worden genuanceerd. Het project beperkt zich tot een zeer klein stuk van de polders die reeds worden gekenmerkt door grootschalige haveninfrastructuur. Beweren dat het project een 'drastische wijziging van het landschap zou betekenen', de broodwinning en het verdere bestaan van de B&B zou aantasten is weinig ernstig en zeer kort door de bocht.

De B&B is gelegen op een zeer ruime afstand van het project zodat de vermeende (geluids)hinder die de derde verzoekende partij meent te ondervinden door de (tijdelijke) werken (verkeer, pompen, grondverzetwerken) onbestaande is. Bovendien geeft de derde verzoekende partij zelf aan dat hij reeds hinder (geluid en licht) kent. Dit benadrukt nogmaals dat de derde verzoekende partij (en bij uitbreiding alle verzoekende partijen) weinig ernstig is waar hij stelt dat er sprake zou zijn van een omgeving met 'rurale rust'. De derde verzoekende partij spreekt zichzelf tegen.

34. Waar de derde verzoekende partij op het punt van de derving van natuur en de ruimtelijke kwaliteit verwijst naar hetgeen werd uiteengezet bij de eerste verzoekende partij, verwijst de verwerende partij eveneens naar wat hoger op deze punten werd uiteengezet.
35. Het beroep is onontvankelijk in hoofde van de derde verzoekende partij bij gebrek aan belang.
- ..."

De eerste tussenkomende partij voegt hieraan toe:

"...

Tussenkomende partij sluit zich aan bij hetgeen hieromtrent werd uiteengezet in de antwoordnota van verwerende partij dd. 22 juli 2014, maar wenst dit aan te vullen met het volgende.

4.1. T.a.v. de drie verzoekende partijen

12. Voor zover de verzoekende partijen zouden menen dat de ruimtelijke ordening in hun woon- dan wel werkbuilt door de stedenbouwkundige vergunning tot ophoging van de zone C 59 zal gewijzigd worden, wenst tussenkomende partij op te werpen dat dit beweerde nadeel reeds voortvloeit uit het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan Zeehavengebied Antwerpen Waaslandhaven. De desbetreffende zone wordt door het GRUP namelijk ingekleurd als "reservegebied voor speciebergings". Artikel 17 van de stedenbouwkundige voorschriften van dit GRUP verklaart dat hieronder dient te worden verstaan:

“Het gebied wordt gereserveerd voor speciebergings. Speciebergings kan plaatsvinden in dit gebied op voorwaarde dat alle andere bergingsmogelijkheden voor specie uit het Deurganckdok in de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven uitgeput zijn. De basisbestemming is de in grondkleur aangeduide bestemming.”

13. *Het beweerde nadeel: “wijziging van de ruimtelijke ordening en ruimtelijke bestemming door het ophogen van het terrein met grondspecie”, vloeit derhalve voort uit het GRUP. De stedenbouwkundige vergunning in kwestie betreft hier enkel een volledige bestemmingsconforme invulling van de betrokken zone in de praktijk.*

14. *Wat de voorwaarde betreft “dat alle andere bergingsmogelijkheden voor specie uit het Deurganckdok in de zone voor zeehaven- en, watergebonden bedrijven uitgeput [moeten] zijn”, wenst tussenkomende partij te verwijzen naar de bespreking van bezwaren 4 en 5 in de stedenbouwkundige vergunning (Stuk 3). Ter weerlegging van deze bezwaren verwees de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar naar de uiteenzetting van de gemeentelijke dienst Linkeroever waarin werd bevestigd dat er binnen de Waaslandhaven geen alternatieven beschikbaar zijn.*

15. *Aldus is duidelijk dat de verzoekers niet over een actueel belang bezitten, minstens dat zij het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan Zeehavengebied Antwerpen Waaslandhaven dienden aan te vechten ter betwisting van de gewijzigde ruimtelijke ordening in hun woon- en werkbuilt.*

4.2. T.a.v. de eerste verzoekende partij

16. *Verzoekende partijen vermelden op pagina vier van hun verzoekschrift dat de omgeving van de woning van de eerste verzoeker, de heer Jan Creve, momenteel: “nog relatief rustig en aantrekkelijk [is], met aan de oost- en zuidwestkant het Doeldok, deels gedempt, aan de noord-westzijde de Putten – Weiden, een feitelijk en uniek complex van weilanden, sloten, slikken en rietland met verspreide gebieden. Dit gebied dankt zijn uitzonderlijke waarde mede aan de rustige bufferende gebieden die de polders m.i.v. de zone C 59 nog zijn”.*

17. *Tussenkomende partij wenst in dit verband aan te brengen dat de woning van de heer Creve zich aanzienlijk dicht tegen o.a. de ITC Rubis Terminal, de Antwerp Stone Terminal alsook Holcim Bétons (industriële sites) bevindt dan tegen de op te hogen zone C 59 (Stuk 12). Aan het beweerdelijke feit dat verzoekers woonomgeving nog steeds relatief rustig en aantrekkelijk is in de dichte nabijheid van deze industriële sites, zal de ophoging van de zone C 59 – die nota bene zo een 700 m verder ligt – dus geen afbreuk doen.*

18. *Waar de eerste verzoeker de bufferende gebieden aanwendt om de uitzonderlijke waarde van het “feitelijk en uniek complex van weilanden, sloten, slikken en rietland met verspreide bomen” aan te tonen, wenst tussenkomende partij aan te voeren dat de ophoging van zone C 59 met zo een 7,6 meter, deze bufferende waarde bovendien zal versterken. Zodoende zal het door de eerste verzoeker gegeerde gebied nog meer worden afgeschermd van o.a. de grote containerkaaien ten oosten van dit gebied.*

19. *Tussenkomende partij wenst in dit verband de rechtspraak van uw Raad te citeren die als volgt luidt: (...)*

Voortbouwende op deze rechtspraak besluit tussenkomende partij dat de eerste verzoekende partij de verwachte hinder en nadelen niet voldoende kan aantonen, laat staan dat het causaal verband tussen de door hem aangehaalde hinder en nadelen met de bestreden beslissing een “op het eerste zich niet betwistbaar” karakter heeft.

Tussenkomende partij ziet dus niet in welk belang de eerste verzoeker zou kunnen hebben bij het aanvechten van de vergunde ophoging van de zone C 59 (en dit al helemaal niet in het licht van de opzegging van zijn huurovereenkomst, naar aanleiding waarvan hij spoedig zijn woning zal moeten verlaten).

20. *De verzoekende partijen trachten op pagina vijf van hun verzoekschrift het belang van de eerste verzoeker aan te tonen door te beweren dat het opgespoten en hoger gelegen terrein gemakkelijk het voorwerp kan worden van ontwikkeling als industrieterrein, of kan worden gebruikt door motorcrossers met alle nadelige gevolgen qua geluidsklimaat en buffering tot gevolg.*

Wat de ontwikkeling van zone C 59 als industrieterrein betreft, dient opgemerkt te worden dat de basisbestemming van het gebied de in de grondkleur aangeduide bestemming is. Deze grondkleur wordt in het gewestplan Sint-Niklaas-Lokeren inderdaad omschreven als havenuitbreidingsgebied en een stukje industriegebied. Dit houdt echter geen afwijking in van de vereiste dat een stedenbouwkundige vergunning noodzakelijk is voor enige handeling uit te voeren in dit gebied die een impact zou kunnen hebben op de ruimtelijke ordening. Opdat deze zone zou kunnen worden ontwikkeld als industrieterrein dient er nog steeds een vergunningsprocedure te worden doorlopen alwaar belanghebbenden kunnen optreden tegen het voorwerp van de vergunning.

Wat het potentiële gebruik van deze opgehoogde terreinen door motorcrossers betreft, dient men te begrijpen dat noch de basisbestemming, noch de bestemming in overdruk zulke recreatieve activiteiten toelaat. Het dient te worden benadrukt dat de miskennis van stedenbouwkundige normen (en dus ook van bestemmingsvoorschriften) strafbaar wordt gesteld door de VCRO. Er kan dus in geen geval gesproken worden van een gedoogd gebruik van de opgehoogde terreinen door motorcrossers.

Tussenkomende partij ziet dus niet in welk belang de eerste verzoeker zou kunnen hebben bij het aanvechten van de vergunde ophoging van de zone C 59.

21. *Verzoekende partijen geven in hun verzoekschrift tot vernietiging aan dat de eerste verzoeker, de heer Creve, een ernstig grievend moreel nadeel zou ondervinden naar aanleiding van het opspuiten van het terrein met slib en zand, waarmee “het eeuwenoud landschap [wordt] vernietigd”.*

De partij die een verzoekschrift tot nietigverklaring indient bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen dient te beschikken over een persoonlijk belang bij de vernietiging van de vergunningsbeslissing.

Daartoe dient de verzoekende partij, aan de hand van een aantal objectieve gegevens, aan te tonen dat er een van het algemeen belang voldoende geïndividualiseerd persoonlijk verband of nadeel bestaat met de bestreden beslissing. Zo besloot uw Raad in een zeer recent arrest dd. 24 juni 2014: (...)

Met betrekking tot het voldoende persoonlijk moreel belang besloot uw Raad in een soortgelijke zaak ook hetgeen volgt: (...)

De eerste verzoeker tracht in casu zijn moreel nadeel aan te tonen door aan te halen dat hij historicus is en dat hij lid is van de Hertogelijke Kring van het Land van Beveren en lid is van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van Beveren. Tussenkomen de partij wenst ter zake op te merken dat deze hoedanigheid geen voldoende duidelijk persoonlijk belang aantoon t bij het aanvechten van de terreinophoging. Indien de opvatting van verzoeker wordt gevolgd, zou iedereen die enige heemkundige affiniteit vertoon t, zich een voldoende moreel nadeel kunnen aanmeten om de vergunning met goed gevolg aan te vechten. In huidig geval kan geenszins gesproken worden van voldoende - van het algemeen belang - geïndividualiseerd belang.

In dit verband kan ook de rechtspraak van de Raad van State in een recent soortgelij k vernietigingsberoep worden geciteerd: (...)

De eerste verzoeker laat dan ook na om voldoende elementen en bewijsstukken aan te voeren die voldoende aannemelij k maken dat hij een voldoende geïndividualiseerd persoonlijk belang zou hebben bij het aanvechten van de vergunde terreinophoging van de zone C 59.

Tussenkomen de partij ziet dus niet in welk belang de eerste verzoeker zou kunnen hebben bij het aanvechten van de vergunde ophoging van de zone C 59.

22. Eveneens ter staving van het belang van eerste verzoeker vermeldt het verzoekschrift dat het gebied voor de verzoeker veel minder aangenaam en genietbaar zal zijn met betrekking tot het zicht dat hij erop heeft, vanop een openbare buurtweg die hij gebruikt om van zijn woning naar Doel te rijden of verder naar de Prosperpolder of Saefthinge waar hij tal van vrienden en kennissen heeft.

In dit verband kan de rechtspraak van de Raad van State worden aangehaald waarin werd bepaald dat de verzoeker die meer op een kilometer van een vergund tennisterrein woont, en die zijn belang staaf t met de bewering dat hij regelmatig gaat wandelen in het domein waar de tennisterreinen worden aangelegd, geen persoonlijk belang heeft aangezien dit samenvalt met het belang van alle wandelaars in dit domein.

Net zoals in het vorige randnummer werd uiteengezet kan de eerste verzoeker met dit betoog niet aantonen dat hij een voldoende - van het algemeen belang - geïndividualiseerd belang zou hebben bij het aanvechten van de vergunde terreinophoging van de zone C 59.

Tussenkomen de partij ziet dus niet in welk belang de eerste verzoeker zou kunnen hebben bij het aanvechten van de vergunde ophoging van de zone C 59.

4.3. T.a.v. de derde verzoekende partij

23. De derde verzoekende partij staat in het verzoekschrift tot vernietiging dd. 4 april 2014 als volgt geïdentificeerd:

“3. De heer Alexander Cerpentier, KBO 0877.920.670, wonende Nieuw-Arenbergstraat 8 te 9130 Kieldrecht”.

Dit in tegenstelling tot de gegevens van de Kruispuntbank der Ondernemingen alwaar onder het ondernemingsnummer 0877.920.670 een rechtspersoon is ingeschreven namelijk CERPENTIER-BECK, vennootschap onder firma, met maatschappelijke zetel gevestigd te 9130 Beveren, Nieuw-Arenbergstraat(KIE) (Stuk 13).

Dit kan wijzen op twee hypothesen: (i) de hypothese waarin de heer Alexander Cerpentier optreedt als natuurlijke persoon en dat de gegevens van de Kruispuntbank der Onderneming verkeerdelijk naast zijn naam werden vermeld, ofwel (ii) de hypothese waarin de heer Alexander Cerpentier optreedt als zaakvoerder van de vennootschap onder firma CERPENTIER-BECK om in deze zaak in rechte op te treden. Het is derhalve niet duidelijk in welke hoedanigheid de heer Alexander Cerpentier optreedt.

Met het oog op de hiernavolgende uiteenzetting is het belangrijk te vermelden dat de heer Alexander Cerpentier in het verzoekschrift tot nietigverklaring beweert dat zijn belang geschonden is doordat hij - ten gevolge van het verdwijnen van de landbouwgronden - die gronden in de toekomst niet meer zal kunnen bewerken als landbouwloonwerker.

In het geval van de eerste hypothese waarin de heer Alexander Cerpentier optreedt als natuurlijke persoon, wenst tussenkomende partij op te merken dat de heer Alexander Cerpentier als natuurlijke persoon geen belang, laat staan de vereiste hoedanigheid heeft bij het vorderen van de vernietiging van de stedenbouwkundige vergunning betreffende de terreinophoging van zone c 59 ten bate van de aanlegbaggerwerken van de Deurganckdoksluis aangezien de activiteit als landbouwloonwerker binnen de vennootschap onder firma CERPENTIER-BECK wordt uitgeoefend en niet in de hoedanigheid van natuurlijke persoon.

In het geval van de tweede hypothese waarin de heer Alexander Cerpentier optreedt als zaakvoerder voor de vennootschap onder firma CERPENTIER-BECK om in rechte op te treden, wenst tussenkomende partij te verwijzen naar de rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen die stelt dat “het verzoekschrift van een rechtspersoon die geen tijdige en rechtsgeldige beslissing om in rechte te treden bijbrengt, onontvankelijk wordt verklaard”. Noch het verzoekschrift tot nietigverklaring dd. 4 april 2014, noch de bijgevoegde stukken bij dit verzoekschrift maken enige melding van de volmacht om in rechte op te treden. Zelfs de statuten van de vennootschap onder firma CERPENTIER-BECK werden niet toegevoegd aan het dossier. Uw Raad zal dan ook genoodzaakt zijn om de vordering van de derde verzoekende partij onontvankelijk te verklaren.

Mocht uw Raad in het geval van de tweede hypothese toch besluiten dat de vennootschap onder firma CERPENTIER-BECK de vereiste machtiging heeft gegeven om in rechte op te treden – quod non –, dan nog heeft laatst vernoemde vennootschap geen belang om de beweerde negatieve impact van de vergunde werken op de Bed & Breakfast die de heer Cerpentier met zijn vrouw uitbaat, in te roepen als vernietigingsgrond van de stedenbouwkundige vergunning. Uit de statuten van deze vennootschap is er namelijk geen bepaling terug te vinden die de uitbating van een Bed & Breakfast als maatschappelijk doel zou kunnen verwoorden (Stuk 11).

Overigens legt de derde verzoekende partij ook geen enkel bewijsstuk voor ter ondersteuning van zijn gebruik van de landbouwgronden rond zone C59 zoals eigendomstitels overeenkomsten waaruit het aanhouden van enig gebruiksrecht blijkt, etc.

De derde verzoekende partij kan aldus niet spreken van de vereiste hoedanigheid dan wel het vereiste belang om de vernietiging van onderhavige stedenbouwkundige vergunning te kunnen vorderen. Uw Raad zal dan ook genoodzaakt zijn om de vordering van de derde verzoekende partij onontvankelijk te verklaren.

...

De tweede tussenkomende partij stelt:

“ ...

V.2. Vermeende hinder en nadelen t.a.v. eerste verzoekende partij

24. Eerste verzoekende partij zou “tamelijk dicht” wonen t.o.v. het perceel C 59. Onderstaande luchtfoto toont aan waar het perceel van eerste verzoekende partij concreet is gelegen.

[luchtfoto met aanduidingen]

25. Het loutere feit dat het perceel van eerste verzoekende partij “tamelijk dicht” is gelegen bij het perceel C59 verschaft eerste verzoekende partij nog niet het rechtens vereiste belang waarover men dient te beschikken om een beroep in te stellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen: (...) (eigen accentuering)

26. Eerste verzoekende partij is van oordeel dat de opspuitingen van een ongeveer 20 ha groot gebied een gans ander landschap zullen doen ontstaan.

27. Eerste verzoekende partij heeft echter geen rechtstreeks zicht op het perceel C 59 nu zij +/- 1 km is verwijderd van het perceel C 59. Eerste verzoekende partij handelt zuiver vanuit een collectief belang. De vordering van eerste verzoekende partij vormt een “actio popularis” de welke uitdrukkelijke is uitgesloten door uw Raad. Er is hier m.a.w. geen sprake van een persoonlijk belang. Wel integendeel! Het streven van het behoud van het landschap vormt een zuivere “actio popularis”.

28. Voorts is eerste verzoekende partij van oordeel dat het gebied zijn uitzonderlijke waarde dankt aan het rustige bufferende gebied die de polders m.i.v. de perceel C59 nog zijn en dat de historische waarde van het gebied verloren zou gaan daar het om een cultuurhistorisch landschap zou gaan. Eerste verzoekende partij legt hiervan echter niet het minste bewijs voor. Eerste verzoekende partij brengt geen beschermingsbesluiten aan en toont geenszins aan waaruit de historische waarde dan wel zou bestaan. Het is een hypothetische waarde. Dit volstaat geenszins.

29. Daarnaast is eerste verzoekende partij van oordeel dat de uitvoering van de bestreden beslissing gepaard zou gaan met verstoring van een zeer rustig landbouwgebied daar de aanleg van de persdijken, de stortkost, de transportbuizen gepaard zouden gaan met heel wat werk van bulldozers, kranen, vrachtwagens en personeel. Doch eerste verzoekende partij legt hiervan wederom niet het minste bewijs voor. Als er al sprake zou zijn van hinder, wordt deze geenszins bewezen.

30. Voorts dient te worden opgemerkt dat het perceel van eerste verzoekende partij gelegen is in de nabijheid van een gebied waar havenactiviteiten. In de omgeving van perceel C 59 zijn er m.a.w. andere geluidsbronnen aanwezig die eerder het omgevingsgeluid bepalen. Hierbij wordt gedacht aan de havenweg N451b, havenactiviteiten aan de overkant van het Doeldok en aan de aanleg van de

Deurganckdoksluis. De mogelijke geluidsbronnen door de uitvoering van het project betreffen het werfverkeer en de generator. Doch deze zijn echter uit hun aard tijdelijk en beperkt.

31. Eerste verzoekende partij is tevens van oordeel dat de visuele en landschappelijke wijziging een visueel nadeel is. Doch de wijziging van een landschap is niet per definitie negatief. Eerste verzoekende partij laat na aan te duiden waarin het nadeel van een landschapswijziging juist concreet gelegen is.

32. Voorts is eerste verzoekende partij van oordeel dat er verstoring zou zijn van een zeer rustig landbouwgebied. Eerste verzoekende partij geeft niet concreet aan waarin die verstoring dan juist gelegen zou zijn, laat staan dat er al verstoring zou zijn van het betrokken landbouwgebied.

33. Tenslotte haalt eerste verzoekende partij de natuurwaarde aan van het betrokken gebied waarbij wordt aangegeven dat het betrokken gebied, zijnde het polderland geschikt is voor verscheidene planten- en diersoorten. Eerste verzoekende partij is echter van oordeel dat de wijzigingen van het betrokken gebied de natuurwaarden zouden bedreigen, doch eerste verzoekende partij laat evenwel na hiervan concrete bewijzen naar voren te brengen.

34. De vermeende hinder van eerste verzoekende partij blijft aldus beperkt tot vage en algemene bewoordingen. Doch eerste verzoende partij toont niet aan dat hij effectief hinder en/of nadelen zou ondervinden ten gevolge van de door hem bestreden beslissing.

35. De door eerste verzoekende partij opgeworpen vermeende visuele hinder die zeged een impact zou hebben op de wijde omgeving (maar dus niet op eerste verzoekende partij zelf) kan uiteraard niet als persoonlijk worden beschouwd, zodat tot een gebrek aan belang in hoofde van eerste verzoekende partij dient te worden besloten.

36. Bovendien geeft eerste verzoekende partij zelf aan op pagina 5 van het verzoekschrift dat zij slechts zicht heeft op het betrokken perceel vanaf de openbare weg. Eerste verzoekende partij ondervindt geen visuele hinder vanuit zijn gehuurde woning.

37. Wanneer er louter een algemene verwijzing naar ruimtelijke hinder is, die geen enkel individueel verband vertoont met de situatie van eerste verzoekende partij, en eerder te beschouwen is als inhoudelijke kritiek op de bestreden beslissing, ontbreekt een concrete beschrijving van de hinder en nadelen en dient het beroep afgewezen te worden als niet ontvankelijk bij gebreke van een actueel, concreet, persoonlijk en rechtstreeks belang.

V.3. Vermeende hinder en nadelen t.a.v. tweede verzoekende partij

38. Tweede verzoekende partij is van oordeel dat de terreinophoging perceel C 59 een verslechtering van de opbrengstwaarde van de door hem bewerkte aanpalende gronden zou inhouden.

[luchtfoto met aanduidingen]

39. Tweede verzoekende partij legt echter niet het minste bewijs voor van deze vermeende verslechtering van de opbrengstwaarde van de door hem bewerkte aanpalende gronden.

40. Het loutere feit dat de percelen van tweede verzoekende partij aanpalend gelegen zijn bij het perceel C59 verschaft tweede verzoekende partij nog niet het rechtens vereiste belang waarover men dient te beschikken om een beroep in te stellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen: (...) (eigen accentuering)

41. Voorts is tweede verzoekende partij van oordeel dat de structuur van de waterhuishouding van de gronden zou aantasten. Ook hier ontbreekt elk bewijs.

42. Daarnaast zou de terreinophoging tot gevolg hebben dat de gronden van tweede verzoekende partij beschadwd zouden worden waardoor zijn gronden minder snel zouden opdrogen. Tweede verzoekende partij legt hiervan echter geen zonne-of lichtstudie voor waardoor ook dit argument faalt zowel in rechte als in feite.

43. Gelet op de vermeende hinder en/of nadelen die tweede verzoekende partij zou lijden ingevolge de terreinophoging perceel C 59 waarvan echter elk bewijs ontbreekt, beschikt tweede verzoekende partij geenszins over het rechtens vereiste actueel, concreet, persoonlijk en rechtstreeks belang.

V.4 Vermeende hinder en nadelen t.a.v. derde verzoekende partij

[luchtfoto met aanduidingen]

44. Derde verzoekende partij is als uitbater van een Bed & Breakfast van oordeel dat de terreinophoging perceel C 59 de omgevingskwaliteit en de rurale rust zullen aantasten door de wijziging van het landschap, de geluidshinder van pompen, kranen en bulldozers en andere middelen voor grondverzet.

45. Doch deze vermeende geluidshinder is slechts beperkt en tijdelijk van aard.

46. Derde verzoekende partij ziet de vergunde werken als een aanslag op de streek doch dit behelst geenszins de individuele hinder waarvan sprake moet zijn om te kunnen spreken van een rechtens vereist persoonlijk belang. Derde verzoekende partij handelt vanuit een zuiver collectief belang, de "actio popularis", dewelke uitdrukkelijk is uitgesloten door uw Raad.

47. Bovendien legt derde verzoekende partij geenszins het bewijs voor waaruit zou blijken dat er daadwerkelijk minder mensen de Bed and Breakfast zullen bezoeken.

48. Tenslotte is derde verzoekende partij van oordeel dat de landbouwgronden die in de Nieuw Arenbergpolder liggen, nabij het perceel C59 in de toekomst niet meer zal kunnen bewerken als landbouwloonwerker. Dat een potentiële bron van inkomsten verloren zou gaan.

49. Derde verzoekende partij legt hiervan allerminst het bewijs voor.

50. Ook derde verzoekende partij beschikt aldus geenszins over een het rechtens vereiste actueel, concreet, persoonlijk en rechtstreeks belang.

Besluit

51. Noch eerste, noch tweede, noch derde verzoekende partij tonen de vermeende hinder en/of nadelen effectief aan waardoor het verzoekschrift van verzoekende partijen

onontvankelijk is bij gebreke van een actueel, concreet, persoonlijk en rechtstreeks belang.

... ”

De verzoekende partijen dupliceren:

“ ...

A. Voorafgaandelijk.

Verzoekers verwijzen naar de uiteenzetting in het verzoekschrift, hierna nog verder toegelicht.

Wat de oorzakelijkheid betreft van de hinder en nadelen valt hier en daar te lezen dat bv. wat de teloorgang van het polderlandschap betreft dit reeds een gevolg is van het GRUP Waaslandhaven fase I (die van deze zone C 59 een reserveterrein voor specieberging heeft gemaakt). Zie aldus bv. in punt 71 van de antwoordnota voor de GSA.

Korte repliek. Het is uiteraard zo dat wegens dit GRUP -- ook -- een juridische aantasting van deze zone C59 werd veroorzaakt. Doch dit gaat om een bestemmingsvoorschrift en dan nog louter als reserve nl. als alle andere bergingsmogelijkheden "voor specie uit het Deurganckdok" zijn uitgeput. Voorschrift waarvan de toepasbaarheid i.c. overigens betwistbaar is (zie verder het derde middel). Een bestemmingsvoorschrift dan nog een reservatieperceel leidt op zich nog niet tot de feitelijke hinder of schade. Een stedenbouwkundige vergunning daarentegen veroorzaakt dit wel.

Doch de hier ingeroepen hinder zoals de daadwerkelijke hinder door lawaai (van vrachtwagens, pompen enz), vernietiging van het bestaand landschap en landbouwmogelijkheden, de wijziging van de waterhuishouding (verzilting en vernatting), visuele hinder, e.d. zijn een rechtstreeks gevolg van deze stedenbouwkundige vergunning. Die vergunning leidt tot de bouwwerken (i.c. reliëfwijziging en transport van brak water en grondspecies), al dan niet in samenhang met een milieuvergunning.

Dit verweermiddel is dan ook onvoldoende om de vereiste qua ontvankelijkheid te weerleggen.

A. Aanvullend ivm de ontvankelijkheid van de vordering in hoofde van Jan Creve.

1. Standpunt van de verwerende en tussenkomende partijen.

Het Vlaams Gewest werpt onder meer op dat aan de heer Creve slechts een precair recht werd toegekend, in 1987, weliswaar inmiddels door de RBEA Dendermonde erkend als zijnde een huurrecht. Dat evenwel de huur werd opgezegd tegen 30 september 2014.

Repliek

De ontvankelijkheid dient m.i. in eerste instantie beoordeeld louter feitelijk, los van burgerlijke rechten waarvoor Uw Raad niet bevoegd is er over te oordelen (gelet op art. 144-145 Grondwet). Bovendien, een hinder of schade door een vergunning veroorzaakt dient beoordeeld op datum van de indiening van het verzoekschrift. Op dat ogenblik had de heer Creve een volwaardig huurrecht, erkend door de RBEA Oost-Vlaanderen.

Zie stuk 22 van het Vlaamse Gewest: "Anders dan de eerste rechter, oordeelt de rechtbank dus dat aan de bezetting ter bedde een einde is gekomen op minstens

01.10.1990 (zie brief Vlaams Gewest dd. 13.09.1990), en vanaf dan tussen partijen een woninghuurovereenkomst is tot stand gekomen."

Met de huuropzeg dient dus geen rekening te worden gehouden.

Deze gaat inderdaad uit van de Vlaamse Landmaatschappij en werd gegeven op 29 augustus 2013.

In elk geval is het zo dat eerste verzoeker sinds decennia woont aan de Oud Arenberg 111 in Kieldrecht met zijn gezin en hij dus in elk geval nog een wettig en actueel belang heeft.

Het m.i. niet behoort aan Uw Raad om na te gaan of (de betwisting van) de opzeg rechtsgeldig is verleend, en of er burgerlijke rechten of verplichtingen zijn geschonden.

Bovendien kan verzoeker niet uit zijn gezinswoning gezet worden zonder een titel (een in kracht van gewijsde gegaan vonnis in laatste aanleg) en die titel dan ook nog rechtmatig dient uitgevoerd te worden.

Mocht de Raad voor Vergunningsbetwistingen evenwel van oordeel zijn dat het persoonlijk belang/hinder ook nog dient aanwezig te zijn op elk ogenblik van de procedure (en bij veronderstelling dus ook op het ogenblik van de behandeling van de zaak), maakt eerste verzoeker voorbehoud om de eventueel gewijzigde situatie aan Uw Raad te melden en zijn zienswijze hierover mede te delen, uiterlijk op de zitting.

2. Het Vlaams Gewest werpt op dat de heer Creve geen aanpalende bewoner is en hij concreet geen visueel nadeel kan lijden bij uitvoering van de vergunning. Op blz. 16/84 van haar nota drukt zij een luchtfoto af die de afstand tussen woning en projectgebied weergeeft.

Dat de heer Creve ook niet bewijst dat het hier zou gaan om een "cultuurhistorisch landschap". Dat ook niet wordt bewezen dat de uitvoering van het project gepaard zou gaan met de verstoring van een zeer rustig landbouwgebied.

Dat het (visueel) nadeel van een landschapswijziging ook niet concreet aangetoond wordt.

Zij voegt ook een stuk 23 aan haar bundel toe om de woonplaats van verzoekende partijen te situeren plus een aantal foto's.

Dat er verder ook geen bewijs is van dreigend nadeel voor de natuurwaarden van dit poldergebied.

Dat het hier gaat om een actio popularis in de mate hij streeft naar het behoud van dit landschap.

Repliek.

3. Bewijs is wel geleverd.

De Nieuw Arenbergpolder is aantoonbaar een cultuurhistorisch landschap, dat sinds mensenheugenis bestaat en een rijke geschiedenis heeft, en veel langer dateert dan de heraanleg ervan door de "hertogen van Arenberg" in de 18 de eeuw : zie onder meer de aanvullende stukken XI/11-12 en XI/15, alsook de foto's in het bundel.

Dit historisch en archeologisch belang wordt trouwens erkend in het advies van het college van de burgemeester en schepenen van de gemeente Beveren dd 06.01.2-014:(stuk 13 van het administratief dossier):

"6) Aantasting van de laatste intacte polder:

Zowel landbouwkundig als historisch-landschappelijk is deze vaststelling correct.

*Zie 7) **Gegron**d."*

"8) Perceel heeft een groot potentieel voor de aanwezigheid van prehistorische vindplaatsen: Samenvattend kan op basis van het advies ADW worden gesteld dat - om het potentieel aan prehistorische en jongere vindplaatsen te kunnen inschatten, verder onderzoek noodzakelijk is. In het advies kan dus gevraagd worden dit onderzoek op te leggen in het kader van een eventuele vergunning.
Deels gegrond."

Dus bevestigd wordt én de landschappelijke waarde én de landbouwkundige en archeologische en historische waarde.

Sinds honderden jaren wordt deze polder bewerkt door landbouwers, onder meer nu de tweede verzoeker.

Landbouw is wel degelijk een vorm van cultuur bij uitstek (cultuur komt etymologisch van "bewerken").

Door zeestormen en vloed is het gebied wel een aantal keren moeten (herin)gedijkt worden in het voorbije millennium.

4. De bewering dat de impact op het landschap niet concreet zou zijn aangetoond en dat dit polderlandschap niet beschermd is.

Het polderlandschap is in zekere zin wel beschermd: immers door het BVLR 17.10.1988 waardoor **de polders en de schorren** van de Beneden-Schelde (met een oppervlakte van > 7000 ha) uitdrukkelijk werden beschermd om reden van het leefgebied zijnde voor bepaalde avifauna. Dit voormeld besluit heeft nog steeds rechtskracht (gelet op art. 36 bis par. 13 van het decreet Natuurbehoud).

Het is toch redelijk evident (zeker met wat inbeeldingsvermogen en op zicht van het bouwplan) dat wanneer men een bestaand vlak en laaggelegen landschap, nu nog 3,50 m TAW, gaat ophoogen tot 11,40 m. en dit over **een oppervlakte van > 20 ha**, in een trapeziumvormig blok, dit een kennelijk grootschalige wijziging van het bestaande rurale landschap in de direct zichtbare leefomgeving van verzoeker(s) inhoudt. Hoe kan men beweren dat verzoeker deze wijziging visueel niet zou ondergaan ? Zelfs vanuit zijn woning en tuin zal hij dit uit de grond verrijzend nieuw "landschap" kunnen merken. En nog meer vanaf de omringende wegen die hij dagelijks gebruikt zoals de "Hogendijk". Het gaat niet om het nadeel door de situatie nu (die inderdaad vanuit zijn woning en tuin nauwelijks zichtbaar is doordat de polders aan de voet van de "Hogendijk" liggen).

Het gaat om de vergunde situatie.

Dit artificieel gebeuren zal van de bestaande polders niets overlaten.

Ook de foto's (stukken IV/1) tonen aan dat het wel degelijk om een typisch polderlandschap gaat. Het is normaal dat als men echt van deze streek is, en er voor vecht om dit kapitaal te kunnen behouden, zoals Jan Creve doet, men met dit landschap een zekere persoonlijke verbondenheid ervaart (visueel zeker, ook de agrarische activiteiten, de rust die het gebied uitstraalt en andere moeilijk te omschrijven aspecten).

Dit is iets gans anders dan het zgz. "algemeen belang" van bv toeristen die hier keer passeren en het mooi vinden.

Vglk met bv. een arrest van het Hof van Beroep Gent (stuk XI/14A): " Hij maakt het geloofwaardig dat hij als buurtbewoner **een nauwe en persoonlijke band heeft met dit deel van het Scheldelandschap**, niet alleen omdat hij er frequent gaat wandelen, maar ook omdat hij er door zijn engagement als ondervoorzitter en conservator van de

plaatselijke afdeling van de VZW Natuurpunt, die aldaar meerdere percelen in beheer heeft, voor streeft dit gebied ongeschonden te houden en dit o.m. door beheerswerken."

Juist ook om reden dat hij zo van deze streek houdt, woont hij al minstens sinds 1987 (of dus al minstens 27 jaar !) (zie stuk 22 van de verwerende partij) in een oude hoeve aan de Oud Arenbergpolder (zie ook aanvullend stuk II/A 5), aansluitend met de Nieuw Arenbergpolder. En is hij (zeer) actief binnen de werkgroep "Doel 2020". Hij zet zich sinds minstens 15 jaar zeer actief in, met legale middelen, voor het behoud van de polders (én van Doel), samen met anderen uiteraard.

Dit alleen al bewijst zijn persoonlijk engagement en verbondenheid, moreel zeker, zodat het verdwijnen van een poldergebied in zijn relatief nabije omgeving wel degelijk een vorm van "hinder" en nadeel is.

5. Beweren dus dat hij dan een "actio popularis" zou instellen, is wereldvreemd en ook onduidelijk : wat bedoelt men daar eigenlijk mee, met een "actio popularis" ? Moet de burger deze taal verstaan ? Waarom het niet gewoon in het Nederlands schrijven wat toch de taal is van huidige rechtspleging ?

Daarbij komt hij hoe dan ook op voor zijn eigen belang en niet dat van de samenleving of voor een ander collectief belang.

6. Wat nog betreft de kaarten en foto's gevoegd bij stuk 23 van het Vlaams Gewest: de kaarten zijn zonder schaal; de foto's geven een zeer fragmentair beeld:

de eerste foto is een luchtfoto: toont onder meer het gedempte en het nog niet gedempte deel van het Doeldok en helemaal rechts het Deurgandekok;

de tweede foto toont een opgespoten terrein ten noordwesten van het Doeldok en rechts van de Hogendijk, gelijk met de rijrichting van het voertuig;

de derde foto toont links een klein deel van het verdergelegen gebied C 59 (links van de rijweg te situeren);

de vierde foto met de bomen en knotwilgen is uit de Oud Arenbergpolder waarin de heer Creve woont;

de vijfde en zesde foto's zijn totaal niet relevant, zijn de gans andere kant (nl.zuidoostelijk ipv noordoostelijk tov de woning van eerste verzoeker).

Ook met de (kleine) 6 foto's gevoegd bij de bouw aanvraag heeft verwerende partij zeker niet getracht een werkelijk beeld te geven van het poldergebied en de merendeels nog onaangetaste omgeving (binnendijs).

7. Besluit: Jan Creve heeft dan ook een voldoende persoonlijk belang en zal zeker directe in indirecte hinder ondervinden bij uitvoering van deze vergunning.

Het verweer is ongegrond.

B. In hoofde van Paul Van Broeck.

Zie verzoekschrift blz. 7 e.v.

1. De gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar en het Vlaams Gewest betwisten zelfs het belang van de tweede verzoeker.

Wat niet het geval is in de nota van het gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen.

2. De betwisting door deze partijen mist redelijkheid.

*Bv de bewering dat de bouwwerken geen **beschaduw**ing van de naastliggende percelen (bewerkt door de heer Van Broeck) voor gevolg zou hebben.*

Evenwel blijkt uit het bouwplan dat het maaiveld zou verhogen met 7 à 8 meter: nl. van 3,40 m. T.A.W. naar 11,50 m. T.A.W.

Dit opgehoogd platform zou zich dan over de gehele noordoost-oost-en zuidoostkant van de drie door Paul Van Broeck gebruikte percelen bevinden. Iedereen weet dat de zon daagt in het oosten: de voor de gewassen zo belangrijke lichtstralen en warmte zal dus uiteraard gedurende de periode dat de zon rijst van oost naar zuiden in een zekere mate verloren gaan.

Men hoeft geen landbouwdeskundige te zijn om te weten dat dit de opbrengst van de gewassen nadelig beïnvloedt.

*Gewassen zoals graan (tarwe, gerst), bieten, aardappelen groeien best **in de volle zon**, niet in een deels beschaduwde gebied. Zon bevordert de fotosynthese en de groei van de gewassen. En het gaat hier niet om droge gronden, maar om redelijk natte gronden waar het grondwater bijna aan het maaiveld komt (zie stuk XI13, blz. 55).*

3. Bovendien is het wel degelijk een (vnl. materieel) economisch nadeel voor Paul Van Broeck dat de kans om de kwetstige gronden ook als landbouwgrond te kunnen bewerken (bij wijze van uitbreiding dus) definitief verloren gaat eens de kleibodem bedolven wordt onder specie.

Grond is belangrijk om te kunnen boeren en te overleven.

3. De verzilting én vernatting zijn ook wel degelijk een reëel risico nadeel voor de waarde van verzoekers nabijgelegen gronden. Hij vermeldde het in zijn bezwaar:

"Van het op te spuiten terrein word 90 centimeter klei verwijderd. Daardoor zal tijdens en na de opspuitingen zout, brak of zoet water via de ondergrond op ons perceel kwel veroorzaken.

Om dit te voorkomen is geen enkele voorziening getroffen. De voorziene ringgracht van ongeveer 1,20 meter diep vangt enkel afvloeiend oppervlaktewater op en is niet voorzien op de afvoer van toekomstig kwelwater.

"Daardoor zal ons perceel vernatten en verzilten waardoor de grondwaarde en de gebruikswaarde dalen."

"Bovendien wordt in het ganse MER-dossier geen aandacht besteed aan vernatting en verzilting van omliggende percelen." (stuk IIB/4)

Het werd inderdaad ook niet onderzocht !

Zie de project-MER-screeningsnota blz. 9:

Ingreep-Effectanalyse:

Bodem en grondwater krijgt het cijfer (O) dwz: "niet te bestuderen" !!

Hoe kan men deze grief dan weerleggen ?

Verzoeker is landbouwer van beroep en weet waarover hij spreekt: hij is deskundig op dit vlak.

En zijn grief (dat ook een belang impliceert) wegens gebrek aan onderzoek waartegen de bestreden beslissing niet ingaat, is dan ook een vorm van nadeel.

*Verder nog feitelijk toegelicht: men zal de specie vervoeren met **zilt dokwater uit het Deurganckdok** (dit blijkt uit de bouwaanvraag). Dat er een gracht rond het terrein zou*

aangelegd worden en dit het zilte uitgelopen water zou afvoeren, is een zeer kortzichtige redenering. Immers dringt het bezonken zilt water geleidelijk aan door tot in de diepere grondlagen, en zal dit door de stuwing van het normale grondwater én van de diepere kwel in een ruimere omgeving terechtkomen. Daarbij komt nog eens dat de > 7m. dikke massa opgehoogde specie die op het oorspronkelijk maaiveld komt te liggen ook nog eens extra druk uitoefent op de bodem m.i.v. het zilte bezinksel. De idee dat het verzilte water wel zal afgevoerd worden via de ringgracht is dus fictief en onbewezen, hooguit slechts zeer gedeeltelijk waar. Bovendien staat ook die ringgracht in verbinding met de waterhuishouding van de omringende percelen (waaronder deze van verzoeker) met een van nature hoge grondwatertafel (vandaar ook dat het om een van nature overstromingsgevoelig gebied gaat) en is er zeer weinig verval door de gelijke laagte van de percelen.

4. Ook **de visuele hinder** kan toch moeilijk ontkend worden: het polderkarakter gaat ook voor tweede verzoeker verloren. De Nieuw Arenbergpolder is zonder dit project nog een gave onaangetaste polder. Ok hij woont kilometers meer noordwestelijk.

Doch de door hem bewerkte percelen liggen er vlak naast.

Men vernietigt hier een typisch kenmerk van de streek.

Streek die verzoeker door en door kent, geboren in Kallo, en dus van deze streek sinds > 56 jaar.

Zeker vanaf **de aanpalende percelen** die hij bewerkt (van waaraf zeker geen sprake kan zijn van een louter collectief belang): zie stukken II/B1 en II/B7; maar dus ook vanaf zijn erf enkele km. verder. Het gaat niet om een 'molshoop' van enkele aren, maar wel om een groot gebied van > 20 ha (minstens 750 m. lengte op minstens 250 m. breedte) en **meer dan 7 m hoger**.

Hoe kan men beweren dat dit geen visuele hinder met zich meebrengt voor verzoeker ?

De bewering dat er in de omgeving al haven-en industrieterreinen aanwezig zijn, is slechts beperkt juist, nl. wat de oost - en zuidoostkant betreft (ter hoogte van delen van het Doeldok en nog verder richting het Deurganckdok en het Waaslandkanaal. Doch voor het overige is de omgeving nog puur polderland: (deel van de) Doelpolder, Oud Arenbergpolder, Prosperpolder.

Bovendien gaat het in de eerste plaats over de aangevraagde percelen zelf die compleet van uitzicht en gedaante zouden veranderen.

Besluit is dan ook dat de tweede verzoeker een voldoende moreel én materieel belang heeft, hinder en nadelen dreigt te ondervinden als natuurlijke persoon en uitbater van een landbouwbedrijf.

C. In hoofde van Alexander Cerpentier.

1. Wederpartijen werpen op dat er een probleem is met de activiteit vermeld in de KBO. Dat er onduidelijkheid is nu er een V.O.F. Cerpentier-Beck bestaat. Dat in de hypothese dat de heer Cerpentier optreedt als zaakvoerder van die "vennootschap onder firma" er dan ook een beslissing moet zijn waarbij beslist werd tot huidige procedure.

== Repliek.

2. De heer Cerpentier treedt op in zijn eigen naam.

Indien hij in een specifieke hoedanigheid zou zijn opgetreden, zou hij dit ook vermeld hebben in het verzoekschrift.

Juist zoals voor de andere verzoekers het geval is: het feit dat uit een gaaf poldergebied plots een 11,40 m. hoog opspuitterrein met persdijken zou verrijzen zal een aanzienlijke visuele en landschappelijke impact hebben.

Mocht het gaan om enkele aren die opgehoogd worden, zou men deze visuele hinder nog betwisten.

Maar over zo een groot gebied van geschat 700 m lang op 400 m breed zal het bestaande uitzicht zo drastisch wijzigen door kunstmatige ophogingen, is iets anders.

3. Voor de heer Cerpentier zal de persoonlijke recreatieve genoegenswaarde van de streek waarin hij woont er ongetwijfeld op achteruitgaan.

Het gaat om een specifiek en persoonlijk belang, verschillend van het belang dat zogezegd "elke burger" kan hebben.

In deze streek is "elke burger" zeer karig op te vatten: er wonen maar enkele gezinnen in deze zeer schaars bewoonde omgeving.

Verzoeker is geen gelegenheidsfietser of passant zoals bv toeristen die de zondag eens naar Doel afzakken.

Bovendien is er ook een materiële band vermits verzoeker uit het ruraal karakter van deze streek juist ook een deel van zijn inkomsten haalt: onrechtstreeks via zijn clientele van de B&B zaak.

Naarmate deze polderstreek bij uitstek haar visuele aantrekkingskracht verliest, zoals i.c. onbetwistbaar het geval is, beschadigt dit dus wel degelijk de belangen van derde verzoeker persoonlijk, moreel én materieel.

*4. Hij woont trouwens relatief dichtbij: hoewel > 1,5 km. zijn er visueel ongeveer geen zichtbelemmeringen in **dit vlak poldergebied**. Komt hij uit zijn woning, of werkt hij in de omgeving op het veld: zal hij de landschapswijziging ondergaan en ervaart dit nu eenmaal als negatief.*

De exceptie van niet ontvankelijkheid is dan ook ongegrond.

D. Tenslotte dient voor alle verzoekers nog aangestipt dat gelet ook op het Verdrag van Aarhus (art. 6 tot 9) zij de mogelijkheid moeten hebben om bij een bestuurs(rechtelijke) instantie een herziening van bedoelde milieugevoelige beslissing te bekomen.

Art.9.2: (...)

***De voorwaarden** van art. 9.2 zijn duidelijk vervuld: blijkt uit onder meer de ingediende bezwaarschriften én uit het feit dat er geen bestuurlijk hoger beroep mogelijk was tegen de beslissing van de GSA.*

Dit verdrag werd overigensd aanvaard bij Decreet van het Vlaams Parlement van 6.12.-2002 en bij wet van 17 december 2002 (B.S. 24 april 2003). Dit Verdrag is van kracht sinds 21 april 2003.

Voormelde betekent ook dat men niet zomaar kan zeggen dat burgers die zich beklagen over bv. een verslechterende natuurtoestand in een SBZ-V (zoals i.c.) daarmee een

collectief belang nastreven. Het tegendeel is waar: behoud van natuurwaarde is juist een garantie op een rustige en aangename woonomgeving veel meer dan wanneer men in zo een SBZ-V bedrijfterreinen, wegen en kades gaat aanleggen. Daarbij maakt het natuurbehoud deel uit van het persoonlijk recht op een gezond leefmilieu (art. 23 Grondwet).

...

Beoordeling door de Raad

1.

Uit de gegevens van het dossier blijken onder meer de hiernavolgende gegevens.

De zone C59, die het voorwerp uitmaakt van de aanvraag, is gelegen binnen de “Nieuw Arenbergpolder”. De aanvraag omvat een terreinophoging in 2 fasen en heeft betrekking op een terrein van 20 ha. De aanvraag heeft een reliëfwijziging tot gevolg door de creatie van persdijken en het opspuiten van het terrein met baggerspecie.

Volgens de bestreden beslissing zal het terrein verhoogd worden met 7,6 meter. De hoogte van het terrein bedraagt thans +3,40 TAW. De werken omvatten het deels afgraven van de grond met 0,90 meter tot + 2,50 meter, waarna het vervolgens terug zal opgehoogd worden tot + 8,00 meter TAW in tweede fase of + 11,00 meter TAW.

Volgens de beschrijvende nota zal de zone na de uitgevoerde verhoging hoofdzakelijk gebruikt worden als industrieterrein. Deze nabestemming zoals aangegeven door de aanvrager wordt ook in de bestreden beslissing gevolgd. In de MER-paragraaf van de bestreden beslissing wordt de aanvraag immers beschouwd als “industrieontwikkeling”.

2.

De eerste verzoekende partij woont op een 700-tal meter van het terrein van de aanvraag. De verwerende partij werpt wel op dat de huurovereenkomst met de eerste verzoekende partij is opgezegd, maar de verklaring van de raadsman van de eerste verzoekende partij op de openbare terechtzitting van 10 maart 2015 dat de eerste verzoekende partij er nog steeds woont, wordt niet betwist.

De eerste verzoekende partij voert tal van hinder en nadelen aan, onder meer de aantasting van het nog bestaand polderlandschap, het verdwijnen van een buffergebied en de hinder die zal gepaard gaan met het uitvoeren van de werken.

Het betoog van de eerste verzoekende partij overtuigt wat betreft deze aspecten. Er kan aangenomen worden dat een ophoging van een terrein van 20 ha met meer dan 7 meter – van een volgens het college van burgemeester en schepenen laatste stukje intacte polder – een impact heeft op de leefomgeving van de bewoners in de omgeving. De eerste verzoekende partij kan gevolgd worden dat de aanvraag impact kan hebben op de ruimere omgeving en derhalve eveneens op de woon- en leefkwaliteit van de eerste verzoekende partij. Des te meer nu blijkt dat het terrein na de verhoging van het terrein zal gebruikt worden als industrieterrein.

Om dezelfde redenen overtuigt ook het betoog van de derde verzoekende partij. Er kan aangenomen worden dat de aantasting van de omgevingskwaliteit nadelig kan zijn bij de uitbating van een logiesverstrekkend bedrijf. Het blijkt niet dat deze uitbating wordt uitgeoefend onder de vennootschap onder firma, waar de eerste tussenkomende partij naar verwijst. De eerste tussenkomende partij stelt integendeel zelf dat het maatschappelijk doel niet dergelijke uitbating omvat. De exceptie met betrekking tot gebrek aan hoedanigheid dan wel gebrek aan

belang van de eerste tussenkomende partij kan derhalve niet aangenomen worden. Er is, gezien voorgaande beoordeling, ook geen verdere noodzaak tot een onderzoek van de exceptie van dezelfde partij met betrekking tot het gebruik door de derde verzoekende partij van bepaalde landbouwgronden.

3.

De tweede verzoekende partij is eigenaar van de percelen kadastraal bekend onder sectie E, nummers 213, 214 (mede-eigenaar) en 215 (volle eigendom), gronden gelegen in de Nieuwe Arenbergpolder. Het wordt niet betwist dat deze gronden gelegen zijn naast het betrokken terrein.

Zij voert onder meer aan dat de handelswaarde van haar eigendom, een materieel en economisch nadeel, zal verminderen door de ophoging van het naastgelegen terrein. De tweede verzoekende partij maakt dit voldoende aannemelijk.

VII. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Derde middel

Standpunten van de partijen

In het derde middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van de formele motiveringsplicht en van de materiële motiveringsplicht m.b.t. de wettelijke planologische context, van het arrest van de Raad van State nr. 225.676 van 3 december 2013, van het wettigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

De verzoekende partijen zetten in het eerste onderdeel uiteen:

“...

A. Wat de bestreden beslissing zegt over de overeenstemming met het gewestplan.

"De aanvraag is volgens het gewestplan Sint-Niklaas- Lokeren (KB 07/11/1978) deels gelegen in havenuitbreidingsgebied en deels in industriegebied.

Het gebied dat als havenuitbreidingsgebied is aangeduid, kan op initiatief van het Vlaams Gewest bestemd worden voor de vestiging van industriële bedrijven en voor de aanleg van portuaire installaties . De bestemming kan slechts worden verwezenlijkt nadat zij door de Vlaamse regering is vastgesteld in een gewestplanwijziging.

Zolang de in dat artikel bedoelde gewestplanwijziging niet is doorgevoerd, mogen in het havenuitbreidingsgebied enkel nog werken en handelingen worden uitgevoerd die overeenstemmen met de werken en handelingen die zijn toegestaan in agrarische gebieden bedoeld in artikel 11 van het voormelde koninklijk besluit van 28 december 1972. Bovendien mogen deze werken en handelingen dan nog enkel dienen voor de exploitatie van bestaande landbouwbedrijven of voor de vestiging van nieuwe landbouwbedrijven, daaronder verstaan landbouwbedrijven die op het ogenblik van de definitieve vaststelling van de gedeeltelijke gewestplanwijziging in aanmerking komen voor onteigening met het oog op de havenuitbreiding."

B. Waarom de bestemming havenuitbreidingsgebied als overdruk van het agrarisch gebied evenwel niet kan worden toegepast. Onwettigheid van dit gewestplanvoorschrift (art. 159 Grondwet).

Het is vaste rechtspraak van de Raad van State dat wanneer voorschriften van een bepaald gewestplan afwijken van de voorschriften voorzien in het K.B. 28.12.1972 betreffende de inrichting en toepassing van de gewestplannen, daaromtrent eerst advies moet ingewonnen worden van de afdeling wetgeving van de Raad van State. Dit geldt dus ook voor aanvullende voorschriften die niet voorkomen in het K.B. van 28.12.1972.

** Zie bv. in die zin het arrest nr. 168.555 van 6 maart 2007 in de zaak A. 58.061/X-9374, inzake : de b.v.b.a. Vulstoffenexploitatie tegen : het Vlaamse Gewest: (...)

Bijgevolg is in elk geval de overdruk "havenuitbreidingsgebied" bovenop het agrarisch gebied dat i.c. de grondkleur is (zie stuk VII/2) (dat wel een reglementair voorschrift is cfr. het K.B. 28.12.1972) niet toepasselijk want buiten toepassing te verklaren op grond van art. 159 Grondwet.

I.c. werd geen advies ingewonnen bij de Raad van State betreffende voormeld gewestplanvoorschrift.

Bovendien is het bestemmingsvoorschrift "havenuitbreidingsgebied" intrinsiek ook onwettig omdat in het tweede lid gesteld wordt dat rekening dient gehouden met onder meer de wetgeving op de economische expansie, terwijl art. 1 van de anno 1978 nog geldende stedenbouwwet van 29 maart 1962 bepaalde dat de ruimtelijke ordening wordt vastgesteld in plannen van aanleg Wat dus i.c. betekent dat enkel via een B.P.A. één en ander verder kon worden verfijnd; en niet via "wetgeving op de economische expansie". De stedenbouwwet is van openbare orde.

Bijgevolg is de bestreden beslissing onwettig gemotiveerd, in strijd met art. 2 en 3 van de Motiveringswet 29 07 1991, want is juridisch niet draagkrachtig, waar gesteld wordt dat de aanvraag overeenstemt met het gewestplan, dat nog van toepassing wordt verklaard (blz. 3 bovenaan).

C. In ondergeschikte orde. Mocht de Raad voor Vergunningsbetwistingen van oordeel zijn dat wel degelijk rekening dient gehouden te worden met het gewestplanvoorschrift "havenuitbreidingsgebied".

1. Volgens art.2 van de aanvullende voorschriften van dit gewestplan Sint-Niklaas-Lokeren is deze bestemming als volgt omschreven : (stuk VII/3): (...)

2. De grondkleur van het gebied C59 is geel, dus landbouwgebied (nl. geel ingekleurd). Deze bestemming betekent conform art. 11 van het KB 28.12.72: (...)

...

7. Besluit is dan ook dat zelfs indien wel rekening dient gehouden te worden met het bestemmingsvoorschrift "havenuitbreidingsgebied" de afgeleverde stedenbouwkundige vergunning van 06 02 2014 hierop niet kan steunen omdat de daarin vermelde voorwaarden voorzover deze als rechtsgeldige voorwaarden kunnen worden aanzien, zelfs niet zijn vervuld.

... ”

In het tweede onderdeel zetten de verzoekende partijen uiteen:

“
...

A. Wat de bestreden beslissing zegt over het kwestige RUP.

"De aanvraag is volgens het **gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving "** (BVR 16/12/2005) gelegen in een "reservegebied voor speciebergings" (overdruk).

Art. 17. Reservegebied voor speciebergings

Het gebied wordt gereserveerd voor speciebergings. Speciebergings kan plaatsvinden in dit gebied op voorwaarde dat alle andere bergingsmogelijkheden voor specie uit het Deurganckdok in de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven uitgeput zijn. De basisbestemming is de in de grondkleur aangeduide bestemming.

Bepaling van het plan dat van toepassing is op de aanvraag

Het gewestplan en het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan " afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving" zijn van toepassing.

Overeenstemming met dit plan

De aanvraag is principieel in overeenstemming met de geldende voorschriften (zie verder bij de bespreking van de bezwaren)."

En verder:

"Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

De aanvraag is in overeenstemming met de bepalingen volgens het van kracht zijnde gewestelijk RUP "Afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving";

B. Situering van dit RUP. Arrest Raad van State nr. 191.266 van 11 maart 2009 (verwerping vordering tot vernietiging). Waarom dit RUP toch onwettig is en buiten toepassing dient te worden verklaard o.g.v. art. 159 Grondwet.

Verzoekers vragen dat Uw Raad zelfs ambtshalve zou onderzoeken of dit RUP wettig is vastgesteld.

Op het eerste zicht is dit weinig zinvol omdat de Raad van State bij arrest nr. 191.266 van 11 maart 2009 de vordering tot vernietiging hiervan heeft verworpen en de arresten gezag van gewijsde hebben 'erga omnes' (stuk XI/1).

Voor verzoekers in het bijzonder tweede en derde verzoeker die geen partij waren in deze procedure is het niet mogelijk geweest alle middelen en motiveringen in dit arrest door te nemen om eventuele niet opgeworpen middelen tot vernietiging alsnog te ontwaren, welke niet zouden onderzocht zijn door de Raad van State.

Betreffend RUP is namelijk opgevat geweest als de planologische omzetting van het Decreet van 14.12.2001 (stuk XI/6).

Verzoekers menen met het nodige respect wel te mogen opmerken dat bedoeld RUP in strijd is met art. 8 van voormeld decreet en met art. 4 van de vogelrichtlijn van 2 april 1979.

In artikel 8 van het 'Nooddecreet' is namelijk bepaald: (...)

Nu is het zo dat in dit decreet dus uitdrukkelijk werd gesteld dat een RUP diende opgemaakt te worden om te voldoen aan onder meer art. 3 en 4 van de vogelrichtlijn.

Art. 3 van de vogelrichtlijn bepaalt: (...)

En art. 4 van de vogelrichtlijn (thans de gecodificeerde versie van 30.11.2009 (richtlijn 2009/147/EG), doch identiek als de tekst van de richtlijn 02 04 1979 bepaalt: (...)

Toelichting: dit betekent dus de lidstaten geen ruimtelijke ordening mochten toelaten waardoor in strijd met art. 3.2.b en art. 4.1 en art. 4.4 een verslechtering zou optreden van de leefgebieden van in elk geval de bijlage I soorten van de vogelrichtlijn.

Deze verslechtering mag zich **niet feitelijk** voordoen binnen een SBZ (zeker niet binnen een SBZ gelet op art. 4 en art. 13 van de VRL) doch ook niet erbuiten (art.4.4 laatste lid VRL)

En **evenmin via ruimtelijke ordeningsplannen** (gelet op art. 3.2b) van de vogelrichtlijn).

Dit laatste is hier duidelijk wel het geval.

== Het RUP Waaslandhaven I voorziet namelijk vooral zones voor haven-en aanverwante economische activiteiten.

Bv. art. 1: "**Zone voor zeehaven-en watergebonden bedrijven**" (paarse kleur) waarin men onder meer kan lezen: "Het is bestemd voor zeehavengebonden en zeehavengerelateerde industriële en logistieke activiteiten en distributie-, opslag-, overslagactiviteiten die gebruik maken van en aangewezen zijn op de zeehaveninfrastructuur". Weliswaar heeft men er ook nog aan toegevoegd: "Daarnaast zijn alle werken, handelingen, voorzieningen, inrichtingen en functiewijzigingen voor de aanleg en het onderhoud van de ecologische infrastructuur toegelaten."

Bv. art. 6: "**Zone voor waterwegeninfrastructuur**" (blauw ingekleurd) "Alle werken, handelingen, voorzieningen en inrichtingen die nodig en/of nuttig zijn voor de realisatie en het functioneren van de waterwegeninfrastructuur zijn toegelaten. Na aanleg van de waterwegeninfrastructuur kunnen voor het gedeelte van deze zone dat niet werd benut, de voorschriften van de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven toegepast worden." Er is ook voorzien dat deze zone kan dienen voor onder meer "het bergen van baggerspecie in onderwatercellen."

== Doch ook feitelijk qua de leefgebieden die dienden beschermd van bijlage I soorten is er een onverenigbaarheid.

Deze bijlage I soorten waren voor betreffend gebied minstens de visdief, de zwartkopmeeuw, de blauwborst, de bruine kiekendief, de kluut, de strandplevier (zie ook stuk III/11). Het ging om belangrijke aantallen: het betreffend RUP-gebied betreft namelijk honderden ha nog onbebouwde ruimte, met laguneringsvelden, slikkerige vlaktes, schorren, zanderige ruigtes in een relatief rustige omgeving met weinig wegenissen, deels direct aansluitend met de oevers van de Zeeschelde, zonder de drukte die samengaat met nieuwe haveninstructuur.

Mocht het belang van deze leefgebieden voor bijlage I soorten tijdens de procedure betwist worden, maken verzoekers voorbehoud om dit met verdere stukken aan te tonen (bv. via openbaarheid van bestuur bij het A.N.B.).

N.B. Ook voor niet bijlage I soorten was het gebied belangrijk: onder meer voor de bergeend, de kleine plevier, de grutto, de veldleeuwrik, de oeverzwaluw,...

Art. 4 van de vogelrichtlijn bepaalt niet dat lidstaten leefgebieden mogen verdwijnen om ze dan elders trachten te heraanleggen. Nochtans is dit wat via het RUP en andere

beslissingen gebeurt: leefgebieden gaan eraan, onder het motto: elders leggen we wel een gelijkaardig gebied aan.

Bijkomend kon dit RUP de toets van art. 8 van het decreet natuurbeschoud niet doorstaan (doch de Raad van State heeft dit middel verworpen).

De door dit RUP toegestane grootschalige havenuitbreiding en industriezones hebben minstens kennelijk de kwaliteit van belangrijke leefgebieden voor bijlage I soorten (juridisch) vernietigd en dus niet omgezet en gevrijwaard cfr. art. 3.2b en art. 4 van de vogelrichtlijn.

C. Waarom minstens in ondergeschikte orde, nl. mocht dit RUP als wettig moeten worden aanzien, deze vergunning in strijd is met dit RUP Waaslandhaven I.

1. Het gebied "C 59" ligt in de zone "Reservegebied voor speciebergings" cfr. art. 17 van voormeld RUP.

Het voorschrift luidt: "Het gebied wordt gereserveerd voor speciebergings. Speciebergings kan plaatsvinden in dit gebied op voorwaarde dat alle andere bergingsmogelijkheden voor specie uit het Deurganckdok in de zone voor zeehaven-en watergebonden bedrijven uitgeput zijn. De basisbestemming is de in grondkleur aangeduide bestemming."

2. De te storten specie is volgens de bouwaanvraag evenwel vooral en minstens grotendeels afkomstig niet van het "Deurganckdok", maar wel van de verbinding tussen het Deurganckdok en het Waaslandkanaal, namelijk de "Deurganckdoksluis".

Zie beschrijvende nota bij de bouwaanvraag: "Deze terreinophoging zal gebeuren met infrastructuurspecie die vrijkomt bij de aanlegbaggerwerken van de Deurganckdoksluis."

Deze Deurganckdoksluis is een afzonderlijk bestemmingsgebied op voormeld RUP en is begrepen in het bestemmingsgebied art.

8.1: "Reservatiezone voor aan te leggen waterwegverbinding."

"Het gebied wordt gereserveerd voor de aanleg, het beheer en de exploitatie van een waterwegverbinding **tussen het Deurganckdok en het Waaslandkanaal.**"

"Volgende werken, handelingen, voorzieningen en inrichtingen zijn toegelaten:

- Deze voor de realisatie van de waterwegverbinding of werken ter voorbereiding van de aanleg als waterwegverbinding;
- Deze voor tijdelijke weg-, spoor-, waterwegen-en pijpleidinginfrastructuur;
- Werken ter voorbereiding van verplaatsbare infrastructuurelementen."

3. Aldus is de vergunning in strijd met de voorschriften van dit RUP en is de motivering juridisch niet juist, niet draagkrachtig.

...

De verwerende partij repliceert:

"...

85. De stedenbouwkundige vergunning maakt inderdaad melding van drie ruimtelijke ordeningsplannen :

- Het gewestplan Sint-Niklaas-Lokeren, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 7 november 1978

- Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening zeehavengebied Antwerpen", voorlopig vastgesteld bij besluit van 27 april 2012 (definitieve vaststelling geschorst door de Raad van State op 3 december 2013)
- Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving", vastgesteld bij besluit van 26 december 2005

Er wordt verder vermeld in de bestreden vergunning (p.3):

"Bepaling van het plan dat van toepassing is op de aanvraag
Het gewestplan en het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening Waaslandhaven fase I en omgeving" zijn van toepassing.

Bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening stelt de bestreden beslissing :

"De aanvraag is in overeenstemming met de bepalingen volgens het van kracht zijnde gewestelijk RUP "Afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving".
De werken zijn eveneens in overeenstemming met de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP "Afbakening Zeehavengebied Antwerpen", voorlopig vastgesteld op 27/04/2012 (de definitieve vaststelling werd door de Raad van State geschorst op 03/12/2013)."

86. Volledigheidshalve herhaalt de verwerende partij dat bij arrest nr. 225.676 van 3 december 2013 van de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging werd bevolen van het besluit van de Vlaamse regering van 30 april 2013 houdende definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening zeehavengebied Antwerpen", in zoverre dit het grondgebied van de gemeenten Beveren en Sint-Gillis-Waas betreft, met uitsluiting van de aldaar gelegen groengebieden (artikelen L14, L15 en L18).

Voor het gebied dat het voorwerp uitmaakt van de bestreden stedenbouwkundige vergunning, is het besluit van 30 april 2013 geschorst. (Volledigheidshalve kan wel worden aangestipt dat de werken volledige conform de bestemming zijn die het GRUP Zeehavengebied Antwerpen heeft vastgelegd).

In hoofding werpen de verzoekende partijen op dat het arrest van de Raad van State nr. 225.676 van 3 december 2013 zou zijn geschonden. Het is geenszins duidelijk wat zij hiermee bedoelen of hoe zij de schending precies zien.

87. (...)

Eerste onderdeel : Schending van het gewestplan Sint-Niklaas-Lokeren zijnde het koninklijk besluit van 7 november 1978; schending van artikel 11 van het Inrichtingsbesluit; toepassing van artikel 159 Grondwet; Schending van artikel 2 en 3 van de rnotiveringswet van 29 juli 1991; Schending van het redelijkheidsbeginsel als beginsel van behoorlijk bestuur

88. In het eerste onderdeel van dit middel werpen de verzoekende partijen enerzijds de onwettigheid van het gewestplanvoorschrift op en anderzijds dat met "havenuitbreidingsgebied" geen rekening zou kunnen worden gehouden.
89. De verzoekende partijen zijn van mening dat geen advies werd ingewonnen bij de Raad van State over het gewestplanvoorschrift "havenuitbreidingsgebied".

Bovendien zou het ook onwettig zijn omdat in het tweede lid gesteld wordt dat rekening moet worden gehouden met de wetgeving op de economische expansie, terwijl de in 1978 geldende stedenbouwwet bepaalde dat de ruimtelijke ordening wordt vastgesteld in plannen van aanleg. Zij lezen dit laatste als een "verfijning" terwijl dit enkel kon via een BPA.

90. De verzoekende partijen hebben bovendien geen enkel belang bij dit middelonderdeel. Deze bestemming is niet van toepassing op het perceel C59. Gelet op artikel 17 van het GRUP Waaslandhaven fase 1 en omgeving (zie hieronder tweede onderdeel), is deze bestemming van toepassing.

De bestemming van het gewestplan, die louter een basisbestemming is, wegens de overdruk van het GRUP, is niet relevant in huidige procedure.

Ook de hele argumentatie over het toepasselijk zijn van de "grondkleur" is niet relevant. Enerzijds staat dit in de huidige tekst van het voorschrift niet meer op deze manier bepaald en anderzijds wordt niet betwist dat de aangevraagde werken (opspuiten van specie) niet in overeenstemming is met de bestemming agrarisch gebied. Dit laatste is niet relevant, net omdat het GRUP Waaslandhaven een bestemming in overdruk vastlegt en de werken conform deze overdruk zijn. Enkel hierom al is dit middelonderdeel onontvankelijk minstens ongegrond.

91. Over het beweerde gebrek aan advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State kan nog worden opgemerkt - en dit ondergeschikt - dat het oorspronkelijke gewestplan wel werd voorgelegd aan de afdeling wetgeving (zie stuk 19, p. 23).
92. Louter volledigheidshalve kan nog worden aangestipt dat het buitentoepassing laten van het gewestplanvoorschrift, indien het per hypothese onwettig zou worden verklaard in toepassing van artikel 159 Grondwet - quod non-, geen enkel voordeel voor de verzoekende partijen oplevert.

Het voorschrift van het GRUP Waaslandhaven blijft dan van kracht en zelfs indien dit niet zo zou zijn - quod non - wordt op de situatie van voor het gewestplan van 1978 teruggevallen. Op dat ogenblik was terreinophoging met specie niet onmiddellijk verboden op dat terrein.

93. Het eerste onderdeel is onontvankelijk, minstens ongegrond.

Tweede onderdeel : Onwettig RUP Waaslandhaven fase 1 - toepassing van artikel 159 Grondwet - Schending van het RUP, Schending van artikel 2 en 3 van de Motiveringswet; Onwettigheid van het gewestplanvoorschrift

94. In het tweede onderdeel werpen de verzoekende partijen de onwettigheid op van het GRUP Waaslandhaven fase 1 en omgeving, zoals vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering van 16 december 2005.

Zij werpen de strijdigheid op met artikel 8 van het Nooddecreet van 14 december 2001 en met artikel 4 van de Vogelrichtlijn van 2 april 1979.

Artikel 8 van het Nooddecreet stelt : (...)

Artikel 4 van de Vogelrichtlijn stelt : (...)

De verzoekende partijen beweren dat er door het GRUP Waaslandhaven fase 1 in casu een verslechtering zou voorliggen van de leefgebieden van de bijlage I soorten van de Vogelrichtlijn binnen de SBZ en erbuiten.

Zij verwijzen naar artikel 1 (zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven) en artikel 6 (zone voor waterwegeninfrastructuur) van het GRUP Waaslandhaven fase I en omgeving en stellen dat er feitelijk een onverenigbaarheid is met de leefgebieden die dienden beschermd te worden.

Artikel 4 van de Vogelrichtlijn houdt volgens de verzoekende partijen niet in dat lidstaten leefgebieden mogen laten verdwijnen om ze elders te heraanleggen.

In het arrest nr. 191.266 van 11 maart 2009 stelde de Raad van State reeds : (...)

Strijdigheid met de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP

95. *"Minstens" in ondergeschikte orde voeren de verzoekende partijen dan aan dat - indien het GRUP als wettig wordt aangezien, de vergunning in strijd is met het RUP Waaslandhaven I.*

Zoals hoger vermeld is artikel 17 "Reservegebied voor speciebergings" van toepassing.

Het gebied wordt gereserveerd voor speciebergings. Speciebergings kan plaatsvinden in dit gebied op voorwaarde dat alle andere bergingsmogelijkheden voor specie uit het Deurganckdok in de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven uitgeput zijn. De basisbestemming is de in de grondkleur aangeduide bestemming.

De toelichting bij dit voorschrift, in de toelichtingsnota stelt :

De zone "spuitveld C59" (27 ha): deze zone kan slechts opgespoten worden nadat alle andere bergingsmogelijkheden voor de specie uit het Deurganckdok (met name gedempt stuk van Doeldok, zone van 300 m rondom het Doeldok, zone tussen Deurganckdok en Doeldok, zone tussen leefbaarheidsbuffer en Deurganckdok en zone rondom het Deurganckdok) uitgeput zijn. In afwachting daarvan dient het gebied behouden te blijven als poldergebied.

De locatie voor het reservegebied voor speciebergings is bepaald in het decreet van 14 december 2001 voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden (nooddecreet).

De verzoekende partijen betwisten hier niet dat alle bergingsmogelijkheden voor specie uit het Deurganckdok in de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven uitgeput zijn.

Zij blijken wel te betwisten dat de specie uit het Deurganckdok zou komen.

Een dergelijke beperkte lezing van het bestemmingsvoorschrift van artikel 17 is niet correct.

Het voorschrift bepaalt dat het gebied wordt gereserveerd voor speciebergings. Er wordt geenszins bepaald dat dit enkel specie uit het Deurganckdok zou mogen zijn.

de tweede zin van het voorschrift bepaalt enkel het ogenblik waarop de speciebergingsmogelijkheden voor specie uit het Deurganckdok in de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven, uitgeput zijn.

96. *Het middel is niet gegrond.*

...

In de schriftelijke uiteenzetting gaat de eerste tussenkomende partij niet specifiek in op dit middel.

De tweede tussenkomende partij stelt:

“...

VI.3.2 Weerlegging van het middel

190. *De aanvraag is volgens het GRUP van 27 april 2012 “Afbakening zeehavengebied Antwerpen” gelegen in “gebied voor zeehaven en watergebonden bedrijven”: (...)*

191. *Voorts is de aanvraag volgens het GRUP van 16 december 2005 “Afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving” gelegen in een reservegebied voor speciebergingsmogelijkheden (overdruk): (...)*

[uittreksel GRUP met aanduidingen]

192. *In de bestreden beslissing wordt duidelijk gesteld dat de aanvraag principieel in overeenstemming is met de geldende voorschriften: (...)*

193. *De aanvraag is conform met de bepalingen van het GRUP “Afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving”. De toelichtingsnota bij het GRUP “Waaslandhaven fase 1 en omgeving” bepaalt o.m. het volgende:*

- ***“3.4.9 Reserveperceel voor speciebergingsmogelijkheden C59***

De reserveperceel voor speciebergingsmogelijkheden C59 wordt overeenkomstig het nooddecreet als een reserveperceel voor speciebergingsmogelijkheden met de bijhorende natuurcompensatie opgenomen. De voorschriften bepalen dat het gebied alleen in laatste instantie voor speciebergingsmogelijkheden ingevolgde de actuele bouw van het Deurganckdok kan worden benut en er in de mate van het mogelijk van wordt gevrijwaard.”

- *“De perceel “spuitveld C59” (27 ha): deze perceel kan slechts opgespoten worden nadat alle andere bergingsmogelijkheden voor de specie uit het Deurganckdok (met name gedempt stuk van Doeldok), perceel van 300 m rondom het Doeldok, perceel tussen Deurganckdok en Doeldok, perceel tussen leefbaarheidsbuffer en Deurganckdok en perceel rondom het Deurganckdok) uitgeput zijn. In afwachting daarvan dient het gebied behouden te blijven als poldergebied.*

De locatie voor het reservegebied is bepaald in het decreet van 14 december 2001 voor enkele bouwvergunningen waarvoor dringende dwingende redenen van groot algemeen belang gelden.”

194. Gelet op voorgaande is de bestemming conform het GRUP “Afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving” van toepassing. Voor het gebied waarop het perceel betrekking heeft geldt de overdruk van artikel 17 “Reservegebied voor speciebergings”.

A. Eerste onderdeel: schending van het gewestplan Sint-Niklaas-Lokeren zijnde het K.B. van 7 november 1978 (BS 11 november 1978), art. 11 K.B. 28 december 1972 betreffende toepassing van de gewestplannen. Toepassing van art. 159 Grondwet t.a.v. aanvullende of afwijkende gewestplanvoorschriften.

195. Verzoekende partijen zijn van oordeel dat de bestemming “havenuitbreidingsgebied” als overdruk van het agrarisch gebied niet zou kunnen worden toegepast. Dat het gewestplanvoorschrift onwettig zou zijn.

196. Voorts zijn zij van oordeel dat er geen advies werd ingewonnen bij de afdeling Wetgeving van Raad van State betreffende het gewestplanvoorschrift.

197. Tenslotte zijn verzoekende partijen van oordeel dat er geen toepassing kan worden gemaakt van de “wet op de economische expansie” aangezien naar huidige ruimtelijk ordeningsrecht de ruimtelijke ordening enkel zou kunnen worden vastgelegd in “ruimtelijke structuurplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen en verordeningen”.

198. Uit voorgaande is duidelijk gebleken dat de bestemming “Reservegebied voor speciebergings” van toepassing is op het perceel C59. De bestemming “havenuitbreidingsgebied” vindt geen toepassing op het perceel C59. Verzoekende partijen hebben bijgevolg geen enkel belang bij het opwerpen van de schending van het bestemmingsvoorschrift “havenuitbreidingsgebied” daar dit bestemmingsvoorschrift niet van toepassing is op het betrokken perceel C59. De bestemming van het Gewestplan is immers niet relevant daar de overdruk van het GRUP “Afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving” van toepassing is op het perceel C59. Het bestemmingsvoorschrift van het Gewestplan is slechts een loutere basisbestemming.

199. Verzoekende partijen zijn van oordeel dat er advies had moeten worden ingewonnen bij de Raad van State betreffende het gewestplanvoorschrift, doch deze stelling faalt in rechte gezien wel degelijk advies werd gevraagd bij de Raad van State afdeling Wetgeving bij de totstandkoming van het Gewestplan van 1978.

B. Tweede onderdeel: De beslissing zou steunen op een intrinsiek onwettig RUP Waaslandhaven I (Besluit Vlaamse Regering van 16 december 2005). Toepassing van art. 159 Grondwet. Schending van het voormelde RUP, ingeval dient aangenomen dat het RUP wel degelijk wettig is tot stand gekomen. En schending van art. 2 en 3 van de Motiveringswet van 29 juli 1991.

200. Verzoekende partijen zijn van oordeel dat het GRUP “Afbakening Waaslandhaven fase 1 en omgeving” in strijd zou zijn met art. 8 van het Nooddecreet en met art. 4 van de Vogelrichtlijn van 2 april 1979.

201. Artikel 8 van het Nooddecreet bepaalt het volgende: (...)

202. Artikel 4 van de Vogelrichtlijn bepaalt het volgende: (...)

203. Overeenkomstig de vogelrichtlijn mogen lidstaten geen ruimtelijke ordening toelaten waardoor in strijd met art. 3.2 b en art. 4.1 en art. 4.4 een verslechtering zou optreden van de leefgebieden van in elk geval de bijlage I soorten van de vogelrichtlijn. Deze verslechtering mag zich niet feitelijk voordoen binnen een SBZ (zeker niet binnen een SBZ gelet op art. 4 en art. 13 van de Vogelrichtlijn) doch ook niet erbuiten (Art. 4.4 laatste lid Vogelrichtlijn). En evenmin via ruimtelijke ordeningsplannen (gelet op artikel 3.2 b van de vogelrichtlijn).

204. Verzoekende partijen zijn van oordeel dat dit laatste echter het geval is.

205. In haar arrest van 11 maart 2009 oordeelde de Raad van State betreffende artikel 8 van het Nooddecreet en artikel 4 van de Vogelrichtlijn het volgende: (...)

206. Er treedt allerminst een verslechtering op van de SBZ, zo blijkt uit de project-m.e.r.-screeningsnota: (...)(eigen accentuering)

[uittreksel screeningsnota]

207. Gelet op voorgaande zijn noch artikel 8 van het Nooddecreet noch artikel 4 van de Vogelrichtlijn geschonden.

208. Het derde onderdeel van het derde middel dient te worden verworpen als zijnde ongegrond.

C. Besluit

209. Het derde middel is ongegrond en dient om voorgaande redenen te worden verworpen.
...

De verzoekende partijen dupliceren:

“ ...

A. Betreffende het eerste onderdeel van het middel.

1. De gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar werpt blz. 44 op dat de zone C 59 niet gelegen is in een havenuitbreidingsgebied (dit is de paarse overdruk op een gele ondergrond).

Dit nu het GRUP Waaslandhaven fase I toepasselijk zou zijn.

Repliek.

Indien de RvVB ervan uitgaat dat inderdaad dit GRUP Waaslandhaven fase I rechtsgeldig is, komt het voor het betrokken gebied inderdaad in de plaats van het gewestplanvoorschrift.

En heeft het dan ook wellicht geen zin om de onwettigheid van het gewestplanvoorschrift "havenuitbreidingsgebied" in te roepen.

Evenwel hebben verzoekers op blz. 57 tot 60 van hun verzoekschrift de onwettigheid van dit GRUP ingeroepen.

2. In punt 91 blz. 45 stelt de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar dat er overigens wel een advies bij de afdeling wetgeving van de Raad van State werd ingewonnen, verwijzend naar stuk 19 blz. 23.

Repliek. Er dient bewezen dat bij de Raad van State een advies werd aangevraagd specifiek over het gewestplanvoorschrift "havenuitbreidingsgebied".

3. Het Vlaams Gewest werpt op blz. 72-74 dat de betreffende zone gelegen is in een door het GRUP van 27 04 2012 "Afbakening Zeehavengebied Antwerpen" voor zeehaven-en watergebonden bedrijven bestemd gebied (L1) en in een reservegebied voor specieberging (art. 17). Verder wordt nog verwezen naar de toelichtingsnota bij dit GRUP waardoor deze zone C59 een gevolg zou zijn van het Nooddecreet.

Repliek.

Evenwel geeft de afdruk van het GRUP plan blz. 74 geen zone weer voor specieberging (art. 17). De correcte afdruk is wel te lezen op blz. 43 van de nota van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar.

Wat het nooddecreet (B.S. 20.12.2001) betreft, is dit i.c. niet relevant omdat de daarin voorziene opspuitzones aangeduid op kaart 2 "opspuitingsplan" bij dit decreet niet de zone C59 aangeeft én die opspuitzones bedoeld waren voor de baggerspecie voor de aanleg van de infrastructuur omschreven in art. 2, 1° tot 4°: de sluis tussen het getijdedok en het Waaslandkanaal is daarin niet vermeld.

B. Betreft het tweede onderdeel van het middel.

1. De tegenpartijen herhalen dat de bouwaanvraag overeenstemt met het GRUP Waaslandhaven fase I. Dat dit RUP wel degelijk wettig is tot standgekomen en niet in strijd is met art. 8 van het Nooddecreet en niet met de daarin vermelde bepalingen van de vogelrichtlijn en de habitatrichtlijn. Dat de Raad van State in het arrest nr 191.266 van 11 03 2009 de vordering tot vernietiging van dit RUP verworpen heeft (nota GSA blz. 46-47).

Repliek. Verzoekers hebben in het subbundel VI en in stuk X/2 de essentie van het bedoeld GRUP gevoegd.

Stuk X/2 wijst op de aantasting van een bestaand leefgebied van minstens één belangrijke Vogelrichtlijn- bijlage I vogelsoort nl. de kolonie van de zwartkopmeeuw gevestigd in het gebied tussen kop van het Deurganckdok en het Waaslandkanaal. Zie dit kennisgevingsdossier blz. 30 en blz. 56 : "Eén van de aandachtspunten vormt sowieso het voorkomen van een kolonie Zwartkopmeeuwen op de kop van het Deurganckdok. De grootte van deze kolonie wisselt jaarlijks maar de locatie blijft een van de weinige plaatsen waar deze Bijlage I soort tot broeden komt in en rondom het Antwerps havengebied."

Mocht de Raad van oordeel zijn dat de inschatting van de impact van dit GRUP op de vogel- en habitatrichtlijngebieden en soorten meer documentatie vergt:

* tegenpartijen hebben zelf geen enkel bijkomend stuk gevoegd.

* voor verzoekers is het onbegonnen werk om nu ook nog concreet stukken over te leggen waaruit bv. de aanwezigheid en specifieke aard van beschermde habitats, habitatrichtlijnsoorten en bijlage I vogelrichtlijnsoorten in dit GRUP-gebied Waaslandhaven fase I SBZ-H over te leggen.

Verzoekers doen dus geen afstand van het middel, doch kunnen nu nog moeilijk aanvullende **bewijsstukken** voegen om nog méér de grove schending van de vogel- en habitatrichtlijn binnen de zone van het GRUP Waaslandhaven fase I aan te tonen.

Los van de concrete bewijsvoering op vlak van soorten e.d.: louter juridisch mag het in alle redelijkheid een flagrante ongerijmdheid en tegenstrijdigheid genoemd worden wanneer de overheid in een speciale beschermingszone "**polders en schorren van de Beneden-Schelde**" havenuitbreiding en bedrijventerreinen, wegeaanleg enz. laat voorzien wat onmogelijk kan overeenstemmen met de verplichting voor de lidstaten om de kwaliteit, samenhang en de natuurlijke kenmerken van de bestaande leefgebieden of habitats (zoals bv. de polders en de dijken een habitat zijn) niet te laten verslechteren, alles eraan te doen om een "gunstige staat" van instandhouding te bekomen (art.13 van de vogelrichtlijn, art. 2 en art.3, art. 6 en art. 7 van de habitatrichtlijn) of indien gezien vanuit het natuurbehoudsdecreet (art. 36 bis en art. 36 ter) geen significante aantasting van deze leefgebieden toe te staan. Het tegendeel aanvaarden doet afbreuk aan een efficiënte, daadwerkelijke bescherming en instandhouding cfr deze Europese richtlijnen. Eén en ander klemmt te meer nu de wederpartijen weten dat er in 2005 en ook heden **geen gunstige staat van instandhouding** van instandhouding is voor de te beschermen soorten binnen het plangebied. Hierbij gaat het niet enkel om de "goudplevier" maar ook om bv. de kleine zwaan en de visdief.

2. Betreft het verweer dat C59 ligt in een volgens het GRUP van 27 04 2012 "Afbakening Zeehavengebied Antwerpen" als reservegebied voor specieberging (art. 17) aangeduid gebied.
En dat de betwiste vergunning daarmee overeenstemt.

Replik. Verzoekers verwijzen naar het verzoekschrift blz. 60-61 onder punt C.

Aanvullend argument waarom dit voorschrift art. 17 i.c. niet toepasselijk is, nl. bij gebrek aan bewijs van de vervulde voorwaarden nl.: "op voorwaarde dat **alle andere bergingsmogelijkheden** voor specie uit het **Deurganckdok** in de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven **uitgeput zijn**. De basiskleur is de in de grondkleur aangeduide bestemming."

Dit bewijs van on is geenszins geleverd en blijkt niet uit het administratief dossier (stukken 1-23).

De bewering dat er door de dienst Linkeroever van de gemeente Beveren geen alternatieve gebieden meer voorhanden zijn, steunt op geen enkel verifieerbaar stuk.

Waaruit blijkt het werkelijk onderzoek naar alternatieve mogelijkheden ? Waaruit blijkt de afbakening van de "zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven" ?

Het enige aanknopingspunt is het punt 5 in het advies van het CBS van de gemeente Beveren waar gesteld werd mbt het bezwaar van verzoekers: "Er is geen onderzoek gevoerd naar mogelijke alternatieven:

Zie 4) hierboven. Ook binnen de project-MERscreeningsnota wordt op geen enkel moment gewag gemaakt van alternatieven.

Het onderzoek van de gemeentelijke dienst Linkeroever toont duidelijk aan dat er inderdaad geen terreinen binnen de Waaslandhaven meer aanwezig zijn die geschikt zijn voor baggerspecie. (Bijlage 6).

Deels gegrond."

Wanneer men dan naar die bijlage 6 zoekt en vindt, gaat het om een gewone mail, niet van een gemeentelijke dienst Leefmilieu maar wel van de "projectleider" van de vlaamse overheid, Afdeling Maritieme Toegang: een mail van 6.11.2013 waarin samengevat gesteld wordt dat er geen mogelijkheden meer zijn om nog specie in het Doeldok te dumpen en "Binnen de Waaslandhaven zelf zijn er geen terreinen meer beschikbaar, waar deze specie geborgen kan/mag worden."

Het onderdeel van het middel ivm schending van de dubbele motiveringsplicht is dus wel degelijk gegrond:

* er is geen document in het administratief dossier van de gemeentelijke dienst Linkeroever;

* er is geen concrete verwijzing naar effectief onderzoek naar andere terreinen dan het Doeldok binnen de bedoelde zone voor zeehaven-en watergebonden bedrijven.

Het alternatievenonderzoek is nochtans zeer belangrijk als element van het zorgvuldigheidsprincipe.

==
Volledigheidshalve is dit ook een element van de afwegingsplicht cfr. de habitat-en vogelrichtlijn voor het geval men een wel schadelijk project toch wil doordrukken (zie art. 6.3 en 6.4 van de habitatrichtlijn) alsook ivm de natuurtoets (vermits men natuurschade kan voorkomen door bv van een minder natuurschadelijke oplossing te kiezen).

==
Het middel is niet weerlegd.

...

Beoordeling door de Raad

1.

In het eerste onderdeel van het derde middel wordt de onwettigheid aangevoerd van de bestemming havenuitbreidingsgebied in het gewestplan Sint-Niklaas-Lokeren (koninklijk besluit van 7 november 1978).

Zoals reeds vastgesteld in de feiten uiteenzetting situeert de verwerende partij in de bestreden beslissing de ligging van de zone C59 in het gewestplan Sint-Niklaas Lokeren, het voorlopig vastgesteld gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening zeehavengebied Antwerpen" en het RUP Waaslandhaven fase I ("reservegebied voor specieberging" (overdruk)).

De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing dat de aanvraag principieel in overeenstemming is met de geldende voorschriften en verwijst daarbij naar de "bespreking van de bezwaren". Bij de bespreking van de bezwaren wordt vervolgens gesteld dat de aanvraag conform is met de bepalingen van het RUP Waaslandhaven en de daarin voorziene overdruk 'reservegebied voor specieberging'.

Uit deze overweging blijkt dat de verwerende partij in de bestreden beslissing geen toepassing heeft gemaakt van de gewestplanbestemming 'havenuitbreidingsgebied'. De vaststelling van de onwettigheid van deze bestemming of gebrek aan verenigbaarheid van de aanvraag met deze bestemmingvoorschriften, kan derhalve niet leiden tot de vernietiging van de bestreden beslissing.

2.

2.1

Het tweede onderdeel van het derde middel betreft het RUP Waaslandhaven. In hoofddeorde voeren de verzoekende partijen de onwettigheid aan van dit RUP. In ondergeschikte orde achten de verzoekende partijen de bestreden beslissing in strijd met artikel 17 van het RUP Waaslandhaven.

2.2 In hoofddeorde.

2.2.1

In de mate dat de verzoekende partijen de Raad verzoeken om ambtshalve te onderzoeken of het RUP Waaslandhaven wettig is vastgesteld, dient het middel te worden verworpen.

Artikel 11, tweede lid, 7° van het Procedurereglement, dat van toepassing was op het ogenblik van het instellen van het beroep door de verzoekende partijen, bepaalt dat een verzoekschrift een omschrijving bevat van de geschonden geachte regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur en van de wijze waarop de regelgeving, voorschriften of beginselen naar het oordeel van de verzoeker geschonden worden.

Het komt derhalve toe aan een verzoekende partij om in het verzoekschrift middelen te ontwikkelen waarin de onwettigheid van een vergunningsbeslissing wordt aangetoond.

Een louter verzoek tot het ambtshalve onderzoeken van de wettigheid van een ruimtelijk uitvoeringsplan kan niet beschouwd worden als een ontvankelijk middel. Bovendien is de mogelijkheid tot een ambtshalve onderzoek door de Raad beperkt tot middelen die de openbare orde aanbelangen. De verzoekende partij verduidelijken op dat punt zelfs niet welk ambtshalve onderzoek ze bedoelen.

2.2.2

De verzoekende partijen stellen verder dat ze het RUP Waaslandhaven strijdig achten met artikel 8 van het nooddecreet en met artikel 3 en 4 van de vogelrichtlijn van 2 april 1979. De verzoekende partijen zetten in essentie uiteen dat het RUP Waaslandhaven door de zones voor zeehaven- en watergebonden bedrijven en voor waterwegeninfrastructuur in het RUP Waaslandhaven, maar ook feitelijk, voor de leefgebieden van de soorten van bijlage I van de vogelrichtlijn een verslechtering inhoudt.

Zoals de verzoekende partijen terecht stellen heeft de Raad van State zich reeds gebogen over de wettigheid van het RUP Waaslandhaven naar aanleiding van een verzoek tot vernietiging van dit RUP. De Raad van State heeft met een arrest nr. 191.266 het beroep tot vernietiging verworpen. In het zesde middel werd door de verzoekende partijen in deze procedure een schending aangevoerd van, onder meer, artikel 8 van het nooddecreet en de artikelen 3 en 4 van de vogelrichtlijn. De Raad van State heeft het middel als volgt beoordeeld:

“ ...

Artikel 8 van het decreet van 14 december 2001 draagt de Vlaamse regering op, zoals in het middel wordt uiteengezet, om de nodige ruimtelijke uitvoeringsplannen op te maken met inachtneming van de vereisten voortvloeiend uit onder meer de artikelen 3 en 4 van richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (hierna: de vogelrichtlijn). Artikel 3, lid 1 van de vogelrichtlijn legt aan de lidstaten de algemene verplichting op om “voor alle in artikel 1 bedoelde vogelsoorten een voldoende gevarieerdheid van leefgebieden en een voldoende omvang ervan te beschermen, in stand te houden of te herstellen”. Artikel 3, lid 2 preciseert de maatregelen die, in verband met de bescherming, de instandhouding en het herstel van

biotopen en leefgebieden, “in de eerste plaats” moeten worden genomen. Tot die maatregelen behoren onder meer “(het) onderhoud en (de) ruimtelijke ordening overeenkomstig de ecologische eisen van leefgebieden binnen en buiten de beschermingszones” (artikel 3, lid 2, b). Artikel 4 legt aan de lidstaten voorts bijzondere verplichtingen op met betrekking tot bepaalde vogelsoorten. Meer bepaald moeten de lidstaten voor de leefgebieden van de in bijlage I vermelde soorten, binnen de daartoe door de lidstaten aangewezen “speciale beschermingszones”, “speciale beschermingsmaatregelen” treffen (lid 1), en ten aanzien van de niet in bijlage I genoemde en geregeld voorkomende trekvogels soortgelijke maatregelen nemen (lid 2).

Artikel 3, lid 1 van de vogelrichtlijn, waarvan de toepassing overigens niet is beperkt tot de gebieden die als “speciale beschermingszone” zijn aangewezen, laat aan de lidstaten een ruime beoordelingsmarge. Dit blijkt onder meer uit het feit dat de lidstaten de nodige maatregelen nemen, “met inachtneming van de in artikel 2 genoemde eisen”, d.w.z. mede rekening houdend met “economische en recreatieve eisen”. Met het bestreden gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voorziet de Vlaamse regering in de ruimtelijke ordening van het betrokken gebied. Het plan bevat onder meer voorschriften in verband met de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu. De tweede, de derde en de vierde tussenkomende partij merken terecht op dat artikel 3 van de vogelrichtlijn niet vereist dat aan elk gebiedsdeel van een gebied gelegen binnen een speciale beschermingszone een “SBZ-vriendelijke” bestemming moet worden gegeven, zoals in het middel wordt aangevoerd. Gelet onder meer op de ruime beoordelingsmarge van de verwerende partij, maken de verzoekende partijen niet aannemelijk dat de maatregelen waarin het bestreden plan voorziet, kennelijk ontoereikend zijn, vanuit het oogpunt van artikel 3 van de vogelrichtlijn.

Artikel 4 van de vogelrichtlijn voorziet in speciale beschermingsmaatregelen voor de leefgebieden in de speciale beschermingszones. Met name lid 4, eerste volzin voorziet in bepaalde maatregelen die de lidstaten met betrekking tot de woongebieden en de vogels in de speciale beschermingszones moeten nemen. Artikel 7 van de habitatrichtlijn bepaalt evenwel dat de uit artikel 6, leden 2, 3 en 4 voortvloeiende verplichtingen in de plaats komen van de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 4, lid 4, eerste zin van de vogelrichtlijn, voor wat betreft de speciale beschermingszones die overeenkomstig artikel 4, lid 1 van die richtlijn zijn aangewezen. In het middel hebben de verzoekende partijen het over de gebieden die als speciale beschermingszone zijn aangewezen. In zoverre het middel een schending aanvoert van artikel 4 van de vogelrichtlijn, is het gesteund op een bepaling die ter zake niet dienend is.

Het middel is niet gegrond.

...

De verzoekende partijen zetten niet uiteen hoe of waarom de Raad tot een andersluidende beoordeling zou kunnen komen, maar blijven integendeel, mede in het licht van alle gegevens die het RUP en de toelichting ervan rijk zijn, bijzonder vaag in het ontwikkelen van het middel. Het (summiere) middel laat bijvoorbeeld buiten beschouwing dat, zoals ook vastgesteld door de Raad van State in de aangehaalde overwegingen, het RUP Waaslandhaven niet enkel de zones omvat die de verzoekende partijen bekritisieren, doch ook voorschriften in verband met de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu. De verzoekende partijen tonen derhalve geen schending aan van de aangehaalde bepalingen.

Het middelonderdeel, in hoofddorde, is ongegrond.

2.3 In ondergeschikte orde.

2.3.1

In ondergeschikte orde voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden beslissing strijdig is met artikel 17 van het RUP Waaslandhaven.

2.3.2

Zoals reeds vastgesteld bij de bespreking van het eerste onderdeel van het middel situeert de verwerende partij de zone C59, onder meer, in het RUP Waaslandhaven (definitief vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering van 16 december 2005) en het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Afbakening zeehavengebied Antwerpen”. Zoals blijkt uit de feitenuiteenzetting werd dit laatste RUP door de Vlaamse regering definitief vastgesteld op 30 april 2013. Volgens de bestreden beslissing is de zone C59 volgens het RUP Waaslandhaven gelegen in een reservegebied voor specieberging (artikel 17) en volgens het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Afbakening zeehavengebied Antwerpen” gelegen in een gebied voor zeehaven en watergebonden bedrijven (artikel L1).

Artikel 2.2.1, § 2, eerste lid VCRO bepaalt dat ruimtelijke uitvoeringsplannen gelden tot ze worden vervangen. Op grond van de gegevens vermeld in de bestreden beslissing lijkt voor de zone C59 de bestemming door het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Afbakening zeehavengebied Antwerpen” te zijn gewijzigd. Het gegeven dat de Raad van State bij arrest nr. 225.676 van 2 december 2013 de schorsing van de tenuitvoerlegging heeft bevolen “van het besluit van de Vlaamse regering van 30 april 2013 houdende definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Afbakening zeehavengebied Antwerpen’, in zoverre dit het grondgebied van de gemeenten Beveren en Sint-Gillis-Waas betreft, met uitsluiting van de aldaar gelegen groengebieden (artikelen L14, L15 en L18)”, verandert daar niets aan. Een schorsingsarrest heeft immers niet tot gevolg dat een geschorst besluit moet geacht worden niet meer te bestaan. Enkel de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit, dat in rechte nog steeds bestaat, wordt geschorst.

Noch de verwerende partij, noch de tussenkomende partijen betwisten dat de bestreden beslissing steunt op artikel 17 van het RUP Waaslandhaven. De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing bij de bespreking van de bezwaren overigens dat dit RUP “van kracht is”.

Daargelaten de vraag of de verwerende partij dit laatste terecht stelt, hetgeen door de partijen in zake niet wordt betwist, moet om de hierna uiteengezette redenen vastgesteld worden dat de bestreden beslissing strijdig is met artikel 17 van het RUP Waaslandhaven.

2.3.3

Zoals reeds aangegeven in de feitenuiteenzetting beoogt het nooddecreet “een aantal limitatief opgesomde werken ter verwezenlijking van het Deurganckdok in de haven van Antwerpen en een aantal daarmee samenhangende ecologische compensaties (ter naleving van Europese regelgeving) van dwingend groot algemeen en strategisch belang voor Vlaanderen te verklaren”. Het nooddecreet creëerde een juridisch kader om de werken, die eerder werden stilgelegd, aan het Deurganckdok te kunnen voltooien.

Het RUP Waaslandhaven, dat een uitvoering is van het nooddecreet, beoogt in essentie de consolidatie van de hiervoor vermelde werken die werden vergund met toepassing van het nooddecreet en van de compenserende maatregelen waarin dat decreet met betrekking tot het betrokken gebied voorziet.

In de toelichting bij het nooddecreet, aangehaald in de feitenuiteenzetting, wordt de zone C59 als reservezone aangeduid op het opspuitingsplan voor de werken aan het Deurganckdok. Volgens

dezelfde toelichting zal de inname van de zone zolang mogelijk worden uitgesteld “en indien mogelijk zal de Arenbergpolder volledig gevrijwaard worden van opspuitingen”. Nog volgens deze toelichting zal de zone C59 een streefbeeld “Strand- en plasvlakte voor strand-en koloniebroeders” krijgen indien de opspuiting daadwerkelijk zou gebeuren. In het andere geval komt de zone in aanmerking voor ‘ecologische kwaliteitsverbetering polder’.

In de toelichting van het RUP Waaslandhaven, eveneens aangehaald in de feiten uiteenzetting, wordt gesteld dat, overeenkomstig het nooddecreet, de zone C59 wordt opgenomen als een reservezone “met de bijhorende natuurcompensatie” en dat het gebied “alleen in laatste instantie voor speciebergings ingevolge de actuele bouw van het Deurganckdok kan worden benut en in de mate van het mogelijke wordt gevrijwaard”.

In het RUP Waaslandhaven wordt de zone C59 aangeduid met artikel 17.

Artikel 17 “Reservegebied voor speciebergings” van de stedenbouwkundige voorschriften bepaalt:

“Het gebied wordt gereserveerd voor speciebergings. Speciebergings kan plaatsvinden in dit gebied op voorwaarde dat alle andere bergingsmogelijkheden voor specie uit het Deurganckdok in de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven uitgeput zijn. De basisbestemming is de in de grondkleur aangeduide bestemming.”

En in de toelichting bij het voorschrift staat:

“De zone “spuitveld C59” (27 ha): deze zone kan slechts opgespoten worden nadat alle andere bergingsmogelijkheden voor de specie uit het Deurganckdok (met name gedempt stuk van Doeldok), zone van 300 m rondom het Doeldok, zone tussen Deurganckdok en Doeldok, zone tussen leefbaarheidsbuffer en Deurganckdok en zone rondom het Deurganckdok) uitgeput zijn. In afwachting daarvan dient het gebied behouden te blijven als poldergebied.

De locatie voor het reservegebied voor speciebergings is bepaald in het decreet van 14 december 2001 voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden (nooddecreet).”

Uit het voorgaande blijkt dat de zone C59, zowel in het nooddecreet als in het RUP Waaslandhaven, beschouwd werd als een reservezone met compensatieregeling voor opspuiting van specie uit het Deurganckdok, die in de mate van het mogelijke niet zou worden aangesneden. Het aansnijden van de reservezone kan enkel in de mate dat specie uit het Deurganckdok niet kan worden geborgen op de daartoe voorziene zones op het opspuitingsplan dat gevoegd werd bij het nooddecreet. De bijzonder strikte voorschriften van artikel 17 van het RUP, samen gelezen met de toelichting ervan en het nooddecreet, kunnen niet anders dan tot de conclusie leiden dat de reservezone C59 enkel, en alleen in laatste instantie, kan aangesneden worden voor speciebergings uit het Deurganckdok, waarna het, indien aangesneden, dient als tijdelijk compensatiegebied.

2.3.4

De verwerende partij beschrijft in de bestreden beslissing de aanvraag en stelt dat de Afdeling Maritieme Toegang momenteel bezig is met de aanleg van het Deurganckdoksluis, dat daarbij grote hoeveelheden gronden vrijkomen, dat als stockageruimte voor deze gronden het op te vullen Doeldok werd aangeduid en dat naarmate het project vordert blijkt dat de voorziene capaciteit ontoereikend is.

Noch de aanvraag, noch het Mer-rapport, noch de stedenbouwkundige vergunning voor de aanleg van de Deurganckdocksuis maken deel uit van het administratief dossier van de verwerende partij en evenmin van het stukkenbundel van de tussenkommende partijen. De eerste tussenkommende partij legt enkel de aankondiging van het openbaar onderzoek voor over de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning betreffende de bouw van een tweede sluis in de Waaslandhaven. In deze aankondiging wordt vermeld:

“De aanvraag gaat over de bouw van een tweede sluis in de Waasland haven, in het verlengde van het Deurganckdok, met aansluiting op het Waaslandkanaal. Het project omvat de bouw van een zeesluis (type Berendrechtsluis) met een breedte van 68 m, een lengte van 500 m en een drempel op -17,80 TAW.

In de aanvraag zijn de volgende werkzaamheden opgenomen:

- de bouw van de sluis (sluiskolk, deurkamers, sluisdeuren en kaaimuren toegang sluis);*
  - de aanleg van de bijbehorende toegangsgeul;*
  - de aanleg van de verbinding met het Deurganckdok;*
  - de bouw van vier bruggen over de sluishoofden;*
  - de aanleg van bijbehorende tijdelijke en definitieve wegen en sporen van en naar de sluis;*
  - de berging van de vrijgekomen grond in het deels gedempte deel van het Doeldok.*
- De sluisgerelateerde gebouwen (sluisgebouw, machinegebouw, technisch dienstgebouw) zullen in een latere fase deel uitmaken van een aparte bouwaanvraag.”*

De omschrijving van de werken in deze aankondiging laat er geen twijfel over bestaan dat de berging “van de vrijgekomen grond” deel uitmaakt van het project van de bouw van de Deurganckdocksuis en evenmin dat de berging voorzien was op het “deels gedempte Doeldok”.

Uit het MER-rapport van 6 april 2009 dat betrekking heeft op de realisatie van het Deurganckdocksuis, blijkt, zoals reeds aangehaald in de feiten uiteenzetting, dat “op basis van recente opmetingen van het peil in Doeldok” op deze locatie voldoende ruimte is om alle gronden afkomstig van de realisatie van de sluis “zelfs indien gebruik gemaakt wordt van zanden afkomstig van de Westerschelde, en dus een grotere hoeveelheid moet afgevoerd worden” te kunnen bergen. Het rapport vermeldt dat de bergingslocatie zone C59 dan ook niet noodzakelijk is en dat het “projectgebied” dus beperkt blijft tot de werfzone ter hoogte van de aan te leggen sluis en de noordelijke zone van het Doeldok die wordt opgevuld.

In het bestreden besluit wordt onder de MER-paragraaf gesteld dat de aanvraag betrekking heeft op ‘industrieontwikkeling’.

Op grond van de gegevens en stukken waarover de Raad vermag te beschikken moet derhalve vastgesteld worden dat het projectgebied voor de realisatie van het Deurganckdocksuis niet langer beperkt blijft tot de werfzone vermeld in het vermeld MER-rapport maar uitgebreid wordt met de zone C59. Om welke redenen de vaststellingen in het MER-rapport niet meer gelden, blijkt niet uit de (procedure)stukken van de partijen. Bovendien blijkt dat de zone, na opspuiting, zal dienen voor industrieontwikkeling en niet als (tijdelijk) compensatiegebied.

Het staat derhalve en in elk geval vast dat de specie waarvan sprake is in de aanvraag die heeft geleid tot de bestreden beslissing, niet afkomstig is van werken aan het Deurganckdok maar wel van de Deurganckdocksuis, hetgeen door de partijen overigens niet wordt betwist.

Met de verzoekende partijen moet derhalve vastgesteld worden dat de bestreden beslissing strijdig is met artikel 17 van het RUP Waaslandhaven.

B. Tweede middel, tweede onderdeel

Standpunten van de partijen

In het tweede onderdeel van het tweede middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 16 van het decreet natuurbeschoud van 21 oktober 1997, van de artikelen 5 tot 8 van het decreet integraal waterbeleid (watertoets), van de motiveringsplicht en het beginsel van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partijen zetten uiteen:

“
...

A. Situering van de ingeroepen bepalingen en beginselen.

1. Art. 16 par. 1 van het vlaams decreet natuurbeschoud 21 oktober 1997 bepaalt:

§ 1. In het geval van een vergunningsplichtige activiteit, draagt de bevoegde overheid er zorg voor dat er geen vermijdbare schade aan de natuur kan ontstaan door de vergunning of toestemming te weigeren of door redelijkerwijze voorwaarden op te leggen om de schade te voorkomen, te beperken of, indien dit niet mogelijk is, te herstellen."

Het gaat dus om een specifieke zorgplicht waarmee rekening dient gehouden te worden bv. bij een stedenbouwkundige aanvraag. Opdat derden kunnen weten of de overheid hiermee rekening gehouden heeft, dient dit minstens materialiter te blijken uit de beslissing, of eventueel aanvullend de stukken van het dossier.

2. Het **zorgvuldigheidbeginsel** houdt onder meer in dat de overheid haar besluiten op een zorgvuldige wijze moet voorbereiden door de relevante gegevens en de op het spel staande belangen te inventariseren en deze gegevens en belangen af te wegen in het licht van het doel van het besluit.

3. Ivm het DIW 18 07 2003: zie verder in de tekst.

B. Wat de bestreden beslissing en adviezen stellen qua natuurtoets art. 16 D.N.. En waarom geen sprake is van een zorgvuldig genomen beslissing en de natuurtoets art. 16 Decreet natuurbeschoud niet, minstens niet afdoende heeft plaatsgevonden.
Schending van het beginsel van behoorlijk bestuur.

B.1. Samengevat.

Art. 16 D.N. verplicht om de natuurschade te voorkomen.
Minstens (als noodoplossing) deze te compenseren.

I.c. is er in de beslissing zelf geen natuurtoets, geen motivering dus.

Het enige ivm natuurwaarden is de vermelding van:

- * de ligging in een vogelrichtlijngebied;
- * dat er geen watergebonden natuur is volgens advies van het C.I.W.
- * vermelding van twee bezwaren die gaan over resp. het nabijgelegen natuurgebied De Putten en over de gevolgen voor de rugstreeppad in aangrenzende gebieden;
- * de verwijzing naar het advies van het A.N.B. en de voorwaarden ervan in acht te nemen.
- * de stelling dat er geen aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn.

I.c. wordt de natuurschade niet voorkomen, want de natuurwaarden zullen bedolven worden.

Terwijl door dit niet te vergunnen, de voorkomingsplicht wordt vervuld.

Er is zelfs niet concreet nagegaan welke de eigenlijke natuurwaarden zijn van het gebied:

* niet door de verwerende partij;

* niet door het A.N.B.;

* niet of nauwelijks door de auteurs van de project-MER screeningsnota (blz. 10-14)

Eerder gaat de aandacht naar algemene beschouwingen, de gegevens volgens kaarten , e.d.; verder ook de natuurwaarden in een deel van de omgeving (bv. Mida en gedempt Doeldok) en de natuur die er in de plaats zou komen.

Geen advies werd ingewonnen bij deskundige instanties zoals het INBO, de meest deskundige instantie op het vlak van natuurmonitoring. Zelfs niet bij de Beheerscommissie die jaarlijks rapporten opmaakt. Dit rijmt niet met het zorgvuldigheidsbeginsel.

Het feit dat er wel een project-MER screeningsnota werd opgesteld en in het dossier aanwezig, plus een advies van het A.N.B. is op zich geen bewijs dat de verwerende partij als de vergunningverlenende overheid de natuurtoets heeft vervuld.

Geen ernstige inventaris van bestaande natuurwaarden.

Terwijl de zorgplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel dit vereisen.

*Geen ernstig onderzoek naar **de alternatieven**, minstens niet verifieerbaar (men verwijst vaag naar studies van o.a. dienst leefmilieu die zouden aangeven dat er geen alternatieven zijn). Het onzorgvuldig bestuur is om in een omgeving met tal van transportmodi (waterwegen, spoor, autosnelwegen) geen alternatieven te zoeken zelfs buiten het eigenlijk havengebied. Geen kennisgeving van de **concrete** studies over deze alternatieven.*

B. 2. Verdere toelichting i.v.m. kennelijk onvolledig, niet actuele en te weinig concrete bevindingen over de bestaande natuurwaarden of natuurontwikkelingskansen. Wat de adviserende instanties en de auteurs van project-mer-screeningsnota meedelen.

Standpunt van verzoekers: geen natuurtoets cfr. art. 16 decreet natuurbehoud.

Geen ernstige inventaris van de concrete en actuele bestaande natuurwaarden.

Uit niets blijkt dat de verwerende partij of de adviserende instanties of de auteurs van de project-MER screeningsnota de bestaande natuurwaarden daadwerkelijk en ernstig hebben onderzocht.

== In de project-MER screeningsnota blz. 11 wordt gezegd: "

"Perceel C59 wordt momenteel gebruikt als akker. De biologische kwaliteit van het perceel werd door de karteerder van de biologische waarderingskaart (2001) ingeschat als biologisch minder waardevol (m)

Bijgevolg zal het project, bij realisatie in uitvoering van de nieuwe wettelijke vastgelegde bestemming, geen verlies betekenen van een belangrijk biotoop."

(...)

*"**Algemeen wordt aangenomen** dat er slechts beperkte ornithologische waarden aanwezig zijn op de door landbouw uitgebate polders (waartoe perceel C59 behoort). De*

huidige bedrijfsvoering gaat in regel gepaard met (a) een hoge bemestingsgraad; (b) een lage grondwatertafel; (c) zeer beperkt aanwezig zijn van graslanden en (d) het nagenoeg afwezig zijn van restruimten met ecologische waarde. Hierdoor zijn er momenteel binnen het landbouwgebied nauwelijks kansen voor weide- en rietvogelsoorten opgenomen in de instandhoudingsdoelstellingen van de SBZ-V."

(...) "Rekening houdende met bovenstaande kan gesteld worden dat er door het project geen negatief significant effect zal zijn ten gevolge van het habitatverlies. De opspuiting echter geeft pioniersvegetatie een kans om te ontwikkelen, deze vegetatie is van belang voor de strand -en plasbroeders."

(blz. 13) Rugstreeppad

De verspreiding van de rugstreeppad werd gemonitord en beschreven in de publicatie van INBO (gyselings R., 2011). Dit resulteerde in een kaart (zie figuur 8).

Uit deze figuur is al te leiden dat het projectgebied (blauw aangeduid op de figuur) niet gelegen is in een gebied waar de rugstreeppad aangetroffen werd. Een verstoring van de habitat van de rugstreeppad wordt bijgevolg niet verwacht."

(blz. 14)

CONCLUSIE

Er wordt niet verwacht dat er mogelijks effecten zullen zijn op het vogelrichtlijngebied waar het projectgebied toe behoort;

- het projectgebied wordt biologisch als niet waardevol beoordeeld;*
- het project zal niet leiden tot habitatverlies voor de belangrijkste vogelsoorten van de linkerscheldeoever;*
- het project zal niet leiden tot rustverstoring voor naburige avifauna;*
- er worden geen effecten verwacht voor de belangrijkste habitatrichtlijnsoorten aanwezig op de linker Scheldeoever.*

Gezien er geen effecten verwacht worden door het project op het vogelrichtlijngebied, werd geen passende beoordeling opgemaakt."

== Advies van het A.N.B.:

*"Op basis van de gegevens in het dossier concludeert het Agentschap voor Natuur en Bos dat de vergunningsplichtige activiteit geen betekenisvolle aantasting aan de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone veroorzaakt. **Er dient dus geen passende beoordeling opgemaakt.***

*(...) Het terrein is momenteel in gebruik als akker. **Er gaan geen belangrijke natuurwaarden verloren.***

Starten van de werken tijdens het broedseizoen (1 april tot half augustus) kan enkel en alleen wanneer vooraf bepaald is dat er geen broedgevallen voorkomen of in de directe nabijheid van de werf.

CONCLUSIE.

*"Op basis van het dossier dat ter advies is voorgelegd, stelt het A.N.B. vast **dat de bestaande natuurwaarden niet worden geschaad.** De aanvraag wordt gunstig geadviseerd.*

Het vergunnen van het dossier resulteert niet in een significant negatief effect op de speciale beschermingszone. (...)

Het ANB adviseert dat de vergunningverlenende overheid eventuele MER-plicht verder onderzoekt." (eigen benadrukking)

(zie stuk I/1).

== In het advies van het C.I.W. dd. 19.07.2013 is vermeld dat er geen watergebonden natuur aanwezig is in de op te hogen zone.

B.3. Nochtans kunnen verzoekers aantonen dat het gebied wel degelijk natuurwaarden heeft, belangrijke en minder belangrijke en dus de vergunning deze natuurwaarden zal doen verdwijnen.

Art. 16 D.N. betreft niet enkel de "belangrijke" of de "watergebonden" natuurwaarden. En dat bepaalde natuurwaarden en actuele bronnen van natuurkennis nergens in de beslissing of de adviezen aan bod komen.

== Bv. verwijzing naar een BWK jaar 2001 en de louterer ligging in een SBZ-V is geen voldoende actuele inventaris van natuurwaarden.

== Uit niets blijkt dat er ook maar iemand van deze instanties ter plaatse is gaan kijken.

De foto's bij de bouwaanvraag geven geen reëel beeld van de plaatselijke toestand: zo bv. zijn er geen foto's van de dijken, geen foto's van de sloten, geen foto's van struweel en bomen op de dijken.

== Onvolledige weergave van de leefgebieden in de omgeving en dus ook de natuureffecten t.a.v. de populatie rugstreeppad (een habitatrichtlijnsoort, dus zeer strict beschermd).

Zie bewijsstukken III/9a-9b: in de project-MER screeningsnota wordt dus slechts een deel van de leefgebieden weergegeven ! Huidige zone C 59 ligt tussen twee leefgebieden in, dus is een verbindingsgebied dat bevolkt kan worden door deze diersoort via onder meer de sloten en dijken.

Bovendien kon men anno 2013 toch de studie van INBO (R. Gyselings e.a.) anno 2012 (zie stuk III/6) gebruiken ipv de studie van 2011.

== Geen onderzoek naar de gevolgen van het lozen van miljoenen m3 van het uitgelooagd water van de pompput naar het Doeldok, de impact op vogelbestand en visbestand van het Doeldok (met bijzondere soorten). Geen wetenschappelijke gegevens alsof de retourlozing van minstens 2,5 miljoen m3 water uit de zone C 59 geen invloed kan hebben op waterkwaliteit en ecoysteem van het Doeldok (momenteel nog zeer goede kwaliteit, vandaar tal van vogels en vissen). Dit is dan ook niet enkel schending van art. 16 D.N en het zorgvuldigheidsbeginsel doch ook van de formele motiverings- en onderzoeksplicht ogv art. 8 van het D.I.W., want is mogelijk schadelijk effect in de zin van art.2,17 ° D.I.W.

*== Geen onderzoek naar de gevolgen van de aanleg van de zone C59 op bestaande **dijken**structuur ten oosten en zuiden van deze zone.*

*== Geen onderzoek naar de gegevens die op de website **www.waarnemingen.be** beschikbaar zijn werden niet opgevraagd (= schending van het zorgvuldigheidsbeginsel).*

Een eenvoudige bevraging geeft al gauw een ganse reeks waarnemingen van bv. vogels van dit deel van de Nieuw Arenbergpolder, waaronder heel wat zeldzame en minder

zeldzame soorten, zoals de kleine en de grote zilverreiger, de bruine en blauwe kiekendief, de purperreiger, de kneu, de goudplevier.

Zie stukken V/6a-6b.

B.3. Geen eigen beoordeling.

Er werd weliswaar een advies van het ANB ingewonnen, en de voorwaarden van dit advies zijn deel van de beslissing.

Doch er is geen eigen beoordeling door de verwerende partij, wat wel vereist is gelet op het gegeven dat art. 16 par 1 verwijst naar de "bevoegde overheid", dus i.c. de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar.

B.4. Doordat geen onderzoek naar natuurschade op nabije De Putten (= Oud Arenbergpolder) aan de andere kant van de Hoge Dijk(weg) dat:

- * een zeldzaam zilt weidcomplex is;*
- * met een gevoelige waterhuishouding: vernatting bv kan leiden tot verloren legfels en wijzigingen van vegetatie;*
- * met een **zeer rijke avifauna**, ook van broedvogels (zie stukken V/2 en V/3) zoals kiekendieven (de twee soorten), torenvalk, kluut, grutto's (broedvogel), tureluur, blauwborst, ...; die uiteraard gevoelig zijn voor verstoring door graafmachines, pompinstallaties, verkeer: de werken zullen > 2000 uren graafwerken met zich meebrengen; terwijl de beslissing geen beperkingen oplegt naar verstoring toe tijdens broedseizoen van deze avifauna, minstens zeer vaag: enkel "de directe nabijheid" komt in aanmerking qua broedgevallen;*

B.5. Doordat geen beoordeling van natuurschade aan struweel en grasland (historisch permanent) op de bestaande dijken (geraamd 1,5 à 2 ha), noch van de natuurschade door verdwijnen van bestaande sloten.

Nieuwe dijken en nieuwe (ring)sloten zijn hooguit deels herstel, terwijl art. 16 D.N. een voorkomingsplicht voorziet.

B.6. Doordat de pioniersvegetatie en vogels van een opgespoten terrein slechts tijdelijk is en in se dergelijk nieuw soort gebied zelfs geen compensatie is voor de poldernatuur. Het gaat om zeer verschillende natuur.

*Bv in polders broeden geen visdief, dwergstern, strandplevier.
Dit zijn strandvogels.*

In polders vindt men vooral andere soorten zoals goudplevier, grauwe ganzen, patrijs, jagende roofvogels, leeuweriken en tal van andere soorten om tureluurs van te worden.

Is dus geen herstel zoals bedoeld in art. 16 D.N.

Er is elders zelfs geen aanleg van 20 ha polders als compensatie voorzien.

B.7. Ook onterecht minimaliseren en niet onderkennen van de natuurwaarden van het Doeldok.

== Zie de project-MER screeningsnota:

"Rustverstoring

Rustverstoring voor de Bruine kiekendief, porseleinhoen, Kluut en de Strandplevier die aanwezig zijn in het naburig terrein (MIDA-terrein en gedempt doeldok - zie figuur 7) zou kunnen voorkomen als gevolg van de geluidsemissies van het werfverkeer tijdens de aanleg van het spuitvak en van de generator tijdens het oppompen van water.

Deze geluidsemissies zijn echter tijdelijk en zeer beperkt. In de omgeving van het perceel C59 zijn er ook andere geluidsbronnen aanwezig die eerder het omgevingsgeluid bepalen.

Hierbij wordt gedacht aan de havenweg N451b, havenactiviteiten aan de overkant van het Doeldok en aan de aanleg van de Deurganckdoksluis; bijgevolg wordt verwacht dat de geluidsemissie bij de aanleg en opspuiting van perceel C59 geen negatieve impact zal hebben op de populatie Bruine kiekendief, Porseleinhoen, Kluut en de Strandplevier die aanwezig zijn in het naburig terrein (MIDA-terrein en gedempt doeldok)."

Kritiek: hiermee is echter nog geen beoordeling van de impact op de avifauna van het niet gedempt deel van het Doeldok.

Met belangrijke verstoringsevoelige avifauna: zie de waarnemingen stukken V/4-6b.

Evenmin gaat aandacht naar de visfauna van het Doeldok (stuk V/4) versus lozing van minstens 2,5 miljoen m3 uitgelooagd water, normaliter minstens licht vervuild, want baggerspecies zijn zelf ook licht vervuild met zware metalen.

Wat het vogelbestand betreft, gaat het onder meer om de zeldzame roodkeelduiker en de brilduiker, en futen.

Wat het visbestand betreft, gaat het onder meer om de snoekbaars, bot en sprot.

Dit onderdeel van het middel is ernstig.

...

De verwerende partij repliceert:

" ...

74. De verzoekende partijen stellen dat artikel 16 decreet Natuurbehoud verplicht om natuurschade te voorkomen, minstens deze te compenseren en dat uit de bestreden beslissing geen natuurtoets en dus geen motivering blijkt. De natuurschade zou niet worden voorkomen.

75. Artikel 16§1 decreet Natuurbehoud luidt als volgt : (...)

Artikel 16 Decreet Natuurbehoud vormt een algemeen toetsingskader voor de bescherming van natuurwaarden en zo de verwerende partij wordt gevat door een vergunningsaanvraag, dient zij er zorg voor te dragen, door het opleggen van voorwaarden of het weigeren van de vergunning, dat er geen vermijdbare schade aan de natuur ontstaat.

In tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partijen aanvoeren, legt deze bepaling aan de bevoegde overheid geen bijzondere formele motiveringsplicht op. Dat de vergunningverlenende overheid de haar door artikel 16, § 1 van het decreet Natuurbehoud opgelegde zorgplicht is nagekomen, moet blijken, zonet uit het

bestreden besluit zelf, dan toch uit de stukken van het dossier (RvS nr. 209.868 van 20 december 2010; Rvvb 20 augustus 2013, nr. A/2013/0479 in de zaak 1112/0271/A/1/0246; Rvvb 25 februari 2014, nr. A/2014/0153 in de zaak 1011/0327/A/8/0282; Rvvb 13 mei 2014, nr. A/2014/0340 in de zaak 1213/0385/A/4/0360).

De verzoekende partijen beperken de draagwijdte van artikel 16, §1 van het decreet Natuurbehoud ten onrechte tot de plicht voor de vergunningverlenende overheid om schade aan de natuurwaarden te "voorkomen".

Het artikel 16, §1 handelt over "vermijdbare schade" en laat ook toe voorwaarden op te leggen om zodanige schade "te voorkomen, te beperken of, indien dit niet mogelijk is, te herstellen" (RvS nr. 209.868 van 20 december 2010).

De Raad voor Vergunningsbetwistingen beschikt, wat de concrete maatregelen betreft die de vergunningverlenende overheid in toepassing van artikel 16, § 1 van het decreet Natuurbehoud oplegt om vermijdbare schade tegen te gaan, slechts over een marginale toetsingsbevoegdheid.

Het artikel bepaalt in ieder geval enkel dat de bevoegde overheid er zorg voor draagt dat er geen vermijdbare schade kan ontstaan door de verleende vergunning. De verzoekende partijen moeten voor de Raad aantonen in welke mate er vermijdbare schade is door het vergunnen van de aan te leggen weg. De verzoekende partijen moeten daartoe draagkrachtige en correcte gegevens aanbrengen, waaruit het gevaar voor vermijdbare schade blijkt (Rvvb 20 augustus 2013, nr. A/2013/0479 in de zaak 1112/0271/A/1/0246; Rvvb 26 november 2013, nr. A/2013/0686 in de zaak 1112/0646/SA/1/0570).

De verzoekende partijen blijven in gebreke aan te tonen hoe er door de bestreden vergunningsbeslissing vermijdbare schade kan ontstaan.

76. *Het Agentschap voor Natuur en Bos adviseerde in casu over de ingediende aanvraag gunstig onder voorwaarden op 30 juli 2013 : (...)*

Deze voorwaarden werden opgenomen in de bestreden beslissing.

Het Agentschap besluit dus dat de bestaande natuurwaarden niet worden geschaad.

De verzoekende partijen betwisten dit advies niet. De verzoekende partijen laten in hun uiteenzetting het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos onbesproken. De verzoekende partijen tonen derhalve niet aan dat deze beoordeling of dit advies, die betrekking hebben op artikel 16 Natuurdecreet, hetzij foutief, hetzij kennelijk onredelijk zou zijn (Rvvb 21 januari 2014, nr. A/2014/0054 in de zaak 1213/0129/A/4/0104).

Zij stellen enkel dat de natuurschade niet wordt "voorkomen", omdat de natuurwaarden zullen "bedolven worden". Dit is geen weerlegging van het betreffende advies van het Agentschap voor Natuur en Bos.

Nergens wordt bepaald dat er advies zou moeten worden ingewonnen bij andere instanties zoals Inbo of de beheerscommissie. Dit kan dan ook geenszins tot vernietiging van de bestreden beslissing leiden.

Uit het dossier blijkt bovendien dat de natuuraspecten van het projectgebied bij de beoordeling zijn betrokken.

Onder meer werd een project-MER-screening opgesteld, waaruit blijkt dat er geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn.

In deze screeningsnota zou volgens de verzoekende partijen weliswaar geen ernstige inventaris zijn opgemaakt van de concrete en actuele bestaande natuurwaarden. De opmerkingen overlappen deels met wat reeds in het eerste middel werd aangevoerd. Er wordt naar het antwoord bij dat middel eveneens verwezen.

- *Zij stellen dat niet blijkt dat iemand zou zijn gaan kijken. Dit brengt uiteraard op zich niet mee dat geen rekening is gehouden met de concrete natuurwaarden.*
- *Zij menen dat er een onvolledige weergave van de leefgebieden in de omgeving en dus van de natuureffecten t.a.v. de populatie rugstreeppad zou voorliggen. De zone C59 zou tussen twee leefgebieden inliggen en een verbindingsgebied zijn dat "zou kunnen bevolkt worden" door de diersoort.*

De kaart in de project-MER-screening en deze in het INBO rapport Gyselings 2011 (<http://www.inbo.be/files/bibliotheek/34/222934.pdf>, pagina 11) zijn identiek, zodat deze opmerking reeds feitelijke grondslag mist.

De verzoekende partijen betwisten in ieder geval niet dat het projectgebied niet gelegen is in een gebied waar de rugstreeppad aangetroffen werd en een verstoring van de habitat van de rugstreeppad niet voorligt.

Dat deze diersoort ooit een ander gebied, al dan niet aanpalend, zou kunnen bevolken, brengt niet mee dat de habitat op vandaag wordt aangetast.

Ze werpen verder op dat er een recentere studie bestaat. Voor zover die al bestaat (niet op de website van INBO) tonen zij ook niet aan dat deze andere (relevante) gegevens zou bevatten.

- *Zij menen dat er geen onderzoek zou zijn gebeurd naar de gevolgen van het lozen van uitgelopen water van de pompput naar het Doeldok en de impact op vogelbestand en visbestand van het Doeldok.*

Hier werpen zij eveneens de schending van artikel 8 DIWB op.

...

De verzoekende partijen tonen helemaal niet aan dat de motivering met betrekking tot de watertoets onjuist of niet afdoende is.

- *Er zou geen onderzoek zijn gebeurd naar de gevolgen van de aanleg van de zone C59 op de bestaande dijkstructuur. Dit onderdeel wordt niet*

uitgewerkt en het is dan ook niet duidelijk waarom de aangevoerde bepalingen zouden worden geschonden.

- Er zou geen onderzoek zijn naar de gegevens op de website www.waarnemingen.be. Deze website, die de waarnemingen van vrijwilligers (door iedereen in te geven) bevat, heeft uiteraard geen enkele juridische draagwijdte zodat het niet nakijken ervan geenszins als onzorgvuldig kan worden beschouwd.

Besluit : de verzoekende partijen tonen niet aan dat de milieuscreening op foutieve of onvolledige gegevens zou zijn gesteund en evenmin dat de natuurwaarden zouden worden geschonden. Geenszins wordt aangetoond dat de vergunningverlenende overheid niet in redelijkheid tot haar beslissing is gekomen.

77. De verzoekende partijen stellen vervolgens (B3) dat er geen eigen beoordeling van de verwerende partij zou voorliggen. Er kan naar hoger worden verwezen : het is voldoende dat de gegevens blijken uit het administratief dossier.

In de bestreden beslissing worden bovendien wel de adviezen vermeld en de voorwaarden overgenomen.

Wat de MER-paragraaf betreft, stelt het bestreden besluit : (...)

De gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar deed een eigen beoordeling.

78. Vervolgens werpen de verzoekende partijen nog op dat er geen onderzoek is op schade op het nabije natuurgebied De Putten, en geen beoordeling van struweel en grasland op de bestaande dijken (B.4. en B.5.). Tevens stellen de verzoekende partijen dat de natuurwaarden van het Doeldok worden onderkend (B.7.). Zij citeren zelf een deel uit de project-MER-screening over 'rustverstoring', maar menen dat er geen beoordeling voorligt van de impact op de avifauna van het niet gedempte deel van het Doeldok, dat er geen aandacht gaat naar de visfauna van het Doeldok. In de screeningsnota wordt nochtans wel ingegaan op impact van het project op het Vogelrichtlijngebied "Schorren en polders van de Beneden-Schelde".

Het Doeldok, alsook De Putten zijn volledig in deze SBZ-V gelegen (zie figuur 5 van de nota). In de screeningsnota komt ook de impact op het water aan bod (zie hoger) (zie ook pagina 5-6 screeningsnota).

Het opmerking onder B6 uit het verzoekschrift is niet relevant aangezien deze "pioniersvegetatie" niet als compensatie wordt aangebracht. Wel dat deze vegetatie van belang is voor strand- en plasbroeders.

79. Volledigheidshalve, ook al blijkt niet hoe en of de verzoekende partijen dit aspect betwisten, kan nog worden aangestipt dat uit het dossier wel blijkt dat er geen alternatieven beschikbaar zijn.
80. De bestreden beslissing stelt over bezwaren 4 en 5 : (...)
81. Dit blijkt tevens uit een e-mail van de bouwheer van 6 november 2013. De verzoekende partijen betwisten deze inhoud niet.

82. *Het tweede onderdeel is deels onontvankelijk, deels ongegrond.*
...”

De eerste tussenkomende partij ontwikkelt ter zake geen repliek in haar schriftelijke uiteenzetting.

De tweede tussenkomende partij stelt:

“ ...

B.1 *Artikel 16 Decreet Natuurbehoud*

141. *Artikel 16, § 1 van het Decreet Natuurbehoud bepaalt het volgende:*

“§ 1. In het geval van een vergunningsplichtige activiteit, draagt de bevoegde overheid er zorg voor dat er geen vermijdbare schade aan de natuur kan ontstaan door de vergunning of toestemming te weigeren of door redelijkerwijze voorwaarden op te leggen om de schade te voorkomen, te beperken of, indien dit niet mogelijk is, te herstellen.

§ 2. [...]”

142. *Artikel 16 Decreet Natuurbehoud vormt een algemeen toetsingskader voor de bescherming van natuurwaarden en zo de bevoegde overheid wordt gevat door een vergunningsaanvraag, dient zij zich uit te spreken over een vergunningsaanvraag of toelating, er zorg voor te dragen dat door het opleggen van voorwaarden of het weigeren van de vergunning of de toestemming er geen vermijdbare schade aan de natuur ontstaat.*

143. *De horizontale werking van deze zorgplicht - die gekend is als de natuurtoets - geldt voor het gehele grondgebied van het Vlaamse Gewest en dient derhalve te geschieden ongeacht de geldende bestemming van het gebied en bijgevolg ook ongeacht het feit of het betrokken perceel al dan niet is gelegen binnen het beheersingsgebied van een speciale beschermingsperceel zoals een habitatrictlijngebied.*

144. *De zorgplicht, die voortvloeit uit dit artikel, rust op de bevoegde overheid wanneer zij een aanvraag tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning beoordeelt.*

145. *Artikel 16, §1 Decreet Natuurbehoud legt aan de bevoegde overheid geen bijzondere formele motiveringsplicht op. Bovendien bestaat er ook geen enkele wettelijke verplichting om een afzonderlijke ‘natuurparagraaf’ in een vergunningsbeslissing op te nemen.*

146. *Indien men een stedenbouwkundige vergunning wenst aan te vechten omwille van niet-toepassing van de natuurtoets door de vergunningverlenende overheid, zal men als verzoeker altijd concrete gegevens dienen aan te brengen waaruit blijkt welke natuurelementen in de onmiddellijk of de ruimere omgeving door het project zouden lijden en welke de aard van die schade zou zijn. De natuurtoets is immers alleen vereist indien er een risico bestaat op het bestaan van vermijdbare schade aan natuurwaarden.*

147. *Verzoekende partijen weerleggen allerminst dat natuurschade niet zou worden voorkomen. Zij stellen slechts dat “natuurwaarden zullen bedolven worden”.*

148. Dat de vergunningverlenende overheid de haar door artikel 16, § 1 van het Decreet Natuurbehoud opgelegde zorgplicht is nagekomen, moet blijken, zoniet uit de bestreden beslissing zelf, dan toch uit de stukken van het dossier.

149. Bij de toepassing van de natuurtoets mag de vergunning enkel geweigerd worden wanneer er een natuurvriendelijk alternatief bestaat en de aanvrager dit alternatief niet wil toepassen, wat in casu geenszins het geval is. Er werd een alternatievenonderzoek gevoerd, waaruit bleek dat er gewoonweg geen alternatieven voorhanden zijn.

150. In artikel 16 van het Decreet Natuurbehoud is niet in een uitdrukkelijke adviesverplichting voorzien inzake de toepassing van de natuurtoets. Dit neemt natuurlijk niet weg dat er in casu wel advies is gevraagd geweest aan Natuur en Bos daar de aanvraag gelegen in een speciale beschermingszone:

151. In dit positief advies staat uitdrukkelijk vermeld dat “de bestaande natuurwaarden niet worden geschaad”. Voorts legde het Agentschap Natuur en Bos voorwaarden op: (...)

152. In het bestreden besluit wordt uitdrukkelijk verwezen naar het advies van Natuur en Bos en de aldaar gestelde voorwaarden: (...)

153. Er is voldaan aan de natuurtoets. Verwerende partij heeft voldaan aan haar zorgvuldigheidsverplichting zoals deze voortvloeit uit artikel 16 van het Decreet Natuurbehoud.

154. Het eerste deel van het tweede onderdeel van het tweede middel dient te worden verworpen als zijnde ongegrond.

B.2 De watertoets art. 5 tot 8 decreet integraal waterbeheer
(...)

B.3 Alternatievenonderzoek

168. Tenslotte menen verzoekende partijen dat er geen ernstig onderzoek zou zijn gedaan naar de alternatieven. Een gelijkkluidend bezwaar (bezwaar 5) werd al eerder aangehaald in hun bezwaarschrift dat werd ingediend naar aanleiding van het openbaar onderzoek dat werd georganiseerd van 5 augustus 2013 tot 3 september 2013.

169. Voornoemd bezwaar werd echter weerlegd als volgt:

“Voor wat betreft de bezwaren 4 en 5 werd dor de gemeentelijke Dienst Linkeroever bevestigd dat er binnen de Waaslandhaven geen alternatieven beschikbaar zijn.

Door de aanvrager werd gespecificeerd: “In het kader van de werken voor de Deurganckdoksluis moeten de toegangseucl aan de kant van de Waaslandhaven en de waterkerende dijk in het Deurganckdok gebaggerd worden. Hierbij komt ca. 2. 150.00 m³ specie vrij, die niet hergebruikt kan worden in de aanvullingen achter de kaaimuren van de sluis. Bij de uitgravingen in den droge van de bouwput werd er reeds 2.700.000 m³ niet-herbruikbare specie in het te dempen gedeelte van Doeldok gedumpt. Ook voor de weken aan de waterlopen van de Noord-Zuidverbinding in Verrebroek, die momenteel uitgevoerd worden door de VMM, dient er bijkomend 330.000 m³ in het Doeldok geborgen te worden.

De capaciteit van Doeldok wordt hiermee reeds maximaal gebruikt: volgens de berekeningen zal het Doeldok aangevuld worden tot ca. +13.50 m TAW, waardoor er geen bijkomende specie meer in het Doeldok geborgen kan worden. Binnen de Waaslandhaven zelf zijn er geen terreinen meer beschikbaar, waar deze specie kan geborgen/mag geborgen worden. De baggerwerken moeten uitgevoerd worden in de periode juni 204 – januari 2016, opdat de sluis tijdig in maart 2016 in gebruik genomen kan worden. Hierdoor kan er niet gewacht worden op het aansnijden van bergingszons die gesitueerd zijn binnen het GRUP 'afbakening zeehavengebied Antwerpen', dat momenteel geschorst is. Het aansnijden van terreinen in het gebied ten noorden van de Waaslandhaven (die dan ook nog wel onteigend zouden moeten worden) is bijgevolg ook geen optie. Hierdoor zijn we genoodzaakt perceel C59 als enige resterende beschikbare perceel te gebruiken om ca. 650.000 m³ te bergen." (eigen accentuering)

170. *De alternatieven werden dus wel degelijk onderzocht. Het argument faalt zowel in rechte als in feite.*

171. *Gelet op voorgaande dient het tweede onderdeel van het tweede middel te worden verworpen als zijnde ongegrond.*

...

De verzoekende partijen dupliceren:

“..."

1 == In de nota's van de tegenpartijen wordt opgeworpen dat art. 16 decreet natuurbeschoud geen "formele" motiveringsplicht inhoudt. De verwerende partij stelt (in punt 75 blz 33) dat niet is aangetoond welke "vermijdbare" schade aan natuur door de beslissing wordt vergund. Dat bovendien het Agentschap voor Natuur en Bos een gunstig advies verleend heeft, zeggende dat geen natuurwaarden geschaad zullen worden. Aldus de argumentatie van de GSA in punt 76, het Vlaams Gewest in punten 151 en 152. Dat de GSA heeft gesteld dat de voorwaarden van onder meer het advies van het A.N.B. dienen te worden nageleefd.

== Repliek.

2. In het arrest Nr. A/2014/0242 van 1 april 2014 (gemeente Schoten tegen de deputatie van de provincieraad van ANTWERPEN) heeft de RvVb onder meer beslist dat uit art. 16 D.N. volgt (...)

Uit deze rechtspraak volgt dat er wel degelijk een motiveringsplicht bestaat m.b.t. de natuurtoets doch dat de RvVb ruimer kijkt, nl. niet enkel de beslissing als zodanig maar ook het administratief dossier (bv. verleende adviezen).

Verzoeker wensen vooreerst wel op te merken dat de beoordelingsplicht inzake natuurwaarden decretaal wel degelijk berust bij de vergunningverlenende overheid. Dus het louter verwijzen naar bepaalde adviezen niet is wat het decreet bedoelt.

Art. 16 par. 1 van het vlaams decreet natuurbeschoud 21 oktober 1997 begint nl. met: (...)

De bevoegde overheid: bedoeld is uiteraard de overheid bevoegd om over de vergunningsaanvraag te beslissen.

*De verwerende partij bevestigt dit trouwens blz. 32 van haar nota: " ... en zo de verwerende partij gevat wordt door een vergunningsaanvraag, **dient zij** er zorg voor te*

dragen, door het opleggen van voorwaarden of het weigeren van de vergunning, dat er geen vermijdbare schade aan de natuur ontstaat."

Op dit punt faalt de beslissing duidelijk.

Doch zelfs wanneer men i.c. ook het administratief dossier in aanmerking mag nemen, en het feit dat het advies van het ANB werd bevestigd door de GSA kan men niet voorbij aan de kennelijke oppervlakkigheid, kennelijke onjuistheid en dus ook onzorgvuldigheid waarmee de vlaamse overheid tewerk ging.

** zoals de bewering van het A.N.B.: " Er gaan geen belangrijke natuurwaarden verloren." En meer nog: "de bestaande natuurwaarden worden niet geschaad" !! grenst aan het onvoorstelbare dit te beweren.

Toelichting en kritiek:

*- zie blz. 46 tot 48 van het verzoekschrift;
- men is louter voortgegaan "op basis van het dossier dat is voorgelegd" ; dus geen eigen terreinonderzoek en ambtshalve opzoekingen (bv in het GNOP, via www.waarnemingen.be enz);*

- art. 16 van het D.N. is niet beperkt tot de "belangrijke natuurwaarden"; het gaat zonder meer over "de natuur", dus niet enkel de "belangrijke" natuur;

*- zelfs indien in het kader van de "marginale"toetsing door Uw Raad enkel rekening zou mogen gehouden worden met de "**belangrijke**" natuur dan gaat het toch minstens om de diersoorten en plantensoorten die in het gebied voorkomen of kunnen voorkomen én die een bijzonder beschermd statuut hebben (omdat voorkomend in bv de bijlage I van de vogelrichtlijn, of omdat een rode lijst-soort enz.).*

Zelfs wanneer men louter en alleen ziet naar de vogelsoorten waarvoor de Polders en schorren van de Beneden-Schelde in Beveren werden aangeduid als SBZ-V: zie stuk III/3 blz. 13:

"Criteria voor aanduiding: broedgebied van Bruine Kiekendief, Kluut, Goudplevier en Blauwborst. Belangrijk doortrek-en overwinteringsgebied voor Kleine zwaan, Kluut, Goudplevier en Kemphaan. Internationaal belangrijke aantallen van Rietgans, Kolgans, Grauwe gans, Bergeend, Krakeend en Slobeend." (zie stuk III/3 bundel verzoekers blz. 13).

Dus diende onderzocht welke de impact is van het verdwijnen van meer dan 20 ha polders voor elk van deze diersoorten.

Idem naar de omgevende gebieden toe, zoals De Putten.

Bovendien is het zo dat later (ong 1998) door het INBO aandacht werd gevestigd op volgende populaties: (...)

Waar en hoe ergens heeft het A.N.B. of de bouwheer in de project-MER-screeningsnota nagegaan of bedoeld gebied een habitat (dwz broed-of fourageergebied) is of kan zijn voor bv.: (...)

Zie stukken V/1a-1b en 2.

De door de bouwheer in de project-MER screeningsnota en door het A.N.B. en in navolging de GSA gemaakte selectie van natuurwaarden zoals onderzoek naar impact op leefgebied van strandplevier, porseleinhoen, bruine kiekendief, rugstreppad, is dan ook in strijd met art. 16 D.N.

Uiteraard tast dit ook het "afdoende" karakter van de formele motiveringsplicht en de feitelijke juistheid van de "materiële motivering" (zoals er worden geen natuurwaarden geschaad) aan.

De strandplevier en de porseleinhoen bv. zijn niet eens soorten van dit poldergebied. Men heeft behalve wat de bruine kiekendief betreft geen enkel onderzoek gedaan naar akkervogels (bv. ganzensoorten, zwanen, leeuweriken, gorzen, goudplevier, enz.).

N.B. De kleurenlegende in de project-MER screeningsnota bij de kaarten van X aantal soorten vermeldt ook niet de betekenis van het groene kleur.

Het onderzoek via www.waarnemingen.be heeft wel degelijk een waarde binnen het kader van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Het standpunt van de GSA blz. 37 onder punt 76 is ongegrond.

Het heeft immers onder meer te zien met de verplichting als zorgvuldig bestuur om de natuurwaarden te inventariseren.

Zie verder uiteraard ook het rekwest blz. 44-48.

De beslissing op vlak van de natuurtoets art. 16 D.N. is dan ook kennelijk gesteund op niet correct en zeer onvolledig verzamelde gegevens en op een zeer selectieve beoordeling van slechts enkele concrete natuurelementen.

Dit onderdeel van het middel is ernstig.

...

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partijen voeren in het tweede onderdeel van het tweede middel, onder de schending van artikel 16 van het decreet natuurbehoud, onder meer aan dat er geen ernstig onderzoek naar alternatieven is uitgevoerd, minstens niet verifieerbaar.

2.

Artikel 16, § 1 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (decreet natuurbehoud) luidt als volgt:

“In het geval van een vergunningsplichtige activiteit, draagt de bevoegde overheid er zorg voor dat er geen vermijdbare schade aan de natuur kan ontstaan door de vergunning of toestemming te weigeren of door redelijkerwijze voorwaarden op te leggen om de schade te voorkomen, te beperken of, indien dit niet mogelijk is, te herstellen”.

In toelichting van het ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (*Parl.St. VI. Parl. 1996-97, nr. 690/1, 11*) wordt deze bepaling onder meer als volgt verduidelijkt:

“Dit artikel geeft uitvoering aan het principe van de integratie. Dit betekent dat in de besluitvorming op andere beleidsterreinen van het Vlaamse Gewest en van de ondergeschikte besturen steeds rekening gehouden wordt met de ‘natuur’ en omgekeerd. Het natuurbeleid geeft de randvoorwaarden aan die de andere beleidsdomeinen in acht dienen te nemen, wil een effectieve realisering van het natuurbeleid mogelijk zijn. In de besluitvorming moet er alleszins zorg voor gedragen worden dat er op geen enkele wijze vermijdbare schade aan de natuur ontstaat. Bij elk afwegingsproces moet deze bekommernis steeds worden meegenomen”.

In het verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud (*Parl. St. VI. Parl. 1996-97, nr. 690/9, 6-7*) verklaart de bevoegde minister onder meer:

“Het hoofdstuk met horizontale maatregelen definieert ook een algemene zorgplicht, waarbij alle nodige maatregelen verplicht te nemen zijn die redelijkerwijze kunnen worden gevraagd om de vernietiging van of schade aan natuurwaarden te voorkomen, te beperken of te herstellen. Dit wordt verder vorm gegeven in de toets bij vergunningen door de overheden dat vermijdbare schade aan natuur moet worden vermeden. Dit artikel geeft uitvoering aan het principe van de integratie en betekent dat in de besluitvorming op andere beleidsterreinen van het Vlaamse Gewest en van de provinciale en lokale besturen steeds met de natuur rekening moet worden gehouden. Het natuurbeleid geeft de randvoorwaarden aan die de andere beleidsdomeinen in acht moeten nemen, wil een effectieve realisering van het natuurbeleid mogelijk zijn. In de besluitvorming moet er alleszins zorg voor worden gedragen dat er op geen enkele wijze vermijdbare schade aan de natuur ontstaat.”

In het voorstel van decreet houdende wijziging van, onder meer, het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 976/1, 17*) wordt gesteld:

“Vermijdbare schade is die schade die kan vermeden worden door de activiteit op een andere wijze uit te voeren (bvb. met andere materialen, op een andere plaats, ...). Onvermijdbare schade is de schade die men hoe dan ook zal veroorzaken, op welke wijze men de activiteit ook uitvoert.”

Uit het voorafgaande volgt dat de vergunningverlenende overheid bij een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning er moet voor zorgen dat er op een geen enkele wijze vermijdbare schade aan de natuur ontstaat, hetgeen een onderzoek impliceert van een mogelijke alternatieve wijze van uitvoeren van het aangevraagd project.

3.

Uit het dossier blijken onder meer de hiernavolgende gegevens.

Het project van de aanvraag behelst het opspuiten van de zone C59 met infrastructuurspecie afkomstig van de uitvoering van de Deurganckdoksluis.

Zoals aangegeven in de feiten uiteenzetting is de zone C59 gedeeltelijk gelegen in het vogelrichtlijngebied “Schorren en polders van de Beneden-Schelde” en werd de zone in het nooddecreet en in het RUP Waaslandhaven weliswaar aangeduid als reservezone voor specieberging, maar “indien mogelijk” te vrijwaren van opspuiting. Zoals blijkt uit de toelichting bij het nooddecreet, zoals aangehaald in de feiten uiteenzetting, werd als milderende maatregel in het MER van het Deurganckdok voorgesteld om zo weinig mogelijk poldergrond op te nemen, waarbij de bergingszone C59 wordt opgevat als reserve en “indien mogelijk zal de Arenbergpolder volledig gevrijwaard worden van opspuitingen”.

Uit de feiten uiteenzetting blijkt tevens dat het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Beveren bepaalde bezwaren (gedeeltelijk) gegrond heeft bevonden, onder meer het bezwaar “aantasting van de laatste intacte polder” en het bezwaar dat noch in het dossier noch in de screeningsnota gewag wordt gemaakt van alternatieven.

In de feiten uiteenzetting werd de passus van het MER-rapport voor de werken van de Deurganckdoksluis onder de titel “2.3.3.6.3 LOCATIES VOOR GRONDBERGING” aangehaald, waarin wordt gesteld dat “op basis van recente opmetingen” blijkt dat op de noordelijke zone van het Doeldok voldoende ruimte is om alle gronden afkomstig van de realisatie van de sluis te kunnen bergen.

4.

In de bestreden beslissing stelt de verwerende partij, met verwijzing naar de bespreking van de bezwaren, dat er effectief geen alternatieven voor de berging van specie in de Waaslandhaven bestaan en dat ook de dienst Linkeroever van de gemeente Beveren tot die conclusie kwam.

Bij de bespreking van de bezwaren wordt vervolgens nogmaals verwezen naar een bevestiging van het gebrek aan alternatieven door de gemeentelijke dienst Linkeroever en naar de verklaring van de aanvrager dat de capaciteit van Doeldok reeds maximaal wordt gebruikt, waardoor er geen bijkomende specie meer in het Doeldok geborgen kan worden, dat er binnen de Waaslandhaven zelf geen terreinen meer beschikbaar zijn, dat de baggerwerken moeten uitgevoerd worden in de periode juni 2014 - januari 2016, opdat de sluis tijdig in maart 2016 in gebruik genomen kan worden en dat er niet kan gewacht worden op het aansnijden van bergingszones die gesitueerd zijn binnen het GRUP 'Afbakening zeehavengebied Antwerpen', dat momenteel geschorst is.

Het administratief dossier bevat geen stuk waaruit een bevestiging blijkt van het gebrek aan alternatieven door de gemeentelijke dienst Linkeroever. Integendeel blijkt dat de gemeente Beveren, bij monde van het college van burgemeester en schepenen, het bezwaar gegrond bevond dat er uit het dossier geen onderzoek blijkt van alternatieven. Op de openbare terechtzitting verklaart de raadsman van de verwerende partij dat de desbetreffende passus in de bestreden beslissing een materiële vergissing betreft en dat de vermelde bevestiging de verklaring betreft van de aanvrager.

Noch het aanvraagdossier, noch de screeningsnota bevat een onderzoek van mogelijke bergingslocaties voor de specie. Zoals reeds vastgesteld bij de bespreking van het derde middel blijkt uit het dossier evenmin waarom de bergingscapaciteit van het noordelijk gedeelte van het Doeldok, dat in het MER-rapport voor de werken van de Deurganckdoksluis ruim voldoende werd geacht, nu niet meer volstaat.

Zelfs indien aangenomen wordt dat de verwijzing naar de gemeentelijke dienst Linkeroever in de bestreden beslissing geen onzorgvuldigheid inhoudt, maar een materiële vergissing, moet vastgesteld worden dat de conclusie in de bestreden beslissing dat er geen alternatieven zijn, dan nog slechts steunt op de verklaring van de aanvrager. De loutere omstandigheid dat de aanvrager verklaart dat hij genoodzaakt is zone C59 als enige resterende beschikbare zone te gebruiken omdat er “binnen de Waaslandhaven zelf geen terreinen meer beschikbaar zijn” en omdat het aansnijden van bergingszones die gesitueerd zijn in het GRUP 'Afbakening zeehavengebied Antwerpen', dat geschorst is, geen optie is, kan, in het licht van de gegevens van het dossier en in het bijzonder de gegevens vermeld in het vorig randnummer, niet beschouwd worden als een afdoend en zorgvuldig onderzoek naar een alternatieve wijze van uitvoering. Bovendien kan uit de verklaring zelf afgeleid worden dat er alternatieve bergingszones zijn in het GRUP 'Afbakening zeehavengebied Antwerpen'. Het gegeven dat deze laatste gronden gelegen zijn in een GRUP dat door de Raad van State werd geschorst, is niet voldoende om te besluiten dat er voor het project van de aanvraag geen alternatieve wijze van uitvoeren bestaat.

Het tweede onderdeel van het tweede middel is in de aangegeven mate gegrond.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van het GEMEENTELIJK HAVENBEDRIJF ANTWERPEN is ontvankelijk.
2. Het verzoek tot tussenkomst van het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering is ontvankelijk.
3. Het beroep is ontvankelijk en gegrond.
4. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 6 februari 2014, waarbij aan de afdeling Maritieme Toegang van het departement Mobiliteit en Openbare Werken de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor het ophogen van een terrein (zone C59) ten behoeve van aanlegbaggerwerken voor de Deurganckdoksluis op percelen gelegen te 9130 Beveren, Hogendijk en met als kadastrale omschrijving afdeling 7, sectie D, nummers 149m6, 149t7, 149v5, 149y7, 153/7, 153/9, 153a/8, 197a, 200, 201, 202d, 203c, 203f, 204, 205, 206a, 207a, 209a, 209b, 243a/6 en 243a/7.
5. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag van de afdeling Maritieme Toegang van het departement Mobiliteit en Openbare Werken en dit binnen een vervaltermijn van 4 maanden te rekenen vanaf de betekening van dit arrest.
6. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 525 euro, ten laste van de verwerende partij.
7. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 200 euro, ten laste van de tussenkomende partijen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 20 juli 2015, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vierde kamer, samengesteld uit:

Nathalie DE CLERCQ, voorzitter van de vierde kamer,

met bijstand van

Sofie VAN NOTEN, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vierde kamer,

Sofie VAN NOTEN

Nathalie DE CLERCQ